

อุปสงค์ของครัวเรือน
ต่อสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบท

อุปสงค์ของครัวเรือนต่อสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบท

โดย

ไพฑูรย์ วิบูลชุตติกุล

แปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ

เมษายน 2533

รายงานฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย ภายใต้โครงการวิจัยอุตสาหกรรมและการจ้างงานในชนบท สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย และได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากสำนักงานยูเนสโก ผ่าน บริษัท แพลมมาร์ อิงค์

อุปสงค์ของครัวเรือนต่อสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบท

สารบัญ

	<u>หน้า</u>
สรุปย่อ	iv
1. รูปแบบของอุปสงค์ของหน่วยครัวเรือนในต่างจังหวัด	2
2. ความยืดหยุ่นของกลุ่มสินค้าต่อรายได้	5
3. ความยืดหยุ่นต่อรายได้ของสินค้ารายประเภท	17
3.1 ผลการคำนวณ	17
3.2 ความลำเอียง	20
3.3 ความยืดหยุ่นจากการวิเคราะห์สมการถดถอย	21
3.4 สรุป	22
4. ความยืดหยุ่นต่อรายได้ของแต่ละภาค	23
4.1 สินค้าที่มีใช้อาหาร	23
4.2 อาหาร	26
5. การทดแทนสินค้าจากเมืองด้วยสินค้าจากชนบท	29
6. สรุปและนัยด้านนโยบาย	33
เอกสารอ้างอิง	37
ภาคผนวก 1 ความยืดหยุ่นของรายจ่ายของครัวเรือนของสินค้าที่มีใช้อาหาร จำแนกตามภูมิภาค, 2518-2524	39
ภาคผนวก 2 ความยืดหยุ่นของรายจ่ายของครัวเรือนของสินค้าที่มีใช้อาหาร จำแนกตามภูมิภาค, 2524-2529	48

ภาคผนวก 3	ความยืดหยุ่นของรายจ่ายของครัวเรือนของสินค้าที่มีใช้อาหาร จำแนกตามภูมิภาค, 2518-2529	57
ภาคผนวก 4	ความยืดหยุ่นของรายจ่ายของครัวเรือนของสินค้าประเภทอาหาร จำแนกตามภูมิภาค, 2518-2524	66
ภาคผนวก 5	ความยืดหยุ่นของรายจ่ายของครัวเรือนของสินค้าประเภทอาหาร จำแนกตามภูมิภาค, 2524-2529	72
ภาคผนวก 6	ความยืดหยุ่นของรายจ่ายของครัวเรือนของสินค้าประเภทอาหาร จำแนกตามภูมิภาค, 2518-2529	78

สารบัญตาราง

	<u>หน้า</u>	
ตารางที่ 1	การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างรายจ่ายเพื่อการบริโภค เปรียบเทียบ กรุงเทพฯ และปริมณฑล กับต่างจังหวัด, 2518-2529	3
ตารางที่ 2	การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างรายจ่ายเพื่อการบริโภค จำแนกตามภูมิภาค, 2518-2529	4
ตารางที่ 3	สัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค จำแนกตามรายได้, 2518	6
ตารางที่ 4	สัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค จำแนกตามรายได้, 2524	7
ตารางที่ 5	สัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค จำแนกตามรายได้, 2529	8
ตารางที่ 6	ความยืดหยุ่นของรายจ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือน สำหรับสินค้า บางชนิด จำแนกตามภูมิภาค 2518-2524	10
ตารางที่ 7	ความยืดหยุ่นของรายจ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือน สำหรับสินค้า บางชนิด จำแนกตามภูมิภาค 2524-2529	12
ตารางที่ 8	ความยืดหยุ่นของรายจ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือน สำหรับสินค้า บางชนิด จำแนกตามภูมิภาค 2518-2529	14
ตารางที่ 9	การกระจายค่าความยืดหยุ่นของสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร จำแนกตามภูมิภาค	24
ตารางที่ 10	การกระจายค่าความยืดหยุ่นของสินค้าประเภทอาหาร จำแนกตามภูมิภาค	27
ตารางที่ 11	สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการบริโภค เปรียบเทียบสินค้าที่ทดแทนกันได้, 2518-2529	30
ตารางที่ 12	เปรียบเทียบค่าความยืดหยุ่นของรายจ่ายเพื่อการบริโภคสำหรับสินค้าที่ ใช้ทดแทนกันได้, 2518-2529	32

สรุปย่อ

อุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่นอกกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อม ทั้งนี้พิจารณาจากปริมาณการผลิตและการจ้างงาน โดยอุตสาหกรรมเหล่านี้ผลิตสินค้าไม่คงทนและสินค้าทุนชนิดเบาสำหรับผู้บริโภคภายในประเทศซึ่งอยู่ต่างจังหวัดเกือบทั้งหมด สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของตลาดต่างจังหวัด ว่าเป็นแหล่งอุปสงค์ของสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบท แต่ประเด็นปัญหามีว่า สินค้าเหล่านี้เป็นสินค้าชั้นด้อย (Inferior goods) หรือไม่ กล่าวคืออุปสงค์ต่อสินค้าเหล่านี้จะลดลงหรือไม่ เมื่อรายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น ถ้าพบว่าสินค้าเหล่านี้มิใช่สินค้าชั้นด้อย นโยบายการเพิ่มรายได้ในชนบทจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมชนบท รายงานการศึกษาวิจัยนี้ใช้ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนในชนบทกับอุปสงค์ต่อสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบท และยังได้ระบุประเภทของผลิตภัณฑ์ที่มีอุปสงค์ที่ผันแปรง่ายต่อการเปลี่ยนแปลง ในรายได้ของชนบท นอกจากนี้ได้เสนอแนะอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการก่อตั้งขึ้นนอกกรุงเทพมหานคร เพื่อสนองตอบต่ออุปสงค์ของหน่วยครัวเรือนในชนบท จากการศึกษาวิจัยได้ค้นพบประเด็นหลักๆ สรุปได้ดังนี้

1. สินค้าส่วนใหญ่มีความยืดหยุ่นมากกว่าศูนย์ แต่มีสินค้าบางประเภทที่มีความยืดหยุ่นเป็นลบอย่างสม่ำเสมอในช่วงเวลาที่ศึกษาและในพื้นที่ภาคต่างๆ สินค้าเหล่านี้ได้แก่ ข้าว แป้ง กาแฟดื่ม ยาสูบและหมาก เสื้อผ้าผู้ชายที่มีใช้ผ้าฝ้าย เสื้อผ้าผู้หญิงที่มีใช้ผ้าฝ้าย จักรเย็บผ้า และน้ำมันใส่ผม อย่างไรก็ตาม สินค้าที่มีความยืดหยุ่นเป็นลบเหล่านี้ เป็นสินค้าที่ครอบคลุมทั้งสินค้าที่ผลิตในกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัด ไม่มีหลักฐานเด่นชัดที่แสดงว่าสินค้าชั้นด้อยเป็นเฉพาะสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมต่างจังหวัดเท่านั้น

2. สินค้าบางประเภทมีความยืดหยุ่นต่ำกว่าศูนย์ถึงหนึ่งอย่างคงที่ สินค้าเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทอาหารและเสื้อผ้า สิ่งทอที่ใช้ในบ้าน (เช่น มุ้ง ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอนและผ้าห่ม) ยาและเวชภัณฑ์ต่างๆ เครื่องใช้ในบ้าน (เช่น มีด ช้อน ส้อม ชันน้ำ ถัง อ่าง หม้อ กะทะ และ ขอบใช้เบ็ดเตล็ดอื่นๆ) และ เครื่องแต่งบ้านและบริภัณฑ์อื่นๆ (เช่น ที่นอน และ เตารีดไฟฟ้า) โดยที่อาหารแปรรูปและสินค้าผู้บริโภคชนิดเบาเป็นสินค้าที่ผลิตในต่างจังหวัด ในขณะที่ผลิตภัณฑ์ที่มีใช้อาหารเกือบทุกประเภทผลิตในกรุงเทพมหานคร

3. สินค้าที่มีความยืดหยุ่นสูงอย่างคงที่ในเกือบทุกภาคในช่วงเวลาที่ศึกษา (2518-2524 และ 2524-2529) ได้แก่ผลิตภัณฑ์นม เสื้อยืด เสื้อผ้าเด็ก รองเท้าผ้าใบ รองเท้าแตะ รองเท้าเด็ก ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย (เช่น อุปกรณ์ก่อสร้าง และ เครื่องเฟอร์นิเจอร์) แก๊ส เครื่องสำอาง น้ำมันสำหรับยานพาหนะ ผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดมือ ผ้าเช็ดจานซาม ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในห้องน้ำ เครื่องมือเครื่องใช้ในการสื่อสาร เครื่องกีฬา และ หนังสือ นอกจากนี้ ยังมีสินค้าที่มีความยืดหยุ่นมิได้สูงอย่างสม่ำเสมอทั้งสองช่วงเวลา แต่มีความยืดหยุ่นเพิ่มสูงขึ้นตามระยะเวลา สินค้าเหล่านี้ได้แก่ กาแฟ ค่าบริการรักษาพยาบาล และ เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับยานพาหนะสินค้าเหล่านี้บางประเภท (เช่น อาหารแปรรูป และ อุปกรณ์ก่อสร้าง) เป็นสินค้าที่ผลิตในต่างจังหวัดอยู่แล้ว ส่วนสินค้าอื่นๆที่เหลือเป็นสินค้าที่ในปัจจุบันส่วนใหญ่ผลิตในกรุงเทพมหานคร ดังนั้นผลิตภัณฑ์เหล่านี้เหมาะสมที่จะผลิตในต่างจังหวัด เนื่องจากเป็นสินค้าซึ่งมีความต้องการใช้สูงในครัวเรือนต่างจังหวัด

4. ความยืดหยุ่นซึ่งแยกประเภทเป็นทั้งสินค้าประเภทอาหาร และ ที่ไม่ใช่อาหารนั้นค่อนข้างมีความคล้ายคลึงกันทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ดังจะเห็นได้จาก สินค้าที่มีความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่งในทุกพื้นที่เป็นสินค้าที่มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่สินค้าที่มีความยืดหยุ่นในช่วงศูนย์ถึงหนึ่ง และ สินค้าที่มีความยืดหยุ่นเป็นลบ อย่างไรก็ตาม สินค้าที่มีใช้อาหารซึ่งมีความยืดหยุ่นเป็นบวกนั้น ในส่วนต่างจังหวัดมีมากกว่าในกรุงเทพมหานคร จึงพอสรุปได้ว่าการอุปโภคสินค้าที่มีใช้อาหารของหน่วยครัวเรือนในต่างจังหวัด มีการเปลี่ยนแปลงไปตามรายได้มากกว่าหน่วยครัวเรือนในกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ยังพบว่า รายการสินค้าประเภทอาหารมีความยืดหยุ่นเป็นลบในครัวเรือนที่มีรายได้สูงในกรุงเทพมหานคร เป็นสัดส่วนที่สูงกว่าในครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำในต่างจังหวัด ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เมื่อรายได้สูงขึ้นจนถึงระดับหนึ่ง สินค้าประเภทอาหารได้เปลี่ยนเป็นสินค้าที่ลักษณะด้อยในจำนวนที่มากกว่าสินค้าที่มีใช้อาหาร

5. เมื่อจำแนกสินค้าออกเป็นสินค้าดั้งเดิมและสินค้าเมือง โดยสินค้าเมืองหมายถึงสินค้าที่ครัวเรือนในกรุงเทพมหานครใช้จ่ายซื้อหาเป็นสัดส่วนที่สูงกว่า การใช้จ่ายสินค้านั้นในครัวเรือนต่างจังหวัด มีหลักฐานเด่นชัดที่นำไปสู่ข้อสรุปว่า เมื่อรายได้เพิ่มขึ้นจนถึงระดับหนึ่งสินค้าที่บริโภคมาแต่ดั้งเดิมจะถูกทดแทนโดยสินค้าเมือง ซึ่งข้อสรุปนี้สามารถชี้ให้เห็นถึงทิศทางของผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ซึ่งอุตสาหกรรมชนบทควรกระจายการผลิตออกไปได้

จากการค้นพบทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น สามารถนำมากำหนดนโยบายโดยนัยได้ดังนี้ ประการแรก นโยบายเพื่อเพิ่มรายได้ชนบทจะเป็นนโยบายที่สามารถส่งเสริมการขยายตัวของอุปสงค์ต่อสินค้าอุตสาหกรรมชนบทได้ ประการที่สอง ตามที่พบว่าเมื่อรายได้สูงขึ้น จะมีการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการบริโภคนั้น อุตสาหกรรมชนบทจึงควรได้รับการกระตุ้นจูงใจให้ปรับโครงสร้าง

การผลิตเพื่อตอบสนองต่ออุปสงค์ของชนบทที่เปลี่ยนแปลงไป นโยบายและมาตรการต่างๆ ตามข้อเสนอแนะ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมการขยายตัวของภาคเกษตรกรรมเพื่อยกระดับรายได้จากเกษตรกรรม ควรให้การส่งเสริมการขยายตัวของภาคการเกษตร โดยการเพิ่มการใช้ประโยชน์จากที่ดินการกระจายพันธุ์พืชที่เพาะปลูก การใช้ปัจจัยการผลิตและเทคนิคการผลิตสมัยใหม่ และการปรับปรุงสิ่งสาธารณูปโภค และ สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในชนบท มาตรการเหล่านี้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรเมื่อที่ดินเริ่มมีจำกัดมากขึ้น และยังเป็น การช่วยลดความผันผวนของรายได้ ที่เกิดจากการมุงเพาะปลูกเฉพาะพืชผลเพียงสองถึงสามประเภท

2. การส่งเสริมการส่งออกสินค้าเกษตรและสินค้าที่พึ่งพิงการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้จากเกษตรกรรม มาตรการนี้สามารถช่วยการขยายตลาดสินค้าเกษตร โดยการขยายแหล่งอุปสงค์สู่ตลาดต่างประเทศ และ โดยการการป้องกันวัตถุดิบทางการเกษตรแก่โรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร นั่นคือ แทนที่จะพึ่งพิงกับอุปสงค์ดั้งเดิมจากหน่วยครัวเรือนในประเทศ อุปทานส่วนเกินของผลผลิตที่ได้รับการปรับปรุงคุณภาพแล้ว (อันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นในประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร) ยังสามารถที่จะส่งออก หรือ นำไปใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมที่พึ่งพิงการเกษตรในประเทศ

3. ขั้นตอนการส่งเสริมเพื่อกระจายแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มรายได้จากภายนอกเกษตรกรรม การขยายตัวของอุตสาหกรรมที่พึ่งพิงการเกษตรและอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่ตั้งอยู่นอกกรุงเทพมหานคร จะช่วยก่อให้เกิดการเพิ่มโอกาสการจ้างงานสำหรับแรงงานจากชนบท โดยที่คนงานในภาคเกษตรกรรมจะได้รับรายได้จากนอกภาคเกษตรกรรม โดยการทำงานเพิ่มหรือ เดินทางไปกลับเพื่อทำงานในอุตสาหกรรมเหล่านี้ โดยไม่ต้องอพยพเข้าสู่กรุงเทพมหานคร อันที่จริงแล้ว มาตรการนี้ไม่เพียงแต่จะสามารถช่วยเพิ่มรายได้ครัวเรือนในชนบทเท่านั้น แต่ยังมีผลในการลดการย้ายถิ่นจากชนบทเข้าสู่เมืองด้วย

4. การขยายการศึกษาของประชากรในชนบท เพื่อเพิ่มรายได้จากภาคนอกเกษตรกรรม การขยายการศึกษาของประชากรในชนบทให้สูงขึ้น (เช่น จนถึงระดับมัธยมศึกษา) จะช่วยให้แรงงานในชนบทมีความพร้อมมากขึ้นที่จะได้รับการฝึกให้เป็นแรงงานกึ่งฝีมือ ซึ่งเป็นที่ต้องการอยู่เป็นอย่างมากในภาคนอกเกษตรกรรมทั้งภายในประเทศ และในต่างประเทศ

5. นโยบายทั่วไปที่เอื้อต่อการปรับโครงสร้างของอุตสาหกรรมชนบท เพื่อที่จะให้อุตสาหกรรมชนบทอยู่รอดและขยายตัวอย่างรวดเร็วต่อไป อุตสาหกรรมชนบทจำเป็นต้องมี

ความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนส่วนประกอบของประเภทผลผลิต และ เทคนิคการผลิต เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบของอุปสงค์ของครัวเรือนอย่างรวดเร็ว ซึ่งการเอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของ โครงสร้างอุตสาหกรรมดังกล่าวสามารถทำได้ เมื่อนโยบายต่างๆไปไม่มีความลำเอียงในทางที่ไม่เอื้อต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมชนบท กล่าวคือ มาตรการด้านนโยบายต่างๆ(เช่น อัตราดอกเบี้ย ภาษีต่างๆ และ ค่าจ้าง) ไม่ควรก่อให้เกิดการเบี่ยงเบนทั้งในตลาดผลิตภัณฑ์และตลาดปัจจัยการผลิต แต่มาตรการเหล่านี้ควรส่งเสริมและเอื้ออำนวยให้อุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพสูงขึ้น อีกทั้งควรทำให้อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการเติบโตสูงได้มีโอกาสขยายตัวรวดเร็ว ทั้งนี้โดยไม่คำนึงถึงขนาดและที่ตั้งของอุตสาหกรรมนั้นๆ

6. การให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางเทคนิค เพื่อเพิ่มสมรรถนะทางการผลิตและทางเทคโนโลยี อุตสาหกรรมชนบทควรได้รับการช่วยเหลือทางการเงินและทางเทคนิค เพื่อเป็นการเพิ่มสมรรถนะทางการผลิตและทางเทคนิคในการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ (เช่น สินค้าที่หน่วยครัวเรือนในเมืองบริโศคกันเป็นส่วนใหญ่ในทุกวันนี้) หรือ ในการดัดแปลงการผลิตจากผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง (เช่น สินค้าที่มีคุณภาพสูงขึ้น) การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงในกิจกรรมดังกล่าว ต้องอาศัยมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวกับความช่วยเหลือด้านการผลิต อาทิเช่น การให้เงินกู้ ข่าวสารข้อมูล ความรู้ด้านเทคนิค และความช่วยเหลือด้านการฝึกอบรมคนงาน อนึ่ง เมื่อปริมาณเงินกู้ในต่างจังหวัดมีมากก็จะทำให้อุตสาหกรรมชนบทสามารถขยายกิจการได้ อีกทั้งยังสามารถลงทุนในผลิตภัณฑ์ใหม่และเทคโนโลยีใหม่ๆได้ นอกจากนั้น ข้อมูลข่าวสารที่กระจายอย่างทั่วถึงความช่วยเหลือด้านเทคนิคที่มีประสิทธิภาพ หน่วยบริการทางอุตสาหกรรมและความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดการอบรมให้แก่คนงาน ล้วนแต่สามารถทำให้อุตสาหกรรมชนบทเพิ่มสมรรถนะทางเทคนิค และประสิทธิภาพในการผลิตขึ้นได้

อุปสงค์ของครัวเรือนต่อสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบท

อุตสาหกรรมต่างๆที่ตั้งอยู่นอกกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยกิจการขนาดใหญ่ และขนาดย่อม ซึ่งจำแนกตามขนาดการผลิตและการจ้างงาน กิจการขนาดใหญ่เกือบทั้งหมดผลิตผลิตภัณฑ์ขั้นปฐมเพื่อการส่งออก ในขณะที่กิจการขนาดย่อมผลิตสินค้าไม่คงทนสำหรับผู้บริโภค และผลิตสินค้าทุนชนิดเบาสนองแก่ตลาดภายในประเทศ กิจการนอกกรุงเทพมหานครเกือบทั้งหมดเป็นกิจการขนาดย่อม สินค้าที่ผลิตประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์อาหาร สิ่งทอ เสื้อผ้า ผลิตภัณฑ์ไม้ เครื่องเฟอร์นิเจอร์ ถ้วยชาม อุปกรณ์ก่อสร้าง และ เครื่องจักรและรถยนต์ขนาดเล็ก ผลิตภัณฑ์เหล่านี้เสี้ง่าย มีขนาดใหญ่ หนัก หรือ ต้องการการติดต่อกับผู้ใช้บ่อยเพื่อให้บริการ อันที่จริงแล้ว รายงานวิจัยของ Grandstaff มีข้อมูลแสดงให้เห็นเพิ่มเติมว่าส่วนใหญ่ของผลิตภัณฑ์ขั้นปฐมจำหน่ายยังตลาดต่างจังหวัด ดังนั้นตลาดต่างจังหวัดจึงมีความสำคัญในฐานะที่เป็นแหล่งอุปสงค์สำหรับสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบท ถ้าหากพบต่อไปว่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้สำหรับสินค้าจากอุตสาหกรรมชนบทเหล่านี้มีค่าไม่เป็นลบหรือต่ำจนเกินไป นโยบายการเพิ่มรายได้ชนบทจะส่งผลสะท้อนในการส่งเสริมความเติบโตของกิจการขนาดย่อมเหล่านี้ โดยหลักการแล้ว มีสองแนวทางที่มีแนวคิดตรงข้ามกันในการวิเคราะห์ค่าความยืดหยุ่นต่อรายได้สำหรับสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมขนาดย่อมในชนบท กล่าวคือ นักวิเคราะห์บางกลุ่มยืนยันว่าสินค้าเหล่านี้เป็นสินค้าขั้นด้อย (Inferior Goods) ซึ่งหมายความว่าอุปสงค์สำหรับสินค้าเหล่านี้จะลดลงเมื่อรายได้ครัวเรือนในชนบทเพิ่มขึ้น แต่อีกกลุ่มหนึ่งมีข้อคิดว่ามีปรากฏการณ์ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ในแง่บวกระหว่างรายได้ครัวเรือนในชนบทกับอุปสงค์สำหรับอุตสาหกรรมขนาดย่อม ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ชนบท กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือสินค้าเหล่านี้มิใช่สินค้าขั้นด้อย อย่างน้อยก็ในระยะสั้น (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน Liedholm and Mead 1987)

รายงานฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะวิเคราะห์พฤติกรรมการบริโภคของหน่วยครัวเรือนในต่างจังหวัด ศึกษารูปแบบการบริโภค และศึกษาว่ารูปแบบการบริโภคสัมพันธ์กับอุปสงค์ต่อสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบทอย่างไร โดยการใช้ข้อมูลจากรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม ปี 2518 2524 และ 2529 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาจะวิเคราะห์ในประเด็นที่ว่า การเพิ่มขึ้นในรายได้ชนบทจะนำไปสู่การเพิ่มขึ้นในอุปสงค์สำหรับสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบทหรือไม่ และยังเป็นการศึกษาประเภทของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งมีอุปสงค์ที่ผันแปรง่ายเมื่อรายได้ชนบทเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ข้อเสนอแนะในประเภทของอุตสาหกรรมใหม่ที่มีศักยภาพสมควรก่อตั้งนอกเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อสนองตอบอุปสงค์ของประชากรในชนบท รายงานการศึกษาวิจัยนี้ เริ่มต้นด้วยการบรรยายรูปแบบของอุปสงค์ของหน่วยครัวเรือนต่างจังหวัดทั้งหมด แบ่งแยกตามรายได้และกลุ่มรายได้ รวมทั้งการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง

ในรูปแบบ ต่อจากนั้น เป็นการวัดและศึกษาความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ของกลุ่มผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่ปี 2518-2529 สุดท้าย เป็นการสรุปและการนำผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้ของครัวเรือน กับอุปสงค์สำหรับสินค้าอุตสาหกรรมในชนบท ไปประยุกต์ใช้ในการเสนอแนะ นโยบาย และมาตรการในการพัฒนาอุตสาหกรรมชนบท

1. รูปแบบของอุปสงค์ของหน่วยครัวเรือน ในต่างจังหวัด

ตารางที่ 1 และ 2 แสดงถึง โครงสร้างของอุปสงค์ของหน่วยครัวเรือน ในต่างจังหวัด สำหรับสินค้าและบริการต่างๆ ในทุกภาค (รวมทั้ง โครงสร้างอุปสงค์ของกรุงเทพมหานคร เพื่อ การเปรียบเทียบด้วย) ของปี 2518 2524 และ 2529 จะเห็นได้ว่าทุกช่วงเวลา การบริโภค ของหน่วยครัวเรือน ในต่างจังหวัดต่อผลิตภัณฑ์ต่างๆ คิดเป็นประมาณร้อยละ 70 ของรายจ่าย ทั้งหมด ในขณะที่ประมาณร้อยละ 20-24 เป็นรายจ่ายด้านการบริการ เมื่อพิจารณาการบริโภค ผลิตภัณฑ์ต่างๆ เป็นรายย่อย พบว่า รายจ่ายด้านอาหาร เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์จากยาสูบ มี สัดส่วนสูงสุด ตามด้วย เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย และสินค้าอุตสาหกรรมคงทนและไม่คงทนอื่นๆ

ตารางดังกล่าว ยังได้แสดงการเปลี่ยนแปลงของ โครงสร้างอุปสงค์ของหน่วยครัวเรือน ใน ต่างจังหวัดในแต่ละช่วงเวลา จะเห็นได้ว่า รายจ่ายด้านอาหาร เครื่องดื่ม และจากยาสูบ มี สัดส่วนลดลงจากร้อยละ 47 ในปี 2518 เหลือร้อยละ 45 และ ร้อยละ 41 ในปี 2524 และ 2529 ตามลำดับ สำหรับสัดส่วนของผ้าและเสื้อผ้าก็ลดลงเรื่อยๆ จากร้อยละ 9.4 ในปี 2518 เป็นร้อยละ 5.9 ในปี 2529 ในทางตรงกันข้ามสัดส่วนรายจ่ายด้านที่อยู่อาศัย เพิ่มขึ้นจากร้อย ละ 3.1 เป็นร้อยละ 5.3 และร้อยละ 6.6 ในช่วงสามปีที่ศึกษา สำหรับสินค้าไม่คงทนและ สินค้าคงทนอื่นๆ อีกหลายรายการ สัดส่วนรายจ่ายมีระดับขึ้นลง แต่ไม่เปลี่ยนแปลงมากเท่ากับ รายจ่ายเพื่อการบริโภคที่กล่าวมาแล้ว รายจ่ายของสินค้าไม่คงทน (เช่น สิ่งทอที่ใช้ในบ้าน และ ยาและเวชภัณฑ์ต่างๆ) มีสัดส่วนลดลงเรื่อยๆ ส่วนสินค้าไม่คงทนที่เหลือนี้อีกที่มีสัดส่วนคงที่ และ ขึ้นลงตลอดช่วงเวลา รายจ่ายด้านสินค้าคงทนมีสัดส่วนอีกรูปแบบหนึ่ง กล่าวคือ เครื่องมือเครื่อง ใช้เพื่อการขนส่งและการสื่อสารมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่รายการอื่นๆ มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลง อนึ่ง สัดส่วนของรายจ่ายด้านการบริการมีระดับเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ คือ จากร้อยละ 20 ใน ปี 2518 เป็นเกือบร้อยละ 24 ในปี 2529

ผลการเปรียบเทียบโครงสร้างรายจ่ายด้านการบริโภค ระหว่างหน่วยครัวเรือนใน กรุงเทพมหานครกับหน่วยครัวเรือนในต่างจังหวัด แสดงให้เห็นว่า ทั้งรูปแบบการบริโภคและ การเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการบริโภคของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร มีความคล้ายคลึงกันกับ ของหน่วยครัวเรือนในต่างจังหวัด อย่างไรก็ตามในกรุงเทพมหานครนั้น สัดส่วนรายจ่ายด้าน

ตารางที่ 1
การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างรายจ่ายเพื่อการบริโภค เปรียบเทียบกรุงเทพฯ และปริมณฑล
กับต่างจังหวัด, 2518-2529

(หน่วย: ร้อยละ)

สินค้าและบริการ	กรุงเทพฯ และปริมณฑล			ต่างจังหวัด		
	2518	2524	2529	2518	2524	2529
อาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ	44.3	45.0	39.6	47.0	44.9	40.5
อาหาร (ซื้อและปรุงที่บ้าน, อาหารสำเร็จรูป)	39.4	40.5	35.6	42.5	40.9	37.1
เครื่องดื่ม	2.1	2.2	2.0	1.8	1.7	1.6
ผลิตภัณฑ์จากยาสูบ	2.8	2.3	2.1	2.7	2.3	1.8
ผ้าและเสื้อผ้า	6.5	5.0	3.7	9.4	6.8	5.9
ที่อยู่อาศัย	4.9	7.1	7.4	3.1	5.3	6.6
สินค้าอื่นๆ	14.1	11.5	11.2	14.8	14.2	14.5
สินค้าไม่คงทน	6.8	5.5	4.3	7.4	5.6	5.9
สิ่งทอที่ใช้ในบ้าน	0.8	0.6	0.3	1.1	1.1	0.7
อุปกรณ์เกี่ยวกับการทำความสะอาด	1.2	1.1	1.1	1.2	1.0	1.1
ค่ายาและเวชภัณฑ์ต่างๆ	1.0	0.7	0.6	1.3	0.9	0.8
ค่ารักษาพยาบาล	2.3	1.9	0.7	1.9	1.7	2.1
หนังสือ	0.7	0.7	0.5	0.4	0.4	0.4
กิจกรรมทางด้านศาสนาและลัทธิความเชื่อถือ	0.9	0.6	1.1	0.8	0.6	0.9
สินค้าคงทน	7.3	6.0	6.9	7.4	7.9	8.2
เครื่องใช้ในบ้าน	0.4	0.4	0.2	0.5	0.6	0.4
เครื่องแต่งบ้านและบริภัณฑ์อื่นๆ	1.0	0.6	0.4	1.0	0.9	0.7
ค่าเดินทางและค่าบำรุงรักษายานพาหนะ	2.9	2.7	3.2	2.2	3.0	3.3
ค่าชื้อยานพาหนะ	1.7	0.6	1.1	3.1	2.5	2.6
เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการสื่อสาร	0.6	0.6	0.7	0.3	0.3	0.5
เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการกีฬา	0.2	0.4	0.7	0.2	0.3	0.4
เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการดนตรี	0.5	0.7	0.6	0.8	1.1	0.7
บริการ	25.7	24.8	25.2	20.2	20.3	23.6
รวมรายจ่ายเพื่อการบริโภค	95.5	93.4	87.1	94.5	91.5	91.1

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม.

ตารางที่ 2
การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างรายจ่ายเพื่อการบริโภค
จำแนกตามภูมิภาค, 2518-2529

(หน่วย: ร้อยละ)

สินค้าและบริการ	ภาคกลาง			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคเหนือ			ภาคใต้		
	2518	2524	2529	2518	2524	2529	2518	2524	2529	2518	2524	2529
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดคือเดือน	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค	95.6	92.2	91.9	95.6	92.2	91.9	95.6	92.2	91.9	95.6	92.2	91.9
อาหารปรุงที่บ้าน	35.3	31.2	28.9	40.2	33.2	28.7	38.9	31.8	28.4	40.6	31.7	28.2
ข้าวและอาหารที่ทำจากแป้ง	10.9	8.8	6.6	14.1	11.9	7.6	13.3	10.3	7.5	12.7	8.9	6.4
เนื้อสัตว์และสัตว์ปีก	6.1	5.5	5.4	8.2	6.6	6.2	8.6	8.6	6.7	5.7	5.4	4.6
ปลาและอาหารทะเลอื่น ๆ	5.2	4.9	4.6	5.9	5.7	5.1	3.9	3.9	3.5	6.7	5.5	5.5
ผัก	4.4	3.8	3.5	5.2	4.1	3.8	5.8	5.8	3.8	4.7	3.3	3.1
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	1.2	0.9	0.9	0.8	0.4	0.4	0.8	0.8	0.3	0.9	0.7	0.5
อาหารสำเร็จรูป	5.7	10.2	9.1	3.1	8.9	8.2	5.0	8.9	8.4	5.4	10.0	10.2
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	0.9	1.1	1.3	1.0	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	0.7	1.1	1.1
ผลิตภัณฑ์ยาสูบ	2.2	2.2	1.8	2.9	2.3	1.6	2.9	2.3	1.6	3.2	2.6	2.2
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	10.1	6.0	4.8	10.0	7.1	6.7	8.4	6.7	6.0	9.0	7.5	6.3
ที่อยู่อาศัย	16.4	21.1	25.1	17.0	19.6	21.6	19.0	21.5	25.4	15.7	18.0	21.6
ค่าเช่า	2.3	5.3	6.5	3.3	5.5	5.9	3.3	5.3	6.9	3.7	5.3	6.9
เชื้อเพลิงและแสงสว่าง	3.8	4.3	5.0	3.9	4.8	4.4	3.8	3.7	4.5	3.4	3.8	4.1
สิ่งทอที่ใช้ในบ้าน	1.2	1.1	0.6	1.1	1.1	0.8	1.3	1.3	0.8	0.7	0.8	0.7
เครื่องใช้ในบ้าน	0.6	0.7	0.2	0.5	0.5	0.4	0.5	0.6	0.4	0.5	0.6	0.4
เครื่องแต่งบ้านและบริษัทอื่น ๆ	1.1	1.1	0.6	1.0	0.9	0.8	0.9	0.7	0.6	1.2	0.9	0.8
อุปกรณ์เกี่ยวกับการทำความสะอาด	1.1	1.0	1.2	1.4	1.0	1.0	1.3	1.0	1.1	1.0	0.8	1.0
การรักษาพยาบาล	4.5	3.4	3.5	3.4	2.7	3.4	3.8	3.1	3.0	3.4	3.0	3.5
ยา	1.4	1.0	0.8	1.3	0.9	0.8	1.1	0.8	0.8	1.2	0.9	0.7
บริการในการรักษาพยาบาล	3.2	2.4	2.7	2.1	1.8	2.6	2.7	2.3	2.2	2.2	2.1	2.8
รายจ่ายส่วนบุคคล	2.4	2.2	2.7	2.7	2.3	2.6	2.5	2.4	2.7	2.5	2.2	2.6
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและการสื่อสาร	7.7	7.0	7.9	9.3	8.8	10.6	7.5	9.1	9.2	9.0	8.3	9.4
การบันเทิงและการอ่าน	2.6	3.0	2.4	2.9	2.9	2.9	3.4	2.9	2.7	2.6	2.4	2.6
การศึกษา	2.5	1.3	1.6	1.9	1.4	1.7	2.0	1.5	1.5	3.1	1.4	1.6
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	2.3	1.6	2.3	0.7	1.3	1.0	0.9	1.0	2.0	0.9	1.6	1.0

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม.

อาหาร เสื้อผ้า และ สินค้าไม่คงทน มีระดับต่ำกว่าในต่างจังหวัด ในกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนของรายจ่ายสูงกว่าเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและบริการต่างๆ ในขณะที่รายได้ของหน่วยครัวเรือนในต่างจังหวัดสูงขึ้นตลอดเวลา แต่ก็ยังมีระดับต่ำกว่ารายได้หน่วยครัวเรือนในกรุงเทพมหานคร จากข้อสรุปข้างต้น ทั้งในเรื่องการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอุปสงค์ของหน่วยครัวเรือนในต่างจังหวัดและการเปรียบเทียบกับโครงสร้างของอุปสงค์ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งให้เห็นว่าอาจมีความสัมพันธ์บางประการระหว่างรายได้ของหน่วยครัวเรือนกับรูปแบบของค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 3 และ 4 แสดงรูปแบบการบริโภคของหน่วยครัวเรือนในต่างจังหวัด โดยแบ่งเป็นกลุ่มรายได้สูงและกลุ่มรายได้ต่ำของแต่ละภาค ในปี 2518 2524 และ 2529 หน่วยครัวเรือนในแต่ละช่วงเวลาแยกออกเป็น 2 ประเภท คือ กลุ่มซึ่งมีรายได้สูงสุดอันดับหนึ่งในสิบอันดับ และกลุ่มที่เหลือ จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี 2518 ช่วงรายได้ (ใช้รายจ่ายรายเดือนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์) ของกลุ่มที่มีรายได้สูงสุดอันดับแรกใน 10 อันดับของหน่วยครัวเรือนในหมู่บ้าน ได้แก่จำนวนรายจ่ายรายเดือนเกินกว่า 400 บาท ส่วนในปี 2524 กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้สูงสุดประกอบด้วยครัวเรือนที่มีรายจ่ายตั้งแต่ 800 บาทหรือมากกว่า และในปี 2529 ช่วงเงินได้สูงสุดยังเพิ่มขึ้นอีกเป็นรายจ่ายที่มากกว่า 900 บาทต่อเดือน ตารางที่ 3 ถึง 5 แสดงให้เห็นว่า ในทุกช่วงเวลา เมื่อรายได้ของหน่วยครัวเรือนเพิ่มขึ้น รายการต่อไปนี้มีส่วนลดลง คือ อาหารสด ผลิตภัณฑ์ยาสูบ สิ่งทอที่ใช้ในบ้าน และยาและเวชภัณฑ์ต่างๆ รายการซึ่งมีส่วนเพิ่มขึ้นเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น ได้แก่ อาหารสำเร็จรูป เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ ที่อยู่อาศัย เครื่องมือเครื่องใช้เพื่อการขนส่งและการสื่อสาร เครื่องมือเครื่องใช้เพื่อการกีฬา ค่ารักษาพยาบาล และ การศึกษา จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่จะวิเคราะห์ในรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงของการบริโภคผลิตภัณฑ์ต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในรายได้ของผู้บริโภค

2. ความยืดหยุ่นของกลุ่มสินค้าต่อรายได้

ความยืดหยุ่นของกลุ่มสินค้าต่อรายได้ คำนวณได้จาก อัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงในการบริโภคสินค้าชนิดที่ i เทียบกับอัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงในรายได้ ซึ่งในการศึกษานี้ใช้รายจ่ายรวมเป็นเกณฑ์ ถ้าสินค้าต่างๆ เป็นสินค้าปกติ อัตราส่วนนี้จะมีค่าเป็นบวก นั่นคือการบริโภคสินค้าชนิดที่ i ควรจะเพิ่มขึ้นเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น ถ้าอัตราส่วนมีค่ามากกว่าหนึ่ง (อัตราการเพิ่มของการบริโภคสินค้าชนิดที่ i มากกว่า อัตราการเพิ่มของรายได้) สินค้าที่นับเป็นสินค้าขั้นดีหรือสินค้าฟุ่มเฟือย ถ้าอัตราส่วนอยู่ระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง การบริโภคสินค้านั้นจะให้อรรถประโยชน์ลดลงเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น ตัวอย่างของสินค้าเหล่านี้ได้แก่ อาหาร ซึ่งการบริโภคจะถึงจุดอิ่มตัว หลังจากรายได้หน่วยครัวเรือนเพิ่มขึ้นถึงระดับหนึ่ง

ตารางที่ 3

สัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค จาแนกตามรายได้, 2518

(หน่วย: ร้อยละ)

สินค้าและบริการ	ต่างจังหวัด		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคใต้	
	ช่วงรายได้		ช่วงรายได้		ช่วงรายได้		ช่วงรายได้		ช่วงรายได้	
	< 400 (บาท)	> 400 (บาท)	< 400 (บาท)	> 400 (บาท)	< 400 (บาท)	> 400 (บาท)	< 400 (บาท)	> 400 (บาท)	< 400 (บาท)	> 400 (บาท)
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อเดือน	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค	96.71	94.06	95.17	91.36	96.98	93.75	97.35	95.57	96.99	95.57
อาหารและเครื่องดื่ม	53.79	37.25	52.04	36.68	53.99	35.40	53.59	38.45	55.92	38.45
อาหารปรุงที่บ้าน	50.05	31.51	46.07	29.97	52.24	31.37	51.34	32.35	51.43	32.35
อาหารสำเร็จรูป	3.22	5.73	3.90	6.71	1.75	4.03	2.25	6.10	4.49	6.10
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	0.76	0.96	0.84	0.94	0.99	1.08	0.87	0.90	0.45	0.90
ผลิตภัณฑ์ยาสูบ	3.18	2.64	2.40	2.06	3.39	2.50	3.49	3.00	3.34	3.00
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	8.72	10.22	9.29	10.58	9.40	10.47	8.86	9.93	7.89	9.93
ที่อยู่อาศัย	15.74	17.08	16.53	16.63	15.66	17.98	16.20	16.85	14.02	16.85
ค่ารักษาพยาบาล	3.46	3.83	3.63	4.99	3.61	3.22	3.46	3.56	3.29	3.56
รายจ่ายส่วนบุคคล	2.61	2.52	2.78	2.21	2.46	2.93	2.57	2.46	2.52	2.46
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและการสื่อสาร	3.93	12.00	3.27	10.04	3.86	13.34	3.89	12.32	4.68	12.32
การบันเทิงและการอ่าน	1.64	3.48	1.59	3.14	1.87	3.60	1.81	3.59	1.34	3.59
การศึกษา	1.61	3.17	1.57	2.98	1.15	2.52	1.20	3.58	2.46	3.58
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	0.85	1.36	1.22	2.82	0.60	0.72	0.65	0.94	0.88	0.94
รายจ่ายที่ไม่ใช่การบริโภค	3.15	5.94	4.83	8.64	3.02	6.25	2.38	4.43	3.02	4.43
รวมการบริโภคทั้งหมด	96.85	94.48	95.17	93.01	96.98	93.75	97.62	95.57	96.99	95.57
ซื้อ	70.40	81.76	73.32	79.29	65.11	82.41	66.96	82.66	74.38	82.66
ได้รับเป็นหนึ่งหนึ่งของค่าแรง	0.38	1.16	0.64	1.19	0.20	0.49	0.28	1.47	0.32	1.47
ครัวเรือนผลิตเอง	23.52	9.39	19.56	10.45	30.11	9.62	28.16	8.74	18.19	8.74
สินค้าและบริการต่างๆที่ได้รับโดยไม่ต้องเสียเงิน	2.06	2.18	1.73	2.06	1.56	1.25	2.22	2.70	2.08	2.70
ยอดรวมของค่าสินค้าและบริการที่ได้รับโดยไม่ต้องเสียเงิน	26.62	12.73	22.30	13.75	31.87	11.36	31.79	12.91	20.59	12.91

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม

ตารางที่ 4

สัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค จำแนกตามรายได้, 2524

(หน่วย: ร้อยละ)

สินค้าและบริการ	ต่างจังหวัด		ภาคกลาง		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคใต้	
	ช่วงรายได้		ช่วงรายได้		ช่วงรายได้		ช่วงรายได้		ช่วงรายได้	
	< 800 (บาท)	> 800 (บาท)	< 800 (บาท)	> 800 (บาท)	< 800 (บาท)	> 800 (บาท)	< 800 (บาท)	> 800 (บาท)	< 800 (บาท)	> 800 (บาท)
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อเดือน	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค	94.22	89.55	93.29	88.77	94.22	89.57	95.64	89.89	93.74	89.96
อาหารและเครื่องดื่ม	52.25	34.23	52.63	35.56	52.06	33.47	52.31	32.72	52.01	35.18
อาหารปรุงที่บ้าน	43.30	23.42	41.41	23.94	45.58	22.55	45.22	22.58	40.99	24.60
อาหารสำเร็จรูป	8.65	10.70	11.24	11.62	6.48	10.92	7.09	10.15	9.80	10.13
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	0.99	1.17	1.05	1.18	0.99	1.13	0.97	1.14	0.95	1.24
ผลิตภัณฑ์ยาสูบ	2.83	2.00	2.75	1.90	2.78	1.89	2.85	1.92	2.93	2.28
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	6.59	6.78	4.49	6.07	6.97	7.28	7.41	6.20	7.50	7.55
ที่อยู่อาศัย	17.85	21.71	19.05	22.31	17.31	21.64	18.85	23.27	16.19	19.60
ค่ารักษาพยาบาล	2.89	3.11	2.75	3.57	3.17	2.35	3.01	3.22	2.64	3.30
รายจ่ายส่วนบุคคล	2.29	2.27	2.36	2.22	2.20	2.40	2.36	2.37	2.24	2.09
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและการสื่อสาร	4.84	11.51	3.58	8.84	4.54	12.38	4.42	12.29	6.84	12.53
การบันเทิงและการอ่าน	1.87	3.57	2.31	3.68	1.74	3.99	1.68	3.76	1.74	2.83
การศึกษา	1.44	1.45	1.83	1.27	1.28	1.58	1.19	1.63	1.47	1.33
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	0.68	1.87	0.47	2.17	1.18	1.46	0.59	1.36	0.47	2.51
รายจ่ายที่ไม่ใช่การบริโภค	6.07	10.45	6.71	11.23	5.78	10.43	4.36	10.11	7.43	10.04
รวมการบริโภคทั้งหมด	94.22	89.57	93.29	88.88	94.22	89.57	95.64	89.89	93.74	89.96
ข้อ	66.40	72.85	75.30	71.62	59.58	74.61	62.96	72.64	67.77	72.53
ได้รับเป็นส่วนหนึ่งของค่าแรง	1.42	2.61	0.87	2.25	1.81	2.86	1.76	3.00	1.23	2.32
ครัวเรือนผลิตเอง	22.10	9.35	13.99	9.54	29.03	8.40	26.37	10.60	19.03	8.85
สินค้าและบริการต่างๆที่ได้รับโดยไม่ต้องเสียเงิน	4.30	4.75	3.13	5.38	3.80	3.69	4.54	3.65	5.71	6.26
ยอดรวมของค่าสินค้าและบริการที่ได้รับโดยไม่ต้องเสียเงิน	27.82	16.22	17.99	17.17	34.64	14.95	32.68	15.32	25.97	17.42

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม,

ตารางที่ 5

สัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค จำนวนตามรายได้, 2529

(หน่วย: ร้อยละ)

สินค้าและบริการ	ต่างจังหวัด		ภาคกลาง		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคเหนือ		ภาคใต้	
	ช่วงรายได้		ช่วงรายได้		ช่วงรายได้		ช่วงรายได้		ช่วงรายได้	
	< 900 (บาท)	> 900 (บาท)	< 900 (บาท)	> 900 (บาท)	< 900 (บาท)	> 900 (บาท)	< 900 (บาท)	> 900 (บาท)	< 900 (บาท)	> 900 (บาท)
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อเดือน	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค	93.83	89.13	93.59	90.19	93.17	87.80	94.86	90.24	93.72	88.30
อาหารและเครื่องดื่ม	47.60	31.61	47.53	33.16	48.13	29.33	47.20	31.20	47.54	32.76
อาหารปรุงที่บ้าน	40.69	21.39	40.25	23.11	42.43	19.39	40.92	21.62	39.19	21.43
อาหารสำเร็จรูป	6.91	10.23	7.29	10.05	5.70	9.94	6.29	9.58	8.35	11.33
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	0.87	1.28	1.07	1.35	0.77	1.29	1.00	1.11	0.65	1.39
ผลิตภัณฑ์ยาสูบ	2.15	1.63	2.26	1.61	1.91	1.39	1.92	1.43	2.50	2.06
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	5.83	6.00	3.97	5.19	6.58	6.73	5.95	6.06	6.83	6.01
ที่อยู่อาศัย	22.34	24.04	23.87	25.72	20.70	22.14	23.79	26.28	21.01	22.00
ค่ารักษาพยาบาล	3.00	3.55	3.22	3.65	2.93	3.76	2.91	2.98	2.94	3.81
รายจ่ายส่วนบุคคล	2.95	2.51	3.12	2.51	2.76	2.50	2.98	2.55	2.93	2.46
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและการสื่อสาร	5.12	11.70	4.69	9.47	4.86	14.46	4.95	11.44	5.99	11.44
การบันเทิงและการอ่าน	1.70	3.26	1.66	2.81	1.91	3.60	1.89	3.20	1.33	3.42
การศึกษา	1.54	1.59	1.57	1.55	1.56	1.73	1.40	1.53	1.62	1.55
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	0.74	1.99	0.64	3.17	1.07	0.87	0.88	2.54	0.37	1.39
รายจ่ายที่ไม่ใช่การบริโภค	6.17	10.87	6.41	9.81	6.83	12.20	5.14	9.76	6.28	11.70
รวมการบริโภคทั้งหมด	93.83	89.13	93.59	90.19	93.17	87.80	94.86	90.24	93.72	88.30
ซื้อ	65.01	69.49	68.29	72.08	59.04	69.12	63.66	66.66	69.06	70.11
ได้รับเป็นส่วนหนึ่งของค่าแรง	1.40	3.40	0.90	2.02	1.61	4.11	1.29	2.49	1.81	5.00
ครัวเรือนผลิตเอง	22.92	10.54	20.47	12.16	28.02	9.26	25.02	11.83	18.15	8.93
สินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ได้รับโดยไม่ต้องเสียเงิน	3.80	4.17	3.93	3.93	2.98	2.54	3.59	5.93	4.70	4.26
ยอดรวมของค่าสินค้าและบริการที่ได้รับโดยไม่ต้องเสียเงิน	28.24	18.71	25.30	18.11	32.84	16.83	30.14	21.69	24.66	18.19

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม.

ถ้าอัตราส่วนหรือความยืดหยุ่นมีค่าเป็นลบ สินค้านั้นนับเป็นสินค้าขั้นต้อย การบริโภคสินค้าเหล่านั้นอาจทดแทนโดยสินค้าชนิดอื่นซึ่งมีคุณภาพดีกว่า ทำหน้าที่ได้ดีกว่า หรือ โดยทั่วไปมีมูลค่าเพิ่มที่สูงกว่า ตารางที่ 6 ถึง 8 แสดงความยืดหยุ่นของกลุ่มสินค้าที่บริโภคโดยหน่วยครัวเรือนต่างจังหวัด สำหรับช่วงเวลาเริ่มต้นตั้งแต่ปี 2518-2529 และแยกสำหรับ 2 ช่วงเวลา คือ 2518-2524 และ 2524-2529 โดยจะเริ่มการวิเคราะห์ความยืดหยุ่นที่แยกเป็น 2 ช่วงเวลา ก่อนแล้วจึงสรุปโดยการวิเคราะห์ความยืดหยุ่นสำหรับช่วงเวลารวมปี 2518-2529 ระหว่างปี 2518-2524 สินค้าเกือบทุกประเภทมีค่าความยืดหยุ่นเป็นบวก มีสินค้าบางประเภทที่มีค่าความยืดหยุ่นเป็นลบ ในหนึ่งหรือสองภาคของประเทศ คือ น้ำมันและไขมัน และ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยาสสูบและหมาก ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ เสื้อผ้า ในภาคกลาง

สินค้าส่วนใหญ่มีค่าความยืดหยุ่นเป็นบวก กลุ่มที่หนึ่ง อาหารสดเกือบทั้งหมดมีค่าความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง ในทุกภาค อย่างไรก็ตามในสองถึงสามภาค มีบางรายการที่มีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง ได้แก่ เนื้อสัตว์และสัตว์ปีกในภาคใต้ ปลาและอาหารทะเลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นม เนย และไข่ในภาคกลางและในภาคใต้ และผลไม้และถั่วเปลือกแข็งในภาคกลางสังเกตได้ว่า อาหารสำเร็จรูปทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นแบบนำกลับบ้านหรือแบบรับประทานนอกบ้านมีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง ในทุกภาค กลุ่มที่สอง เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ทุกประเภทมีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง ในกลุ่มที่สาม ผลิตภัณฑ์ยาสูบ มีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง ในภาคเหนือและภาคกลาง และมีค่าระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ สำหรับยาเส้นและหมากมีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง ในภาคกลาง มีค่าระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง ในภาคใต้ และ มีค่าเป็นลบในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในกลุ่มที่สี่ เสื้อผ้า อยู่ระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง ในเกือบทุกภาค แต่มีค่าเป็นลบในภาคกลาง รองเท้าก็มีค่าในช่วงศูนย์ถึงหนึ่ง ในเกือบทุกภาค ยกเว้นในภาคใต้ซึ่งมีค่ามากกว่าหนึ่ง

ในกลุ่มที่ห้า ที่อยู่อาศัยมีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง ในทุกภาค ส่วนค่าเช่าบ้าน เชื้อเพลิงและสิ่งอำนวยความสะดวกสว่าง และเครื่องมือเครื่องใช้ในบ้าน มีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่งอย่างน้อยสามภาค สิ่งทอที่ใช้ในบ้าน มีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ และมีค่าระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง ในภาคเหนือและภาคกลาง เครื่องแต่งบ้านและบริภัณฑ์อื่นๆ มีค่าความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่งอย่างน้อยสามภาค อุปกรณ์เกี่ยวกับการทำความสะอาดและคนรับใช้ มีค่าความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง ในทุกภาค

ในกลุ่มที่หก ค่ารักษาพยาบาล ยาและเวชภัณฑ์ มีค่าความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง ในทุกภาค และ ค่ามากกว่าหนึ่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสำหรับค่ารักษาพยาบาล

ตารางที่ 6

ความยืดหยุ่นของรายจ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือน สำหรับสินค้าบางชนิด จำแนกตามภูมิภาค 2518-2524

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	ต่างจังหวัด	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
อาหารและเครื่องดื่ม	1.04	0.90	0.84	0.86	0.96	0.92
ซื้อและปรังทบ้าน	0.45	0.70	0.68	0.71	0.73	0.68
ข้าวและอาหารที่ทำจากแป้ง	0.38	0.47	0.54	0.42	0.49	0.46
เนื้อสัตว์และสัตว์ปีก	0.39	0.92	0.85	0.69	0.90	1.21
ปลาและอาหารทะเล	0.54	0.94	0.99	1.07	0.90	0.86
นม เนย เนยแข็ง และ โยเกิร์ต	0.53	1.02	0.80	0.75	1.17	1.11
น้ำมัน และ ไขมัน	0.13	0.48	0.63	-0.23	0.52	0.50
ผลไม้ และถั่วเปลือกแข็ง	1.06	0.84	0.59	0.44	1.13	0.82
ผัก	0.19	0.65	0.69	0.65	0.74	0.51
น้ำตาล และขนมหวาน	0.63	0.44	0.12	0.00	0.24	0.71
เครื่องเทศ กาแฟ ฯลฯ	0.49	0.65	0.54	0.10	0.89	0.74
เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์	0.51	0.56	0.52	-0.40	0.49	0.94
อาหารสำเร็จรูป	2.23	2.59	2.51	3.58	2.57	2.32
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	1.45	1.33	1.09	1.82	1.11	1.52
ผลิตภัณฑ์ยาสูบ	0.65	0.74	0.60	0.42	1.18	0.68
บุหรี่	0.70	1.00	1.10	0.75	1.20	0.84
ยาเส้น ชีการ์	0.00	0.16	-0.30	-0.12	1.48	0.36
หมาก, อื่นๆ	0.00	0.60	0.46	0.67	0.98	0.37
เครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า	0.57	0.38	0.60	0.25	-0.14	0.77
ผ้า และ เสื้อผ้า	0.53	0.33	0.57	0.22	-0.22	0.71
รองเท้า	0.81	0.80	0.85	0.48	0.48	1.20
ท่องเที่ยวอาศัย	1.07	1.49	1.40	1.55	1.67	1.34
ค่าเช่า	1.67	3.19	3.17	3.62	3.90	2.32
เชื้อเพลิงและแสงสว่าง	0.88	1.21	0.90	1.60	1.30	1.10
สิ่งทอที่ใช้ในบ้าน	0.56	1.12	0.97	1.13	0.98	1.62
เครื่องใช้ในบ้าน	1.02	1.47	1.52	0.67	1.96	1.45
เครื่องแต่งบ้านและบริการอื่น ๆ	0.11	0.87	0.84	1.05	0.87	0.80
อุปกรณ์เกี่ยวกับการทำความสะอาด	0.73	0.75	0.84	0.51	0.77	0.80

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สินค้าและบริการ	กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล	ต่างจังหวัด	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
ค่ารักษาพยาบาล	0.76	0.59	0.50	0.97	0.47	0.53
ยา	0.36	0.42	0.33	0.56	0.26	0.58
บริการในการรักษาพยาบาล	0.90	0.68	0.59	1.26	0.58	0.50
รายจ่ายส่วนบุคคล	0.80	0.80	0.79	0.70	0.79	0.86
ของใช้ส่วนบุคคล	0.62	0.78	0.87	0.72	0.70	0.81
บริการส่วนบุคคล	1.36	0.87	0.52	0.62	1.09	1.03
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ และการสื่อสาร	0.78	0.94	1.40	1.09	0.62	0.78
ค่าเดินทาง ค่าบำรุงรักษายานพาหนะ	0.85	1.34	1.57	1.50	0.98	1.42
ค่าชื้อยานพาหนะ	-0.76	0.46	1.70	1.42	-0.90	-0.18
เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการสื่อสาร	0.94	0.13	1.64	-3.01	1.48	0.92
การบันเทิงและการอ่าน	0.94	0.96	0.82	0.90	1.26	0.80
ค่าอุปกรณ์การบันเทิง	1.93	0.80	1.24	0.00	1.19	0.73
เครื่องดนตรี	1.58	1.94	1.40	3.27	2.34	1.33
หนังสือ	1.05	1.21	1.24	0.00	1.73	1.24
กิจกรรมทางศาสนาและลัทธิความเชื่ออื่น	0.38	0.03	-0.12	-0.14	0.09	0.33
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	1.01	1.07	1.41	2.15	0.46	1.28

หมายเหตุ: ค่าใช้จ่ายในปี 2529 ปรับโดยเพิ่มค่าใช้จ่ายในแต่ละรายการขนรอยละ 20

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม.

ตารางที่ 7

ความยืดหยุ่นของรายจ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือน สำหรับสินค้าบางชนิด จำแนกตามภูมิภาค 2524-2529

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	ต่างจังหวัด	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
อาหารและเครื่องดื่ม	0.62	0.63	0.61	0.56	0.74	0.60
ซื้อและปรังทบาน	0.61	0.62	0.54	0.55	0.76	0.60
ข้าวและอาหารที่หาจากแปลง	0.13	-0.25	-0.17	-0.50	-0.15	-0.15
เนื้อสัตว์และสัตว์ปีก	0.41	1.06	0.84	1.47	1.40	0.57
ปลาและอาหารทะเล	0.24	0.87	0.80	0.79	0.77	1.10
นม เนย เนยแข็ง และไข่	1.07	1.70	2.01	2.20	1.58	1.35
น้ำมัน และไขมัน	0.94	1.39	1.30	2.96	1.01	1.43
ผลไม้ และกั้วเปลือกแข็ง	0.52	0.91	0.70	1.25	1.01	0.79
ผัก	0.54	0.75	0.40	1.02	0.70	0.95
น้ำตาล และขนมหวาน	1.87	1.16	1.85	1.84	1.81	0.33
เครื่องเทศ กากแฟ ซลช	2.38	1.60	1.90	2.02	1.75	1.14
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	1.16	0.43	0.48	0.16	0.88	-0.18
อาหารสำเร็จรูป	0.64	0.71	1.05	0.66	0.65	0.57
เครื่องดื่มหมแอลกอฮอล์	0.35	0.90	0.82	0.03	1.74	0.53
ผลิตภัณฑ์ยาสูบ	0.66	-0.04	-0.84	-0.36	0.12	0.55
บุหรี่	0.73	0.59	0.07	-0.09	0.68	1.03
ยาเส้น ซิการ์	0.71	-0.14	-0.96	0.04	-0.46	0.51
หมาก, อื่นๆ	-2.05	-2.20	-3.19	-1.45	-1.87	-2.11
เครื่องนงหม และรองเท้า	0.18	0.41	0.51	0.62	0.05	0.45
ผ้า และเสอผ้า	0.12	0.26	0.35	0.50	-0.14	0.33
รองเท้า	0.49	1.30	1.46	1.41	1.20	1.15
ทอยอาศัย	1.19	1.50	1.53	1.60	1.34	1.61
ค่าเช่า	1.12	1.39	1.41	2.14	0.58	1.68
เชือเพลิงและแสงสว่าง	1.10	1.32	1.87	0.73	1.33	1.31
สิ่งทอที่ใช้ในบ้าน	-0.78	-0.46	-0.85	0.28	-1.26	0.24
เครื่องใช้ในบ้าน	-0.23	-0.71	-0.71	2.09	-3.05	-1.06
เครื่องแต่งบ้านและปรังทบาน	-0.23	0.08	0.27	0.09	-0.11	0.14
อุปกรณ์เกี่ยวกับการทำความสะอาด	1.07	1.81	1.77	1.82	1.78	1.89

ตารางที่ 7 (ต่อ)

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	ต่างจังหวัด	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
คำรักษาพยาบาล	0.49	1.24	1.33	1.16	0.97	1.55
ยา	0.57	0.51	1.05	0.27	0.60	0.09
บริการในการรักษาพยาบาล	0.46	1.57	1.45	1.60	1.14	2.19
รายจ่ายส่วนบุคคล	0.98	1.83	1.73	1.93	1.92	1.75
ของใช้ส่วนบุคคล	-2.05	1.88	1.71	1.98	2.04	1.78
บริการส่วนบุคคล	3.88	1.63	1.78	1.69	1.50	1.64
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ และการสื่อสาร	1.57	1.51	1.32	1.79	1.84	1.20
ค่าเดินทาง ค่าบำรุงรักษายานพาหนะ	1.56	2.18	2.69	2.68	2.15	1.56
ค่าชื่อยานพาหนะ	2.47	1.50	0.00	2.69	2.91	1.25
เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการสื่อสาร	1.55	3.51	2.25	3.23	4.81	3.54
การบันเทิงและการอ่าน	1.27	1.06	1.24	1.13	0.76	1.22
ค่าอุปกรณ์การบันเทิง	2.53	2.62	2.46	1.36	2.80	3.17
เครื่องดนตรี	0.51	-0.38	0.18	-0.05	-1.56	0.33
หนังสือ	-0.11	0.88	0.60	1.85	0.59	0.98
กิจกรรมทางศาสนาและลัทธิความเชื่อ	2.65	2.75	3.10	1.97	2.79	3.08
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	2.16	1.34	2.38	0.80	1.80	-0.19

หมายเหตุ: ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในปี 2529 ปรับค่าโดยเพิ่มค่าใช้จ่ายในแต่ละรายการ ร้อยละ 20

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม

ตารางที่ 8

ความยืดหยุ่นของรายจ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือน สำหรับสินค้าบางชนิด จำแนกตามภูมิภาค 2518-2529

สินค้าและบริการ	กรุงเทพมหานคร		ภูมิภาค			
	และปริมณฑล	ต่างจังหวัด	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
อาหารและเครื่องดื่ม	0.88	0.81	0.76	0.75	0.88	0.81
ข้อและปรังทบาน	0.51	0.67	0.64	0.65	0.74	0.65
ข้าวและอาหารที่ทำจากแป้ง	0.29	0.22	0.30	0.08	0.26	0.26
เนื้อสัตว์และสัตว์ปีก	0.40	0.97	0.85	0.98	1.08	1.00
ปลาและอาหารทะเล	0.43	0.92	0.93	0.97	0.85	0.94
นม เนย เนยแข็ง และไข่	0.73	1.25	1.22	1.27	1.32	1.19
น้ำมัน และไขมัน	0.44	0.80	0.86	0.93	0.70	0.81
ผลไม้ และกวเบิลอกแข็ง	0.86	0.86	0.63	0.73	1.08	0.81
ผัก	0.32	0.68	0.59	0.78	0.73	0.65
น้ำตาล และขนมหวาน	1.10	0.69	0.71	0.67	0.81	0.58
เครื่องเทศ กาแฟ ฯลฯ	1.21	0.98	1.00	0.80	1.20	0.87
เครื่องดื่มไม่แอลกอฮอล์	0.76	0.52	0.50	-0.19	0.63	0.57
อาหารสำเร็จรูป	1.62	1.94	2.01	2.52	1.88	1.74
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	1.03	1.18	0.99	1.17	1.33	1.19
ผลิตภัณฑ์ยาสูบ	0.65	0.47	0.11	0.14	0.80	0.63
บุหรี่	0.71	0.86	0.75	0.44	1.02	0.90
ยาเส้น ชิการ์	0.27	0.06	-0.52	-0.06	0.78	0.41
หมาก, อื่นๆ	-0.78	-0.37	-0.79	-0.10	-0.04	-0.45
เครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า	0.42	0.39	0.57	0.38	-0.07	0.66
ผ้า และเสื้อผ้า	0.37	0.30	0.49	0.32	-0.19	0.59
รองเท้า	0.69	0.97	1.06	0.82	0.74	1.18
ที่อยู่อาศัย	1.11	1.49	1.45	1.56	1.55	1.43
ค่าเช่า	1.46	2.57	2.57	3.08	2.71	2.11
เชื้อเพลิงและแสงสว่าง	0.97	1.25	1.24	1.28	1.31	1.17
สิ่งทอที่ใช้ในบ้าน	0.05	0.57	0.34	0.82	0.18	1.16
เครื่องใช้ในบ้าน	0.55	0.71	0.76	1.19	0.16	0.63
เครื่องแต่งบ้านและบริเวณตอนๆ	-0.02	0.59	0.65	0.70	0.52	0.58
อุปกรณ์เกี่ยวกับการทำความสะอาด	0.86	1.12	1.16	0.99	1.13	1.16

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	ต่างจังหวัด	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
ค่ารักษาพยาบาล	0.66	0.81	0.78	1.04	0.65	0.86
ยา	0.44	0.45	0.57	0.46	0.38	0.42
บริการในการรักษาพยาบาล	0.73	0.99	0.88	1.39	0.78	1.05
รายจ่ายส่วนบุคคล	0.87	1.15	1.11	1.15	1.19	1.15
ของใช้ส่วนบุคคล	-0.40	1.16	1.16	1.18	1.18	1.13
บริการส่วนบุคคล	2.32	1.13	0.95	1.01	1.24	1.23
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ และการสื่อสาร	1.08	1.14	1.38	1.34	1.06	0.92
ค่าเดินทาง ค่าบำรุงรักษายานพาหนะ	1.12	1.63	1.95	1.93	1.40	1.46
ค่าชื่อยานพาหนะ	0.47	0.82	1.12	1.88	0.47	0.30
เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการสื่อสาร	1.17	1.31	1.85	-0.74	2.68	1.78
การบันเทิงและการอ่าน	1.07	1.00	0.96	0.98	1.08	0.94
ค่าอุปกรณ์การบันเทิง	2.16	1.43	1.66	0.49	1.77	1.53
เครื่องดนตรี	1.18	1.13	0.98	2.06	0.94	1.00
หนังสือ	0.61	1.10	1.02	0.67	1.32	1.16
กิจกรรมทางศาสนาและลัทธิความเชื่ออื่น	1.25	0.98	0.98	0.63	1.06	1.23
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	1.45	1.16	1.74	1.66	0.94	0.80

หมายเหตุ: ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในปี 2529 ปรับโดยเพิ่มค่าใช้จ่ายในแต่ละรายการขนร้อยละ 20

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม.

ในกลุ่มที่เจ็ด ซึ่งครอบคลุมรายการรายจ่ายส่วนบุคคล มีค่าความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่งในทุกภาค สำหรับบริการส่วนบุคคล มีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่งในภาคกลางและในภาคใต้ และ มีค่าระหว่างศูนย์ถึงหนึ่งในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ในเกือบทุกภาคผลิตภัณฑ์แทบทุกประเภทมีค่าความยืดหยุ่นเป็นบวก ระหว่างปี 2518-2524 อาหาร ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผ้าและเสื้อผ้า อุปกรณ์เกี่ยวกับการทำความสะอาด ยาและเวชภัณฑ์ และค่ารักษาพยาบาล มีค่าความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่งในหน่วยครัวเรือนของทุกภาค สินค้าที่มีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่งในทุกภาคได้แก่ อาหารสำเร็จรูป เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ ที่อยู่อาศัย เชื้อเพลิงและสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้าน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ เครื่องดนตรี หนังสือ และรายการเบ็ดเตล็ด สำหรับกิจกรรมทางศาสนาและลัทธิความเชื่อ

ความยืดหยุ่นต่อรายได้ที่คำนวณโดยใช้ข้อมูลปี 2529 แสดงผลว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าความยืดหยุ่นในช่วงปี 2518-2524 อันที่จริงแล้วรายการอาหารหลัก (ข้าวและอาหารที่ทำจากแป้ง และ เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์) แสดงค่าความยืดหยุ่นเป็นลบ ในขณะที่ค่าความยืดหยุ่นของปลาและอาหารทะเล คงระดับอยู่ในช่วงศูนย์ถึงหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ค่าความยืดหยุ่นของสินค้าอื่นๆ ที่เหลือ มีค่ามากกว่าช่วงปี 2518-2524 ได้แก่ นมเนยและไข่ น้ำมันและไขมัน น้ำตาลและนมหวาน เครื่องเทศ กาแฟและชา ทั้งหมดต่างแสดงค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง

ความยืดหยุ่นของอาหารสำเร็จรูป และ เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และ ความยืดหยุ่นของยาสูบและเสื้อผ้า ลดลงเป็นอย่างมากจนเริ่มเป็นลบ

ความยืดหยุ่นของรองเท้า ซึ่งอยู่ในช่วงศูนย์ถึงหนึ่งในช่วงก่อน (2518-2524) เพิ่มขึ้นจนเกินหนึ่ง ส่วนที่อยู่อาศัย เชื้อเพลิง และสิ่งอำนวยความสะดวก และค่าเช่าบ้าน ยังคงระดับความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง ในขณะที่ความยืดหยุ่นสำหรับสิ่งทอที่ใช้ในบ้าน เครื่องใช้ในบ้าน และเครื่องแต่งบ้านและบริการอื่นๆ ทั้งหมดกลับมีค่าเป็นลบ และความยืดหยุ่นสำหรับค่ารักษาพยาบาล บริการรักษาพยาบาล ค่าชื้อยานพาหนะ ค่าบำรุงรักษายานพาหนะ เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการสื่อสาร และอุปกรณ์กีฬา ทั้งหมดมีค่าเพิ่มขึ้นเป็นเกินหนึ่ง ในขณะที่ความยืดหยุ่นของเครื่องดนตรีเริ่มเป็นลบ สุดท้ายกิจกรรมทางศาสนาและการศึกษา ผันจากความยืดหยุ่นต่ำกลับเป็นสูง

ดังนั้น ความยืดหยุ่นที่คำนวณจากข้อมูลปี 2524 และ 2529 แสดงผลอย่างชัดเจนว่า มีความแตกต่างเป็นอย่างมาก จากความยืดหยุ่นที่คำนวณโดยใช้ข้อมูลช่วงปี 2518-2524 (จะกล่าวถึงความลำเอียงของข้อมูลปี 2529 ในส่วนต่อไป)

ต่อไปจะเป็นการสำรวจความยืดหยุ่นเฉลี่ย ของช่วงปี 2518-2529 มีสินค้าอยู่สองถึง สามรายการซึ่งมีรูปแบบความยืดหยุ่น คล้ายกับความยืดหยุ่นที่คำนวณสำหรับช่วงปี 2518-2524 เช่น ข้าว ผลไม้และถั่วเปลือกแข็ง เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ ยาสูบ ผ้าและเสื้อผ้า สิ่งทอที่ใช้ในบ้าน เครื่องใช้ในบ้าน ค่าชื้อยานพาหนะ และ เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการสื่อสาร ซึ่ง มีความยืดหยุ่นเป็นลบ ในหนึ่งภาคเป็นอย่างมาก

สินค้าที่มีความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง มี อาหาร บุหรี่ เสื้อผ้า สิ่งทอที่ใช้ในบ้าน เครื่องแต่งบ้านและบริภัณฑ์อื่นๆ ยาและเวชภัณฑ์ และ การศึกษา สินค้าที่มีความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง ได้แก่ อาหารสำเร็จรูป เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ที่อยู่อาศัย เชื้อเพลิงและสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์เกี่ยวกับการทำความสะอาด บริการการรักษาพยาบาล บริการส่วนบุคคล ค่าบำรุงรักษายานพาหนะ และเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับการสื่อสาร

เมื่อเปรียบเทียบกันในสี่ภาค สินค้าที่ไม่อาจบอกได้ว่าค่าความยืดหยุ่นเป็นค่าใด ได้แก่ รองเท้า เครื่องใช้ในบ้าน ค่าชื้อยานพาหนะ เครื่องดนตรี และ รายจ่ายสำหรับกิจกรรมทางศาสนา

ในส่วนต่อไปนี้จะเป็นการวิเคราะห์รายละเอียดในความยืดหยุ่นของสินค้าต่อรายได้ของหน่วยครัวเรือนในต่างจังหวัด โดยวิเคราะห์ความยืดหยุ่นของรายการสินค้าแต่ละรายการในกลุ่มอาหาร และที่มีใช้อาหาร

3. ความยืดหยุ่นต่อรายได้ของสินค้ายาประเภท

3.1 ผลการคำนวณ

รายการสินค้าเพื่อการบริโภคของหน่วยครัวเรือนมีเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงนำเสนอความยืดหยุ่นของแต่ละรายการไว้ในภาคผนวก ตารางที่ 1 ถึง 6 ในภาคผนวก เป็นตารางที่แสดงข้อมูลดังต่อไปนี้ ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้สำหรับสินค้ายาประเภท ความยืดหยุ่นของสินค้าประเภทเหล่านี้ซึ่งแบ่งตามภาค และความยืดหยุ่นของทุกประเภทและทุกภาคเปรียบเทียบกันระหว่าง 2 ช่วงเวลา คือ 2518-2524 และ 2524-2529

จากข้อมูลชุดนี้ สามารถสรุปค่าความยืดหยุ่นของแต่ละรายการ ซึ่งมีค่าดังที่คาดว่าจะพบกัน โดยทั่วไป โดยการเปรียบเทียบความยืดหยุ่นในแต่ละภาคสำหรับแต่ละช่วงเวลา วิธีการในการหารูปแบบของค่าความยืดหยุ่นของสินค้าแต่ละรายการ มีดังนี้

1. จำแนกความยืดหยุ่นของสินค้าแต่ละรายการออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มความยืดหยุ่นสูง ($e > 1$) กลุ่มความยืดหยุ่นต่ำ ($e < 1$) และ กลุ่มความยืดหยุ่นเป็นลบ ($e < 0$)

2. ในแต่ละรายการสินค้า แจนรายชื่อภาคที่มีความยืดหยุ่นในแต่ละกลุ่มตามการจำแนกข้างต้น

3. สร้างเกณฑ์เพื่อกำหนดความยืดหยุ่นของแต่ละผลิตภัณฑ์ โดยขึ้นกับความถี่ของจำนวนภาคในแต่ละกลุ่มความยืดหยุ่น เกณฑ์ดังกล่าวได้แก่ ประการแรก ผลิตภัณฑ์ใดผลิตภัณฑ์หนึ่งจะถูกจัดอยู่ในกลุ่ม X ถ้า (1) ผลิตภัณฑ์นั้นมีความยืดหยุ่นของกลุ่ม X อย่างน้อยในสามภาค หรือ (2) ผลิตภัณฑ์นั้นมีความยืดหยุ่นเหมือนกลุ่ม X ในสองภาคเป็นอย่างน้อย โดยภาคที่เหลือมีกลุ่มความยืดหยุ่นที่ต่างออกไป ประการที่สอง ผลิตภัณฑ์ซึ่งมีกลุ่มความยืดหยุ่นที่แตกต่างกันแยกได้เป็นสองกลุ่มภาค จะอยู่ในกลุ่มที่ไม่สามารถกำหนดความยืดหยุ่นได้

4. กำหนดความยืดหยุ่นของแต่ละผลิตภัณฑ์ตามเกณฑ์ข้างต้น เพื่อวัดความยืดหยุ่นในสองช่วงเวลา (2518-2524 และ 2524-2529)

5. เปรียบเทียบค่าความยืดหยุ่นของสินค้าแต่ละประเภทที่ทดลองคำนวณ ระหว่างสองช่วงเวลา (2518-2524 กับ 2524-2529) ถ้าอยู่ในกลุ่มเดียวกันทั้งสองช่วงเวลา ก็สามารถสรุปได้ถึงความยืดหยุ่นขั้นสุดท้ายของสินค้านั้น ถ้ามิได้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน สินค้านั้นจะอยู่ใน "กลุ่มที่มีความยืดหยุ่นในช่วงปี 2518-2524 มากกว่าในช่วงปี 2524-2529" หรือ "กลุ่มที่มีความยืดหยุ่นในช่วงปี 2518-2524 น้อยกว่าในช่วงปี 2524-2529" ดังนั้น จะสามารถแยกรายการสินค้าออกเป็น กลุ่มซึ่งมีความยืดหยุ่นคงที่ทั้งสองช่วงเวลา กลุ่มซึ่งมีความยืดหยุ่นแตกต่างกันในสองช่วงเวลา และ กลุ่มซึ่งไม่สามารถระบุค่าความยืดหยุ่นได้

รายการสินค้าที่มีค่าความยืดหยุ่นคงที่ในทั้งสองช่วงเวลาระหว่างปี 2518-2524 และ 2524-2529 ส่วนใหญ่ของสินค้าเหล่านี้มีค่าความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง สินค้าเหล่านี้ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากนม เสื้อผ้าเด็ก รายจ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยทุกรายการ กระแสไฟฟ้าและแก๊ส แชมพูสระผมและสปีดติก น้ำมันเบนซิน แผ่นเสียงและเทป การศึกษา และสินค้าบางรายการในประเภท อาหาร เสื้อผ้า และ

รองเท้า จะสังเกตเห็นได้ว่า เกือบทั้งหมดของรายการสินค้าเหล่านี้ มีใช้ทั้งประเภทอาหาร และ เสื้อผ้า

มีบางรายการที่มีความยืดหยุ่นอยู่ในช่วงศูนย์ถึงหนึ่ง ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นประเภทอาหารและ เสื้อผ้า รายการสินค้าที่มีความยืดหยุ่นน้อยกว่าศูนย์ เกือบทั้งหมดก็เป็นประเภทอาหาร เสื้อผ้า และ รองเท้า เช่นกัน

รายการสินค้าที่มีความยืดหยุ่นในช่วงปี 2524-2529 ต่ำกว่า ในช่วงปี 2518-2524 มี รายการสินค้าอยู่มากมายที่มีความยืดหยุ่นในช่วง เวลาที่สองต่ำกว่าช่วงเวลาแรกอยู่มาก อันที่จริง แล้ว ส่วนใหญ่ของรายการเหล่านี้มีความยืดหยุ่นเปลี่ยนจากค่าบวกเป็นค่าลบ รายการเหล่านี้มีดัง ต่อไปนี้

สินค้าประเภทอาหาร

1. ข้าวและอาหารที่ทำจากแป้ง เกือบทุกรายการ
2. เนื้อวัว ไก่สด และ เนื้อสัตว์สดอื่นๆ
3. อาหารทะเลสด
4. ผักสด และ ผักดอง
5. น้ำตาลมะพร้าวและขนมหวาน
6. เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์
7. เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
8. ผลิตภัณฑ์ยาสูบ

สินค้าที่ใช้อาหาร

1. เครื่อง ใช้ในบ้าน
2. เครื่องแต่งบ้านและปริภัณฑ์อื่นๆ
3. สิ่งทอที่ใช้ในบ้าน
4. ค่ายาและเวชภัณฑ์ต่างๆ
5. เครื่องดนตรี

รายการสินค้าที่ความยืดหยุ่นในช่วงปี 2524-2529 สูงกว่าในช่วงปี 2518-2524

สินค้าที่มีใช้อาหาร

1. ค่าตรวจรักษาพยาบาลและค่ายา
2. ค่ารักษาพยาบาล
3. ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล
4. ค่าบริการส่วนบุคคล
5. ค่าบำรุงรักษายานพาหนะ
6. ค่าซื้อยานพาหนะ
7. อุปกรณ์การกีฬาและันทนาการ
8. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนา

เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้จะเป็นไปได้ว่า ค่าความยืดหยุ่นของบางรายการข้างต้นมีการกะประมาณสูงกว่าความเป็นจริงในช่วงเวลาที่สอง แต่ความยืดหยุ่นที่สูงของสินค้าเกือบทุกประเภทในปี 2529 น่าจะมาจากการเพิ่มขึ้นในมูลค่าตามระยะเวลามากกว่า

รายการสินค้าที่สรุปค่าความยืดหยุ่นไม่ได้ สินค้าบางรายการมีค่าความยืดหยุ่นที่ไม่สามารถระบุค่าได้ไม่ว่าในช่วงเวลาใด ส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทอาหารและเสื้อผ้าได้แก่ เนื้อสัตว์และสัตว์ปีกสด เนื้อสัตว์และสัตว์ปีกทำสำเร็จรูปหรือแปรรูป น้ำตาลและขนมหวาน เสื้อผ้าผู้ชาย เสื้อผ้าผู้หญิง และรองเท้า

3.2 ความลำเอียง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลรายจ่ายของปี 2529 พบว่ามีความเป็นไปได้ที่ ข้อมูลรายจ่ายในสินค้าเกือบทุกประเภทในปี 2529 อาจจะต่ำกว่าที่เป็นจริง อันส่งผลบางประการคือ เมื่อมีการคำนวณอัตราการเพิ่มของรายจ่ายของรายการสินค้าดังกล่าว จากปี 2524 ถึง 2529 อัตราการเพิ่มจึงเป็นลบ อันส่งผลให้ค่าความยืดหยุ่นของสินค้าหลายชนิดเป็นลบ อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการทดลองโดยการเพิ่มรายจ่ายในสินค้าทุกประเภทในปี 2529 อีกร้อยละ 20 แล้วคำนวณความยืดหยุ่นของสินค้าทุกประเภทในช่วงปี 2524-2529 ใหม่ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. สินค้าประเภทที่มีความยืดหยุ่นสูงเป็นพิเศษในช่วงปี 2524-2529 มีความยืดหยุ่นลดลงหลังจากการปรับรายจ่ายขึ้นอีกร้อยละ 20 แต่ค่าความยืดหยุ่นยังคงสูงกว่าหนึ่ง

2. ความยืดหยุ่นของสินค้าหลายประเภทในช่วงเวลาที่สอง เปลี่ยนจากค่าติดลบก่อนปรับ มาเป็นค่าบวกหลังปรับ อย่างไรก็ตาม ความยืดหยุ่นยังคงต่ำคืออยู่ในช่วงศูนย์ถึงหนึ่ง รายการเหล่านี้ได้แก่ อาหาร เครื่องดื่ม เสื้อผ้า เครื่องใช้ในบ้าน เครื่องแต่งบ้านและบริภัณฑ์อื่นๆ ค่าซื้อขายยานพาหนะ อุปกรณ์การกีฬาและสันทนาการ เครื่องดนตรี เชื้อเพลิงและสิ่งอำนวยความสะดวก รongเท้า และเครื่องใช้ในการทำมาหาความสะอาด เป็นต้น นอกจากนี้ หลังจากการปรับค่าร้อยละ 20 แล้ว ความยืดหยุ่นของสินค้าเหล่านี้หลายรายการเริ่มคงที่ เมื่อเทียบกับความยืดหยุ่นในช่วงเวลาแรก สินค้าเหล่านี้ตกอยู่ในกลุ่มสินค้าที่มีความยืดหยุ่นต่ำแต่ยังมีค่าเป็นบวก

3. สินค้าบางรายการแสดงความยืดหยุ่นที่เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากในช่วงเวลาที่สอง เมื่อเทียบกับช่วงเวลาแรก สินค้าเหล่านี้ได้แก่ กาแฟและเครื่องดื่ม ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล ค่าบริการส่วนบุคคล (เช่น ค่าตัดผม) ค่าบำรุงรักษายานพาหนะ ค่าซื้อขายยานพาหนะ อุปกรณ์การกีฬาและสันทนาการ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนา เนื้อสัตว์และสัตว์ปีกสด เนื้อสัตว์และสัตว์ปีกทำสำเร็จรูปหรือแปรรูป และ น้ำตาลและขนมหวาน (สังเกตได้ว่า สินค้าเหล่านี้เกือบทุกรายการเป็นอาหารแปรรูปแล้ว และ เป็นสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ซึ่งการบริโภคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมาก เมื่อรายได้ของผู้บริโภคสูงขึ้นระดับหนึ่ง)

3.3 ความยืดหยุ่นจากการวิเคราะห์สมการถดถอย

การศึกษาวิจัยนี้ได้ใช้การวิเคราะห์สมการถดถอย เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง รายจ่าย ในผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท กับ รายได้ของหน่วยครัวเรือน โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยของ ค่าลอการิทึมของรายจ่ายในสินค้าชนิดที่ i กับ ค่าลอการิทึมของรายได้ ผลที่ได้รับไม่เพียงแต่เป็นระดับที่รายจ่ายในสินค้าแต่ละประเภทขึ้นอยู่กับรายได้ระดับต่างๆ เท่านั้น แต่ยังได้ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการถดถอย ซึ่งแสดงถึงค่าความยืดหยุ่น ค่าสัมประสิทธิ์ที่เป็นบวกชี้ให้เห็นว่า สินค้านั้นเป็นสินค้าปกติทั่วไป ค่าสัมประสิทธิ์ที่เป็นลบ ชี้ว่า สินค้านั้นเป็นสินค้าขั้นด้อย

ในแต่ละปี มีสินค้าขั้นด้อยในพื้นที่เขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล เป็นจำนวนมากกว่า ในหมู่บ้าน ซึ่งหมายความว่า ได้พบสินค้าขั้นด้อยในพื้นที่ที่มีรายได้สูงมากกว่าในพื้นที่ที่มีรายได้ต่ำ กล่าวคือ เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น จนถึงระดับหนึ่ง สินค้าบางชนิดจะกลายเป็นสินค้าขั้นด้อย สินค้าเหล่านี้ได้แก่ ข้าว น้ำมันและไขมัน ผัก น้ำตาล ยาสูบ ปลา ยาและเวชภัณฑ์ และ สิ่งทอใช้ในบ้าน ผลที่ได้จึงเป็นการยืนยันว่า ข้าว ยาสูบ ยา และ สิ่งทอใช้ในบ้าน เป็นสินค้าขั้นด้อย

3.4 สรุปรูป

1. สินค้าเกือบทุกประเภทมีความยืดหยุ่นมากกว่าศูนย์ แต่บางประเภทมีความยืดหยุ่นในแต่ละภาคเป็นลบเสมอในทุกช่วงเวลา สินค้าเหล่านี้ได้แก่ ข้าว แป้ง กาแฟดื่ม ยาสูบและหมาก เลื่อผ้าผู้ชายที่มีใช้ผ้าฝ้าย จักรเย็บผ้า และ น้ำมันใส่ผม เมื่อเปรียบเทียบสินค้าต่างๆ เหล่านี้กับข้อมูลในตาราง 2.12 ของรายงานของ Grandstaff ซึ่งแสดงข้อมูลสัดส่วนร้อยละของโรงงานที่จดทะเบียนในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดของแต่ละรายการสินค้าพบว่า สินค้าต่างๆ ซึ่งมีความยืดหยุ่นเป็นลบดังกล่าวข้างต้น ผลิตทั้งในกรุงเทพฯ และในต่างจังหวัด ดังนั้นจึงไม่มีรูปแบบที่เป็นแบบแผนซึ่งแสดงอย่างชัดเจนว่า สินค้าชั้นด้อยเป็นสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมต่างจังหวัดเพียงแห่งเดียวแต่อย่างใดเลย

2. สินค้าบางประเภทมีความยืดหยุ่นต่ำกว่าศูนย์ถึงหนึ่งอย่างสม่ำเสมอ สินค้าเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นประเภทอาหาร เลื่อผ้าสิ่งทอใช้ในบ้าน (เช่น มุ้ง ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน และ ผ้าห่ม) ยาและเวชภัณฑ์ เครื่องใช้ในบ้าน (เช่น มืด กรรไกร ชัน ถัง อ่าง หม้อ กะทะ และของใช้ขนาดเล็กอื่นๆ) เครื่องแต่งบ้านและบริภัณฑ์อื่นๆ (เช่น ที่นอน และ เตารีดไฟฟ้า) ทั้งนี้สินค้าประเภทอาหารแปรรูป และ สินค้าผู้บริโภคนิตเบา เป็นสินค้าที่ผลิตในต่างจังหวัดในขณะที่สินค้าที่มีใช้อาหารส่วนใหญ่ผลิตในกรุงเทพมหานคร

3. สินค้าประเภทที่มีความยืดหยุ่นสูงอย่างคงที่ทั้งสองช่วงเวลา และในเกือบทุกภาค ได้แก่ ผลิตภัณฑ์นม เลื่อยืด เลื่อผ้าเด็ก รองเท้าผ้าใบ รองเท้าแตะ รองเท้าเด็ก ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย (เช่น ค่าอุปกรณ์การก่อสร้าง และ เครื่องเฟอร์นิเจอร์) แก๊ส เครื่องสำอาง น้ำมันสำหรับยานพาหนะ ผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดมือ ผ้าเช็ดจานซาม ของใช้ในห้องน้ำ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการสื่อสาร อุปกรณ์กีฬา และ หนังสือ นอกจากนั้น ยังมีสินค้าที่ความยืดหยุ่นไม่สูงนักในแต่ละช่วงเวลา แต่ความยืดหยุ่นเพิ่มขึ้นตามเวลา สินค้าเหล่านี้ได้แก่ กาแฟ ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล และ เครื่องมือเครื่องใช้ในการสื่อสาร สินค้าเหล่านี้บางประเภท (เช่น อาหารแปรรูป และ อุปกรณ์ก่อสร้าง) เป็นสินค้าที่ผลิตอยู่ในต่างจังหวัดอยู่แล้ว ส่วนที่เหลือเป็นผลิตภัณฑ์ขั้นปฐม และปัจจุบันผลิตในกรุงเทพฯ ดังนั้น ผลิตภัณฑ์เหล่านี้แสดงศักยภาพที่ดีสำหรับการผลิตในต่างจังหวัด เพราะเป็นสินค้าที่มีอุปสงค์สูงในต่างจังหวัด

4. ความยืดหยุ่นต่อรายได้ของแต่ละภาค

4.1 สินค้าที่มีใช้อาหาร

ตารางที่ 9 แสดงการแจกแจงของแต่ละกลุ่มความยืดหยุ่นของสินค้าที่มีใช้อาหาร ในกรุงเทพมหานคร และ ภาคต่าง ๆ ทั้งสี่ภาค คือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และ ภาคใต้ ในช่วงปี 2518-2524 ประมาณร้อยละ 47 ของสินค้าทุกชนิดในทุกภาคมีความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง ร้อยละ 34 มีความยืดหยุ่นในช่วงศูนย์ถึงหนึ่ง และร้อยละ 19 มีความยืดหยุ่นน้อยกว่าศูนย์ รูปแบบการแจกแจงของความยืดหยุ่น เช่นนี้ มีลักษณะค่อนข้างคล้ายคลึงกันในทุกภาค โดยภาคเหนือและภาคใต้มีผลิตภัณฑ์ที่มีความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง มากกว่าในภาคอื่น ๆ อีกสองภาค และ ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผลิตภัณฑ์ที่มีความยืดหยุ่นเป็นลบมากกว่าค่าเฉลี่ยของทุกภาค อย่างไรก็ตามความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญ

โดยใช้ข้อมูลค่าใช้จ่ายปี 2529 พบว่าประมาณร้อยละ 50 ของสินค้าทั้งหมดมีความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่งในทุกภาคสำหรับช่วงปี 2524-2529 อย่างไรก็ตาม อัตราร้อยละของสินค้าที่มีความยืดหยุ่นเป็นลบ เพิ่มสูงมากจากร้อยละ 19 (ในช่วงปี 2518-2524) เป็นร้อยละ 41 (ในช่วงปี 2524-2529) ส่วนที่เหลืออัตราร้อยละ 7 เป็นสินค้าที่มีความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง ซึ่งเป็นการยืนยันข้อสรุปที่เคยกล่าวมาแล้วว่า ความยืดหยุ่นของสินค้าหลายประเภทในช่วงปี 2524-2529 มีค่าต่ำกว่าที่ควรจะเป็น หลังจากเพิ่มค่าใช้จ่ายทุกรายการในปี 2529 อีกร้อยละ 20 พบว่าร้อยละ 43 ของสินค้าต่าง ๆ ในทุกภาค มีความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง สินค้าที่มีความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 18 แต่สินค้าที่มีความยืดหยุ่นเป็นลบลดลงเป็นร้อยละ 39 ภาคเหนือเป็นภาคที่มีผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56) มีความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง ภาคกลางและภาคใต้มีผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 44-48) มีความยืดหยุ่นน้อยกว่าศูนย์

สำหรับในตลอดช่วงเวลาการศึกษา คือปี 2518-2529 รูปแบบของการแจกแจงความยืดหยุ่นตามกลุ่มค่าความยืดหยุ่น ก็มีความคล้ายคลึงกันทุกภาคเช่นกัน ในทุกภาคนั้น ผลิตภัณฑ์ที่มีความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่งอยู่ในช่วงร้อยละ 44-56 ของผลิตภัณฑ์ทั้งหมด สินค้าที่มีความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่งอยู่ในช่วงร้อยละ 27-38 และ สินค้าที่มีความยืดหยุ่นเป็นลบมีจำนวนในช่วงร้อยละ 15-30 และเช่นกัน ภาคเหนือเป็นภาคที่มีสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ที่มีความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง และภาคกลางและภาคใต้มีสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ที่มีความยืดหยุ่นน้อยกว่าศูนย์ มากที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบความยืดหยุ่นของค่าใช้จ่ายระหว่าง คริว เรือนในกรุงเทพมหานคร กับในต่างจังหวัดทั้งหมด ระหว่างปี 2518-2529 พบว่า รูปแบบการแจกแจงของความยืดหยุ่น

ตารางที่ 9
การกระจายค่าความยืดหยุ่นของสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร จำแนกตามภูมิภาค

(หน่วย: ร้อยละ)

ภูมิภาค	ช่วงความยืดหยุ่น			รวม
	$e > 1$	$0 < e < 1$	$e < 0$	
(ก) คำนวณจากข้อมูลเดิม				
2518-2524				
กรุงเทพมหานคร	42	31	27	100
ต่างจังหวัด	47	34	19	100
ภาคกลาง	46	30	24	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	42	34	24	100
ภาคเหนือ	56	29	15	100
ภาคใต้	51	28	21	100
2524-2529				
กรุงเทพมหานคร	37	11	52	100
ต่างจังหวัด	44	6	50	100
ภาคกลาง	41	4	55	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	52	8	40	100
ภาคเหนือ	56	4	40	100
ภาคใต้	33	7	60	100
2518-2529				
กรุงเทพมหานคร	43	13	44	100
ต่างจังหวัด	49	16	35	100
ภาคกลาง	51	9	40	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	57	8	35	100
ภาคเหนือ	45	10	45	100
ภาคใต้	44	12	44	100

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ภูมิภาค	ช่วงความยืดหยุ่น			รวม
	$e > 1$	$0 < e < 1$	$e < 0$	
(ข) ความหมายหลังการปรับข้อมูลปี 2529 แล้ว				
2524-2529				
กรุงเทพมหานคร	37	29	34	100
ต่างจังหวัด	43	18	39	100
ภาคกลาง	41	15	44	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	52	21	27	100
ภาคเหนือ	56	14	30	100
ภาคใต้	33	19	48	100
2518-2529				
กรุงเทพมหานคร	32	43	25	100
ต่างจังหวัด	40	40	20	100
ภาคกลาง	44	27	29	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	50	32	18	100
ภาคเหนือ	56	29	15	100
ภาคใต้	32	38	30	100

ตามกลุ่มค่าความยืดหยุ่น ค่อนข้างคล้ายกัน อย่างไรก็ตาม มีสินค้าที่มีความยืดหยุ่นเป็นบวกในต่างจังหวัด มากกว่าในกรุงเทพมหานคร ซึ่งแสดงว่า การบริโภคของครัวเรือนในต่างจังหวัด มีความไหวตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของรายได้ มากกว่าครัวเรือนในกรุงเทพมหานคร

4.2 อาหาร

ตารางที่ 10 แสดงการแจกแจงความยืดหยุ่นของสินค้าประเภทอาหารแต่ละกลุ่ม โดยแบ่งตามภาค ในช่วงปี 2518-2524 ประมาณร้อยละ 44 ของสินค้าประเภทอาหารในทุกภาคมีความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง ร้อยละ 42 มีความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง และ ร้อยละ 14 มีความยืดหยุ่นน้อยกว่าศูนย์ อย่างไรก็ตาม ในทำนองเดียวกัน สินค้าที่มีใช้อาหารมีรูปแบบของการแจกแจงของความยืดหยุ่นตามช่วงของความยืดหยุ่นซึ่งเมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคแล้ว ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ หากมีความแตกต่างใดๆ อยู่บ้าง ภาคกลางจะเป็นภาคที่มีสินค้าประเภทอาหารส่วนใหญ่ (ร้อยละ 51) ที่มีความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่สินค้าประเภทอาหารส่วนใหญ่ (ร้อยละ 35) มีความยืดหยุ่นน้อยกว่าศูนย์

ก่อนการปรับข้อมูลค่าใช้จ่ายปี 2529 อีกร้อยละ 20 สัดส่วนของสินค้าที่มีความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 44 (ในช่วงเวลาแรกคือช่วงปี 2518-2524) เป็นร้อยละ 47 (ในช่วงเวลาที่สองคือช่วงปี 2524-2529) อย่างไรก็ตาม สัดส่วนของผลิตภัณฑ์ที่มีความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง ลดลงจากร้อยละ 42 เป็นร้อยละ 12 ซึ่งก็มีความคล้ายคลึงกับรูปแบบการแจกแจงของสินค้าที่มีใช้อาหารที่ได้วิเคราะห์มาข้างต้น สินค้าที่มีความยืดหยุ่นน้อยกว่าศูนย์มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 14 เป็นร้อยละ 41 และเช่นกัน ผลสรุปนี้อาจเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงที่ว่า สินค้าบางรายการที่มีความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง ในช่วงปี 2518-2524 มีค่าความยืดหยุ่นซึ่งได้กะประมาณไว้ต่ำกว่าความเป็นจริง ในช่วงปี 2524-2529

หลังจากการเพิ่มค่าใช้จ่ายของหน่วยครัวเรือนในปี 2529 ทุกรายการอีกร้อยละ 20 แล้ว พบว่า ระหว่างปี 2524-2529 จำนวนผลิตภัณฑ์ที่มีความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 48 ผลิตภัณฑ์ซึ่งมีความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 29 และ ผลิตภัณฑ์ซึ่งมีความยืดหยุ่นเป็นลบ ลดลงเป็นร้อยละ 23 ของสินค้าทั้งหมดที่หน่วยครัวเรือนในต่างจังหวัดบริโภค

เมื่อวิเคราะห์ตลอดช่วงเวลาที่ศึกษาคือตั้งแต่ปี 2518-2529 พบว่า เมื่อรวมทุกภาคแล้ว ประมาณร้อยละ 40 ของสินค้าทั้งหมด มีความยืดหยุ่นมากกว่าหนึ่ง ร้อยละ 46 มีความยืดหยุ่นระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง และอีกร้อยละ 14 มีความยืดหยุ่นเป็นลบ อย่างไรก็ตาม รูปแบบการแจกแจงของความยืดหยุ่นตามกลุ่มค่าความยืดหยุ่น เปรียบเทียบแต่ละภาคแล้ว พบว่า ไม่มีความ

ตารางที่ 10

การกระจายค่าความยืดหยุ่นของสินค้าประเภทอาหาร จำแนกตามภูมิภาค

(หน่วย: ร้อยละ)

ภูมิภาค	ช่วงความยืดหยุ่น			รวม
	$e > 1$	$0 < e < 1$	$e < 0$	
(ก) คำนวณจากข้อมูลเดิม				
2518-2524				
กรุงเทพมหานคร	34	33	33	100
ต่างจังหวัด	44	42	14	100
ภาคกลาง	51	31	18	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	35	30	35	100
ภาคเหนือ	47	36	17	100
ภาคใต้	36	47	17	100
2524-2529				
กรุงเทพมหานคร	43	13	44	100
ต่างจังหวัด	49	16	35	100
ภาคกลาง	51	9	40	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	57	8	35	100
ภาคเหนือ	45	10	45	100
ภาคใต้	44	12	44	100
2518-2529				
กรุงเทพมหานคร	35	36	29	100
ต่างจังหวัด	40	38	22	100
ภาคกลาง	50	28	22	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	46	28	26	100
ภาคเหนือ	48	33	19	100
ภาคใต้	34	47	19	100

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ภูมิภาค	ช่วงความยืดหยุ่น			รวม
	$e > 1$	$0 < e < 1$	$e < 0$	
(ข) ค่ารวมภายหลังการปรับข้อมูลปี 2529 แล้ว				
2524-2529				
กรุงเทพมหานคร	43	27	30	100
ต่างจังหวัด	48	29	23	100
ภาคกลาง	51	23	26	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	57	22	21	100
ภาคเหนือ	45	29	26	100
ภาคใต้	44	26	30	100
2518-2529				
กรุงเทพมหานคร	34	46	20	100
ต่างจังหวัด	40	46	14	100
ภาคกลาง	50	35	15	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	46	34	20	100
ภาคเหนือ	48	40	12	100
ภาคใต้	34	51	15	100

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อเปรียบเทียบความยืดหยุ่นของค่าใช้จ่ายด้านอาหาร ระหว่างครัวเรือนในกรุงเทพมหานครกับในต่างจังหวัด พบว่า ในกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนของสินค้าที่มีความยืดหยุ่นเป็นลบ สูงกว่าในต่างจังหวัดทุกภาคตลอดช่วงเวลาที่ศึกษา เนื่องจากครัวเรือนในกรุงเทพมหานคร มีรายได้สูงกว่าครัวเรือนในต่างจังหวัด การค้นพบข้างต้นชี้ให้เห็นว่าเมื่อรายได้สูงขึ้นถึงระดับหนึ่งแล้ว รายการสินค้าประเภทอาหารกลายเป็นสินค้าขั้นด้อย มากกว่ารายการสินค้าที่ใช้อาหาร

5. การทดแทนสินค้าจากเมืองด้วยสินค้าจากชนบท

ตามที่ได้อธิบายมาข้างต้น ผลลัพธ์ซึ่งมีการบริโภคเป็นสัดส่วนที่ลดลง เมื่อรายได้เพิ่มขึ้นได้แก่ ผลลัพธ์ซึ่งมีลักษณะดังนี้ (1) ส่วนใหญ่เป็นผลลัพธ์ประเภทอาหาร และ เสื้อผ้า และ (2) สินค้าที่หน่วยครัวเรือนในชนบทบริโภคกันมาแต่ดั้งเดิม กล่าวคือ เมื่อรายได้เพิ่มขึ้นถึงระดับหนึ่ง สินค้าที่บริโภคกันมาแต่ดั้งเดิม จะถูกทดแทนด้วยสินค้าที่บริโภคกันเป็นส่วนมากโดยครัวเรือนในเมือง

ตารางที่ 11 และ 12 เป็นตารางที่แสดงการเปรียบเทียบสัดส่วนค่าใช้จ่าย และความยืดหยุ่นของผลลัพธ์สองกลุ่ม คือ สินค้า "ดั้งเดิม" และ "เมือง" สินค้าเมืองหมายถึงสินค้าที่สัดส่วนค่าใช้จ่ายของหน่วยครัวเรือนในกรุงเทพมหานคร สูงกว่าในต่างจังหวัด หรือเป็นสินค้าที่สัดส่วนค่าใช้จ่ายในเขตเทศบาล สูงกว่าในเขตสุขภาพและในหมู่บ้านต่างๆ ของทุกจังหวัด ตารางที่ 11 แสดงสัดส่วนของค่าใช้จ่ายของสินค้าดั้งเดิมและสินค้าเมืองบางชนิด มีสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่า เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น ผลลัพธ์ที่บริโภคโดยหน่วยครัวเรือนในเมืองสามารถเป็นสินค้าที่ไปทดแทนผลลัพธ์ดั้งเดิม ที่บริโภคโดยครัวเรือนในต่างจังหวัดหรือในชนบท ตารางที่ 12 แสดงว่าความยืดหยุ่นเฉลี่ยของสินค้าดั้งเดิมทุกประเภท ในช่วงปี 2518-2529 ในทุกภาค มีค่าต่ำกว่าความยืดหยุ่นของสินค้าที่ทดแทนได้ ซึ่งสินค้าที่ทดแทนสินค้านี้เกือบทุกประเภทบริโภคโดยประชากรในเมือง หรือไม่ก็โดยผู้บริโภคในชนบทที่มีระดับรายได้สูง ตัวอย่างเช่น เนื้อสัตว์และสัตว์ปีกสด เป็นสินค้าที่ทดแทนข้าว อาหารสำเร็จรูปเป็นสินค้าที่ทดแทนอาหารที่ยังไม่ได้ปรุง นมสดแทนนมข้น น้ำมันพืชแทนน้ำมันหมู บุหรี่แทนยาสูบ รองเท้าแตะหนังแทนรองเท้าแตะยาง แก๊สแทนถ่านและไม้ หลอดไฟฟ้าแทนไม้ขีดไฟและเทียน ผงซักฟอกแทนสบู่เกล็ด รถจักรยานยนต์แทนรถจักรยานสองล้อ และ เครื่องสเตอริโอแทนวิทยุ เป็นต้น

ตารางที่ 11

สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการบริโภค เปรียบเทียบสินค้าทดแทนกันได้ พ.ศ. 2518-2529

	รายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)					สัดส่วนรายจ่าย (ร้อยละ)				
	กรุงเทพ และปริมณฑล	ต่างจังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	กรุงเทพ และปริมณฑล	ต่างจังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน
ผ้าชนิดอื่น ๆ สำหรับผู้ชาย	3.58	8.60	3.31	3.17	2.12	0.75	0.78	0.70	0.87	0.79
ผ้าสำหรับผู้หญิง	1.19	2.46	1.41	0.49	0.57	0.25	0.22	0.30	0.13	0.21
เสื้อลำชาย	0.80	2.92	0.92	0.85	1.15	0.08	0.12	0.08	0.13	0.19
เสื้อยืชาย	9.19	20.88	9.97	5.93	4.98	0.92	0.88	0.92	0.87	0.81
ผ้าชนิดอื่น ๆ สำหรับหญิง	2.45	6.92	3.57	2.12	1.23	0.45	0.53	0.51	0.56	0.56
ผ้าสำหรับหญิง	2.98	6.13	3.49	1.68	0.95	0.55	0.47	0.49	0.44	0.44
รองเท้าหนังชาย	12.17	18.40	9.00	4.82	4.58	0.64	0.49	0.55	0.44	0.45
รองเท้าแตะชาย	6.86	19.25	7.42	6.23	5.60	0.36	0.51	0.45	0.56	0.55
รองเท้าหนังหญิง	10.77	14.28	7.51	4.53	2.24	0.84	0.74	0.79	0.71	0.65
รองเท้าแตะหญิง	2.10	5.11	2.04	1.84	1.22	0.16	0.26	0.21	0.29	0.35
รองเท้าแตะชาย	1.89	10.04	2.36	3.13	4.55	0.49	0.67	0.48	0.71	0.82
รองเท้าหนังชาย	2.01	4.84	2.57	1.25	1.02	0.51	0.33	0.52	0.29	0.18
รองเท้าแตะชายหญิง	2.32	11.08	3.27	3.57	4.24	0.47	0.54	0.43	0.59	0.63
รองเท้าหนังหญิง	2.63	9.45	4.42	2.51	2.52	0.53	0.46	0.57	0.41	0.37
กางเกง	35.69	100.50	37.57	32.39	30.55	0.54	0.72	0.59	0.77	0.90
แกสตั้ม	29.93	39.19	25.89	9.78	3.53	0.46	0.28	0.41	0.23	0.10
ไม้ขีดไฟและเทียนไข	3.07	9.84	3.13	3.41	3.30	0.40	0.43	0.34	0.45	0.54
หลอดไฟฟ้า	4.57	13.08	6.15	4.11	2.82	0.60	0.57	0.66	0.55	0.46
สบู่และสบู่เกล็ด	0.94	1.63	1.01	0.26	0.37	0.02	0.02	0.03	0.01	0.02
ผงซักฟอก	36.96	78.79	34.28	25.61	18.90	0.98	0.98	0.97	0.99	0.98
ค่ายาและเวชภัณฑ์ต่าง ๆ	28.25	99.50	31.52	34.38	33.59	0.20	0.27	0.23	0.28	0.32
ค่ารักษาพยาบาล	112.57	264.34	104.44	88.94	70.97	0.80	0.73	0.77	0.72	0.68
จักรยาน	0.43	10.82	3.97	3.86	3.00	0.03	0.10	0.08	0.11	0.12
จักรยานยนต์	13.33	94.99	43.51	30.04	21.44	0.97	0.90	0.92	0.89	0.88
จักรยานยนต์	13.33	94.99	43.51	30.04	21.44	0.27	0.40	0.39	0.40	0.44
รถยนต์	36.82	145.18	69.16	45.49	27.53	0.73	0.60	0.61	0.60	0.56

	รายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)					สัดส่วนรายจ่าย (ร้อยละ)				
	กรุงเทพ และปริมณฑล	ต่างจังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	กรุงเทพ และปริมณฑล	ต่างจังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน
	วิทยุ	2.41	7.15	3.45	1.88	1.83	0.44	0.48	0.45	0.41
เครื่องเล่นเทป	3.06	7.80	4.13	2.67	1.00	0.56	0.52	0.55	0.59	0.35
ข้าว	203.61	574.80	182.90	178.96	212.94	0.45	0.47	0.39	0.46	0.57
เนื้อสัตว์และสัตว์ปีก	251.67	650.29	284.43	212.74	159.55	0.55	0.53	0.61	0.54	0.43
เนื้อสัตว์และสัตว์ปีกสด	218.23	592.03	241.00	198.46	152.57	0.86	0.91	0.87	0.93	0.96
เนื้อสัตว์และสัตว์ปีกสำเร็จรูป	34.87	58.24	37.01	14.26	6.97	0.14	0.09	0.13	0.07	0.04
ปลาและอาหารทะเลสด	109.24	372.42	116.38	127.00	129.05	0.63	0.71	0.71	0.72	0.70
ปลาและอาหารทะเลสำเร็จรูป	63.53	151.71	47.39	49.90	54.42	0.37	0.29	0.29	0.28	0.30
นมข้นหวาน	15.57	28.91	14.56	9.34	5.01	0.66	0.76	0.70	0.83	0.86
นมสด	8.09	9.00	6.28	1.90	0.82	0.34	0.24	0.30	0.17	0.14
นมข้นหนืด	25.73	52.89	19.68	19.36	13.85	0.58	0.58	0.56	0.62	0.57
นมข้นหยาบ	18.44	37.92	15.46	11.94	10.52	0.42	0.42	0.44	0.38	0.43
น้ำตาลทรายแดง ฯลฯ	7.46	20.13	3.81	7.79	8.53	0.35	0.33	0.23	0.35	0.37
น้ำตาลทราย	13.79	41.62	12.65	14.28	14.69	0.65	0.67	0.77	0.65	0.63
น้ำตาลและน้ำหวานต่างๆ	21.14	29.65	18.25	7.68	3.73	0.82	0.95	0.94	0.97	0.97
นมผงไม่มี	4.49	1.52	1.15	0.26	0.11	0.18	0.05	0.06	0.03	0.03
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	45.10	68.60	38.60	19.39	10.61	0.48	0.45	0.53	0.42	0.32
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	49.66	83.45	34.08	26.57	22.80	0.52	0.55	0.47	0.58	0.68
ยาสูบ	121.96	233.44	101.93	74.42	57.09	0.52	0.57	0.52	0.57	0.66
สุรา	114.27	179.66	94.51	55.18	29.97	0.48	0.43	0.48	0.43	0.34

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม.

ตารางที่ 12

เปรียบเทียบค่าความยืดหยุ่นของรายจ่าย เพื่อการบริโภคสำหรับสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้ พ.ศ. 2518-2529

สินค้าตั้ง เดิม	ค่าความยืดหยุ่น เฉลี่ย	สินค้าที่ใช้ทดแทน	ค่าความยืดหยุ่น เฉลี่ย
สินค้าที่ไม่ใช่อาหาร			
ผ้าชนิดอื่นๆ สำหรับผู้ชาย	-0.45	ผ้าฝ้ายสำหรับผู้ชาย	0.31
เสื้อยืดชาย	-3.24	เสื้อกล้ามชาย	1.54
ผ้าชนิดอื่นๆ สำหรับผู้หญิง	-0.26	ผ้าฝ้ายสำหรับผู้หญิง	0.77
รองเท้าหนังชาย	-0.17	รองเท้าแตะชาย	1.26
รองเท้าหนังหญิง	0.73	รองเท้าแตะหญิง	1.39
รองเท้าแตะยางชาย	1.09	รองเท้าแตะหนังชาย	2.59
รองเท้าแตะยางหญิง	0.41	รองเท้าแตะหนังหญิง	1.38
ถ่าน	0.94	แก๊สหุงต้ม	2.35
ไม้ขีดไฟและ เทียนไข	1.13	หลอดไฟฟ้า	1.49
สบู่และสบู่เกล็ด	0.61	ผงซักฟอก	1.10
ค่ายาและ เวชภัณฑ์ต่างๆ	0.41	คำรักษาพยาบาล	0.93
จักรยาน	-0.72	จักรยานยนต์	0.74
จักรยานยนต์	-0.72	รถยนต์	0.69
วิทยุ	-1.65	เครื่องเล่นเทป	0.73
สินค้าประเภทอาหาร			
ข้าว	0.25	เนื้อสัตว์และสัตว์ปีก	0.98
เนื้อสัตว์และสัตว์ปีกสด	0.97	เนื้อสัตว์และสัตว์ปีกสำเร็จรูป	1.14
ปลาและอาหารทะเลสด	0.81	ปลาและอาหารทะเลสำเร็จรูป	1.14
นมข้นหวาน	0.94	นมสด	2.67
น้ำมันหมู	0.67	น้ำมันพืช	1.00
น้ำตาลทรายแดง ฯลฯ	0.40	น้ำตาลทราย	0.76
น้ำอัดลมและน้ำหวานต่างๆ	0.72	น้ำผลไม้	2.47
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	0.56	เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	1.06
ยาสูบ	0.46	บุหรี่	0.86

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะ เศรษฐกิจและสังคม.

6. สรุปและนัยด้านนโยบาย

หน่วยครัวเรือนในต่างจังหวัด เป็นแหล่งรองรับที่สำคัญของอุปสงค์สำหรับสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบท อันที่จริงแล้วสินค้าเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นอาหารแปรรูป และ สินค้าชนิดเบาเพื่อการบริโภค ที่มีลักษณะเบาเสี้ง่าย และมีต้นทุนการขนส่งสูง ความสำคัญของอุปสงค์ของครัวเรือนต่างจังหวัดที่มีต่อสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบท มีผลให้รายได้ของชนบทมีบทบาทต่อความเติบโตของอุตสาหกรรมชนบท แต่มีคำถามต่อมาว่า นโยบายการเพิ่มรายได้ชนบทจะมีผลในทางบวกต่อความเติบโตของอุตสาหกรรมชนบทหรือไม่ ทั้งนี้ถ้าความยืดหยุ่นของสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบทต่างๆ มีค่าเป็นลบ (สินค้าขั้นต้อย) นโยบายการเพิ่มรายได้ชนบทก็จะมีผลกระทบไม่มาก ถ้าสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบทมีความยืดหยุ่นต่อรายได้เป็นบวกหรือมีค่าสูง นโยบายการเพิ่มรายได้ดังกล่าวก็จะมีผลมาก จากผลการศึกษาวิจัยแสดงว่า ค่าความยืดหยุ่นไม่ได้ขึ้นกับแหล่งผลิตสินค้าว่ามาจากต่างจังหวัดหรือในกรุงเทพมหานคร สินค้าต่างๆ จำนวนหนึ่งซึ่งผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบทมีความยืดหยุ่นเป็นบวกหรือมีค่าสูง อันที่จริงแล้ว นโยบายการเพิ่มรายได้ชนบทจะเป็นนโยบายที่เพิ่มอุปสงค์ของครัวเรือนในชนบทต่อสินค้าที่ผลิตในชนบท นอกจากนั้นจะช่วยการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอุตสาหกรรมชนบท (ตัวอย่างเช่น จากสินค้าผู้บริโภคไม่คงทน เป็น สินค้าคงทน) ให้รวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะเมื่อถึงช่วงระดับรายได้ระดับหนึ่ง จะมีการเปลี่ยนการบริโภคจากสินค้าที่ผลิตในชนบท ไปสู่สินค้าที่ผลิตในเมือง ข้อเท็จจริงที่พบนี้แสดงให้เห็นทิศทางแนวโน้มของอุตสาหกรรมชนบทว่าควรกระจายการผลิตออกไปสู่สินค้าอื่นได้

ข้อสรุปและนัยด้านนโยบาย มีดังต่อไปนี้

1. เนื่องจากตลาดสำหรับสินค้าที่ผลิตจากอุตสาหกรรมชนบท ส่วนใหญ่มาจากหน่วยครัวเรือนชนบท ความเติบโตของอุตสาหกรรมชนบทจึงขึ้นอยู่กับ การขยายตัวของรายได้ของครัวเรือนในชนบท เมื่อรายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น กำลังซื้อของหน่วยครัวเรือนในการซื้อสินค้าจากอุตสาหกรรมชนบท (ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีความยืดหยุ่นเป็นบวก) ก็จะสูงขึ้น ดังนั้น นโยบายเพื่อเพิ่มรายได้ชนบท ควรสามารถส่งเสริมความเติบโตในอุปสงค์ต่อสินค้าจากอุตสาหกรรมชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าที่ผลิตโดยกิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อม

เนื่องจากหน่วยครัวเรือนชนบทส่วนใหญ่ได้รับรายได้ของตนทั้งจากแหล่งในภาคเกษตรกรรม และ นอกภาคเกษตรกรรม มาตรการต่างๆ เพื่อเพิ่มรายได้หน่วยครัวเรือนชนบท จึงควรมุ่งสู่การเพิ่มทั้งรายได้จากภาคเกษตรกรรมและจากนอกภาคเกษตรกรรม มาตรการต่างๆ เพื่อเพิ่มรายได้ในภาคเกษตรกรรมได้แก่ (1) การส่งเสริมการขยายตัวของภาคการเกษตร โดยผ่านการเพิ่มการใช้ประโยชน์จากที่ดิน การกระจายพันธุ์พืชที่เพาะปลูก การใช้ปัจจัยการผลิตและเทคนิค

การผลิตสมัยใหม่ และการปรับปรุงสิ่งสาธารณูปโภค และ สิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ฐานของ
ชนบท มาตรการเหล่านี้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรเมื่อที่ดินเริ่มมีจำกัดมาก
ขึ้น และยังเป็น การช่วยลดความผันผวนของรายได้ ที่เกิดจากการมุ่งเพาะปลูกเฉพาะพืชผลเพียง
สองถึงสามประเภท (2) การส่งเสริมการส่งผลิตทางการเกษตรเป็นสินค้าส่งออก มาตรการ
นี้เป็นการขยายตลาดสินค้าเกษตร โดยการขยายแหล่งอุปสงค์สู่ตลาดต่างประเทศ และ เป็นการ
บ่อนวัตกรรมแก่โรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร นั่นคือ แทนที่จะพึ่งพิงกับอุปสงค์ดั้งเดิมจากหน่วยครัว
เรือนในประเทศ อุปทานส่วนเกินของผลผลิตที่ได้รับปรับปรุงคุณภาพแล้ว (อันเป็นผลมาจากการเพิ่ม
ประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร) สามารถมีทางเลือกที่จะส่งออก หรือ จะใช้เป็นวัตถุดิบ
ในอุตสาหกรรมที่พึ่งพิงการเกษตรในประเทศ

ทั้งการเพิ่มการส่งออก และ เพิ่มอุปทานแก่อุตสาหกรรมในประเทศ จะนำไปสู่การเพิ่ม
รายได้ภาคเกษตรกรรม ในขณะที่การเติบโตของอุตสาหกรรมที่พึ่งพิงการเกษตร จะช่วยก่อให้เกิด
การเพิ่มโอกาสการจ้างงานสำหรับแรงงานจากชนบทในภาคอุตสาหกรรม ดังนั้นจึงมีผลสรุปติดตาม
มาคือ มาตรการเพื่อเพิ่มรายได้ในนอกภาคเกษตรกรรม ควรเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรม โดย
เฉพาะอย่างยิ่ง อุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่นอกกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพราะการเติบโตของอุตสาหกรรม
ชนบทจะนำไปสู่การเพิ่มขั้นของอุปสงค์ต่อแรงงานไร้ฝีมือ คนงานในภาคเกษตรกรรมจะได้รับรายได้
ได้จากนอกภาคเกษตรกรรม โดยการทำงานเพิ่ม หรือ เดินทางไปกลับเพื่อทำงานในอุตสาหกรรม
เหล่านี้โดยไม่ต้องอพยพเข้าสู่กรุงเทพมหานคร อันที่จริงแล้ว มาตรการเหล่านี้ ไม่เพียงแต่จะ
สามารถช่วยเพิ่มรายได้ได้ครัวเรือนในชนบทเท่านั้น แต่ยังมีผลในการลดการย้ายถิ่นจากชนบทเข้าสู่
เมืองด้วย

อีกมาตรการหนึ่งที่อาจผนวกเข้าไปเพื่อการเพิ่มรายได้ในภาคเกษตรกรรม คือการขยาย
การศึกษาของประชากรในชนบทให้สูงขึ้น เช่นจนถึงระดับมัธยมศึกษา การเพิ่มการศึกษาจะช่วย
ให้แรงงานในชนบทมีความพร้อมมากขึ้นที่จะได้รับการฝึกให้เป็นแรงงานกึ่งฝีมือ ซึ่งเป็นที่ต้องการ
อยู่เป็นอย่างมากในภาคนอกเกษตรกรรมทั้งในประเทศ และ ในต่างประเทศแถบภูมิภาคนี้ที่นำ
แรงงานเข้าประเทศ

2. เมื่อรายได้เพิ่มขึ้นจะมีการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการบริโภค (จากอาหารเป็นที่มิใช่
อาหาร จากสินค้าไม่คงทนเป็นสินค้าคงทน และจากสินค้าดั้งเดิมเป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น
ซึ่งบริโภคและผลิตในกรุงเทพมหานคร) ดังนั้น ควรมีการกระตุ้นอุตสาหกรรมชนบทให้มีการปรับ
โครงสร้างส่วนผสมของประเภทผลผลิต และเทคนิคการผลิตใหม่ เพื่อสนองอุปสงค์ของชนบท
ที่มีการเปลี่ยนแปลง อันที่จริงแล้วเพื่อที่จะให้การเติบโตคงอยู่และดำเนินต่อไป อุตสาหกรรมชนบท
จำเป็นต้องมีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนส่วนประกอบของประเภทผลผลิต และเทคนิคการผลิต

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบของอุปสงค์ของครัวเรือนอย่างรวดเร็ว การเอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของ โครงสร้างอุตสาหกรรมดังกล่าว สามารถทำได้เหมือนนโยบายทั่วไปของประเทศ ไม่มีความลำเอียงในทางที่ไม่เอื้อต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมชนบท กล่าวคือ มาตรการด้านนโยบายต่างๆ (เป็นต้นว่า อัตราดอกเบี้ย อากาศและภาษี และ ค่าจ้าง) ควรเป็นรูปแบบเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และตั้งอยู่ที่ใด นโยบายที่เป็นกลางเหล่านี้จะก่อให้เกิดเงื่อนไขซึ่งลดการเบี่ยงเบนทั้งในตลาดผลิตภัณฑ์ และตลาดปัจจัยการผลิต ซึ่งจะทำให้อุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพขึ้น อีกทั้งจะทำให้อุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มในการเติบโตสูง ได้มีโอกาสขยายตัวรวดเร็ว ทั้งนี้โดยไม่คำนึงถึงขนาดและที่ตั้งของอุตสาหกรรมนั้นๆ

นอกจากนั้น ควรให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคแก่อุตสาหกรรมชนบท เพื่อเพิ่มสมรรถนะทางการผลิต และทางเทคนิคในการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือ ในการดัดแปลงการผลิตจากผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ สู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงในกิจกรรมดังกล่าว ต้องอาศัย มาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวกับความช่วยเหลือด้านการผลิต อาทิเช่น การให้เงินกู้ ข่าวสารข้อมูล ความรู้ด้านเทคนิค และความช่วยเหลือด้านการฝึกอบรมคนงาน อนึ่ง เมื่อปริมาณเงินกู้ในต่างจังหวัดมีมากก็จะทำให้อุตสาหกรรมชนบทสามารถขยายกิจการได้ อีกทั้งยังสามารถลงทุนในผลิตภัณฑ์ใหม่และเทคนิคใหม่ๆ ได้ นอกจากนี้ ข้อมูลข่าวสารที่กระจายอย่างทั่วถึง ความช่วยเหลือด้านเทคนิคที่มีประสิทธิภาพ หน่วยบริการทางอุตสาหกรรม และความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการจัดการอบรมให้แก่คนงาน ล้วนแต่สามารถทำให้อุตสาหกรรมชนบทเพิ่มสมรรถนะทางเทคนิคและประสิทธิภาพในการผลิตขึ้นได้

3. อุตสาหกรรมขนาดย่อมในชนบท ซึ่งผลิตเพื่อสนองความต้องการของครัวเรือนในชนบท เป็นอุตสาหกรรมที่มีการแข่งขันมากอยู่แล้ว ถ้ารายได้ชนบทเพิ่มขึ้นซ้ำ อุตสาหกรรมเหล่านี้ก็ยังคงแข่งขันกันผลิตผลิตภัณฑ์คุณภาพต่ำ ณ ราคาต่ำ เพื่อผู้บริโภคผู้มีรายได้ต่ำในเมืองและในหมู่บ้านต่อไป แต่ถ้ารายได้ชนบทเพิ่มขึ้นรวดเร็ว อุตสาหกรรมชนบทจะสามารถยกระดับผลิตภัณฑ์และเทคนิคการผลิตขึ้นมา เพื่อผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดี ให้แก่ผู้บริโภคที่มีรายได้สูงมากขึ้น อันจะนำไปสู่การเติบโตของอุตสาหกรรมชนบท โดยมีการขยายปริมาณการผลิต และเพิ่มคุณภาพของผลิตภัณฑ์ในขณะเดียวกัน ดังนั้น มาตรการและนโยบายในการเพิ่มรายได้ในชนบท และการเพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรมชนบท จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมชนบทเป็นอย่างยิ่ง

โดยสรุปแล้ว รายได้ของชนบทที่เพิ่มขึ้น สามารถช่วยเพิ่มอุปสงค์ต่อสินค้าที่ผลิตโดยอุตสาหกรรมชนบท หรือในอีกแง่หนึ่ง อุตสาหกรรมชนบทสามารถเติบโตขึ้นภายใต้เงื่อนไขของการกระจายตลาดและผลิตภัณฑ์ให้หลากหลายยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การกระจายตลาดจะเป็นไปได้เมื่อรายได้

ชนบทเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และเมื่อมีการขยายตลาดสู่กลุ่มผู้มีรายได้น้อยในทุกภาค ส่วนการกระจายผลิตภัณฑ์ให้หลากหลายนั้นกระทำได้โดยการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงให้มากขึ้น เพื่อทดแทนผลิตภัณฑ์ดั้งเดิม หรือ เพื่อทดแทนผลิตภัณฑ์ที่มีความยืดหยุ่นต่อรายได้ต่ำ นอกจากนี้ทั้งความเติบโตอย่างรวดเร็วของรายได้ในชนบท และการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของอุตสาหกรรมชนบท เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ของหน่วยครัวเรือน สามารถบรรลุได้โดยการใช้จ่ายทางการส่งเสริมความเติบโตของการเกษตร อุตสาหกรรมที่พึ่งพิงการเกษตร ร่วมด้วยกับความช่วยเหลือด้านการผลิตทั้งทางการเงินและทางเทคนิค ที่เตรียมไว้เพื่อลดความล้มเหลวของบางนโยบายที่ไม่เอื้อต่ออุตสาหกรรมชนบท

เอกสารอ้างอิง

Akarasanee, N. and Associates, Small and Medium Scall Industries in Thailand, Report Prepared for the World Bank, December, 1982.

Anderson, D. "Small Industry in Developing Countries: A Discussion of Issues, World Development, Vol. 10, NO. 11, 1982.

Chowdhury, N. "Improved and New Products in Rural Industries: Implications for the expansion of Demand and Development," in R. Islam and M. Muqtada, eds., Bangladesh: Selected Issues in Employment and Development, International Labor Organization, New Delhi, 1986.

Grandstaff Somluckrat, The Role of Demand in Provincial Industry. The Rural Industries and Employment Project, Thailand Development Research Institute, 1990.

Ho, S.P.S. "Decentralized Industrialization and Rural Development Evidence from Taiwan," Economic Development and Cultural Change, Vol. 28, No. 1, October, 1979.

Liedholm, C. and Donald Mead, Small Scale Industries in Developing Countries: Empirical Evidence and Policy Implications, Michigan State University International Development Paper No. 9, East Lansing, Michigan, 1987.

National Statistical Office, Reports of the Household Socio-Economic Survey, Bangkok, Thailand, Various Issues.

Osmani, S.R., and N.C. Deb, "Demand for Products of Rural Industries," in R. Islam and M. Muqtada, eds., Bangladesh: Selected Issues in Employment and Development, International Labor Organization, New Delhi, 1987.

Steel, W.F. and Y. Takagi, "Small Enterprise Development and the Employment-Output Trade-off," Oxford Economic Papers, November, 1983.

Tambunlertchai, S. and C. Loha-unchit, Rural Industry in Thailand, Bangkok, 1985.

USAID, Thailand: Rural Industry and Employment, Project Report, U.S. Agency for International Development, Washington D.C., 1986.

ภาคผนวก 1

ความยืดหยุ่นของรายจ่ายของครัวเรือนของสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร
จำแนกตามภูมิภาค, 2518-2524

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ ออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
รวมค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคต่อเดือน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
รวมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสินค้าและบริการ	0.98	1.09	1.18	1.17	1.00	1.08
รายจ่ายเพื่อการบริโภค	1.12	1.01	1.19	1.05	0.91	0.94
ค่าเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	0.56	0.39	0.61	0.26	-0.14	0.77
ผ้าและเสื้อผ้า	0.53	0.33	0.57	0.24	-0.22	0.70
สำหรับผชายและเด็กชาย	-0.03	0.15	0.50	-0.01	-0.31	0.44
ผ้าผาย	-0.08	1.52	1.24	0.32	2.40	2.63
ผ้าใยสังเคราะห์	0.99	-2.13	-1.11	-0.50	-4.11	-1.99
เครื่องแบบนักเรียน	-0.53	0.26	0.21	0.93	-0.03	0.04
เครื่องแบบพนักงาน	-1.58	-0.73	0.55	-0.07	-1.34	-0.91
ชุดสากลและเสื้อกันหนาว	0.00	-0.52	0.33	-1.08	-1.21	-0.76
กางเกงขาสั้นและขายาว	-0.29	0.27	0.55	0.07	-0.02	0.53
เสื้อเชิ้ต	0.29	0.37	0.47	0.01	-0.35	1.96
เสื้อฮาวาย เสื้อกีฬา	-1.14	0.74	1.76	-0.53	0.03	0.95
เสื้อยัด	3.53	1.77	2.28	1.26	1.34	2.00
เสื้อคลุม	-3.83	-4.59	-3.80	-5.84	-5.61	-3.78
โสร่ง	1.03	0.38	-0.68	-1.71	1.22	0.40
ชุดนอน กางเกงแพร	0.13	2.22	3.88	2.89	1.84	1.71
กางเกงใน	0.59	0.95	1.09	0.44	1.38	0.81
รองเท้า	1.40	0.27	0.82	-0.28	0.24	0.18
เครื่องประดับอื่นๆ	0.42	2.99	2.11	3.38	2.15	4.54
ผ้าและเสื้อผ้าอื่นๆ	-0.67	-0.99	0.14	-1.84	-2.00	1.32
สำหรับผู้หญิงและเด็กหญิง	0.86	0.58	0.74	0.31	0.10	0.99
ผ้าผาย	0.78	-	-	2.79	1.34	4.17
ผ้าในลอน	1.77	0.88	0.42	-0.42	-0.03	1.70
ผ้าใยสังเคราะห์	-2.70	-0.78	0.57	1.06	-1.87	-2.17
เครื่องแบบนักเรียน	-0.18	0.56	0.81	1.47	0.10	0.16

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมท ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
เครื่องแบบพนักงาน	-1.61	0.35	1.96	0.83	-0.41	-2.04
เสื้อกันฝนและเสื้อแจ็กเก็ต	-	-4.66	-6.07	-11.15	-1.23	-7.63
เสื้อกันหนาว	-	-	-	-	-	-
กางเกงขาสั้นและขายาว	1.16	0.51	1.42	0.49	0.39	-0.06
กระโปรงชด	1.44	1.12	1.04	0.76	0.38	2.69
กระโปรงอย่างเดียว	1.09	-0.86	0.66	1.36	1.24	-2.05
ใส่ร้งและผ้าก	1.06	1.19	0.14	0.34	-0.16	8.90
ชดนอน กางเกงแพร เสื้อคลุม	-2.21	-0.21	2.57	2.22	0.51	-1.54
ชดชั้นใน	1.47	0.99	0.74	-0.04	0.48	3.27
กึ่งนอน	1.12	1.34	0.89	1.68	1.61	1.25
เครื่องประดับอื่นๆ	-0.25	-0.24	-0.26	-1.10	0.95	-1.50
ผ้าและเสื้อผ้าอื่นๆ	1.33	-0.45	2.53	-1.84	-1.72	1.23
สำหรับเด็กที่อายุต่ำกว่า 2 ขวบ	1.76	1.17	1.11	1.56	0.81	1.26
คางจางตัดเย็บเสื้อผ้า	1.38	-0.20	-0.31	1.89	-1.70	0.07
สำหรับผู้ชายและเด็กชาย	1.24	-1.93	-1.20	-1.69	-2.82	-1.38
สำหรับผู้หญิงและเด็กหญิง	1.66	-0.08	-0.09	0.14	-1.15	0.79
สำหรับเด็กที่อายุต่ำกว่า 2 ขวบ	-3.43	-	5.69	-	0.00	6.14
เครื่องประดับอื่นๆ	-2.00	2.98	2.50	3.40	2.02	3.39
รองเท้า	0.76	0.82	0.89	0.42	0.54	1.23
สำหรับผู้ชายและเด็กชาย	0.71	0.67	0.79	0.27	0.24	1.23
รองเท้าหุ้มส้นหนัง	0.80	0.15	0.03	-0.60	-0.22	1.27
รองเท้าหุ้มส้นอื่นๆและรองเท้าสาน	0.37	0.69	1.57	2.21	0.76	0.07
รองเท้าผ้าใบ	0.63	0.99	1.07	0.48	0.73	1.35
รองเท้าแตะหนัง	2.26	2.08	2.80	1.66	2.11	1.54
รองเท้าแตะยาง	-0.70	0.90	1.28	1.03	-0.04	1.51
ค่าซ่อมรองเท้าและอื่นๆ	0.26	-0.19	1.31	-0.66	1.09	-2.41
สำหรับผู้หญิงและเด็กหญิง	0.83	1.03	1.04	0.68	1.00	1.20
รองเท้าหุ้มส้นหนัง	0.77	1.17	0.88	0.62	1.55	1.23
รองเท้าหุ้มส้นอื่นๆและรองเท้าสาน	0.73	0.83	0.84	0.82	-0.79	1.55
รองเท้าผ้าใบ	1.11	1.63	1.77	0.59	2.22	1.64

สินค้าและบริการ	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคกลาง	ภาคใต้
รองเท้านะหนังก	1.20	0.88	0.71	-0.78	1.51	0.87
รองเท้านะยาง	0.88	-0.10	1.17	0.92	0.34	-1.41
ค่าซ่อมรองเท้านะอื่น	-0.32	-1.52	-1.83	-4.41	-1.96	-0.91
สำหรับเด็กที่อายุนะกว่า 2 ขวบ	1.43	1.93	1.88	2.02	1.81	1.89
ยาคีรองเท้านะอื่น	-1.20	-0.48	1.22	-1.12	-2.96	0.40
ค่าใช้อย่างเกี่ยวกับทอยอาศั และเครื่องใช้อยู่บ้าน	-	1.50	1.41	1.57	1.67	1.35
ทอยอาศั	1.67	3.20	3.22	3.62	3.88	2.33
ค่าเช่าทอยอาศั	1.02	1.18	1.33	0.00	1.76	1.08
ค่าเช่าทอยอาศัรวมค่าน้ำ ค่าไฟ	3.66	0.32	1.23	3.00	-1.72	2.39
ค่าเช่าทอยอาศัรวมค่าน้ำ ค่าไฟ หรืออปกรณอื่น	-	-	-	-	-	-
ค่าเช่าที่ดินและค่าน้ำประปา	-0.42	2.53	2.10	5.21	2.92	0.97
ค่าอปกรณการก่อสร้าง	4.81	4.98	4.62	5.93	5.82	3.89
ค่าทาสี ค่าทอน้ำประปา และค่าเดินสายไฟ	3.05	7.21	5.56	6.06	12.72	7.13
ค่าใช้อย่างอื่น	2.12	6.63	4.69	6.62	8.09	8.68
ค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของและอยู่เอง	0.98	1.15	1.20	0.99	1.29	1.05
ค่าเช่าเพลิง แสงสว่าง และน้ำประปา	0.88	1.21	0.91	1.61	1.30	1.09
ไฟ	1.28	2.46	2.08	1.92	2.99	2.48
แก๊สหุงต้ม	1.15	2.06	2.05	2.43	2.81	1.22
กาน	0.14	0.94	0.70	1.09	0.86	1.23
กานไม้	1.56	1.05	1.15	1.88	1.24	0.29
น้ำมันกาด	-0.41	0.44	0.24	0.76	-0.32	0.86
กานไฟฉาย	0.11	0.25	-0.86	0.83	0.47	1.26
ไมซ์ไฟและเทียนไข	0.30	0.97	0.79	0.73	1.14	1.07
หลอดไฟ	0.58	2.54	-0.74	3.64	4.16	2.89
เช่าเพลิง และเครื่องใช้อย่างสว่างอื่น	-1.17	0.38	-0.25	1.72	-0.03	-0.44
น้ำประปา	0.48	2.71	1.09	4.24	2.51	1.65
น้ำบาดาล	-	-	-	-	-	-
ส่งทอยสำหรับใช้อยู่บ้าน	0.56	1.16	1.00	1.21	1.01	1.63
มุง	-0.63	0.53	0.57	0.71	0.12	1.21
ผ้าปทอนและปลอกหมอน	0.84	1.00	0.73	1.62	0.62	1.08

ภาคผนวก 1 (ต่อ)

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
ผ้าไหม	1.23	0.93	0.79	0.45	0.89	1.69
ผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดมือ และผ้าเช็ดจานชาม	1.14	1.27	1.72	0.42	1.79	1.27
เสื่อ	1.19	2.97	2.78	3.62	2.53	3.55
ผ้าคลุมเตียง และผ้าปูที่นอน	0.34	3.06	2.79	0.81	4.98	2.43
อื่นๆ	2.28	2.21	0.62	1.40	4.39	0.95
เครื่องใช้ในบ้าน	0.99	1.46	1.51	0.71	1.86	1.51
เครื่องแก้ว	0.99	1.48	1.11	0.14	2.81	1.50
ถ้วยชาม และหม้อหุงต้ม	1.18	1.50	1.28	0.86	1.95	1.59
มิด ซ้อน ส้อม	1.06	1.10	0.25	0.35	1.37	2.11
กระทะ	1.69	2.05	2.18	1.64	2.05	2.03
ขันน้ำ กัง อ่าง ฯลฯ	0.05	0.90	1.87	0.79	-0.13	0.52
กระติกน้ำ	0.11	1.77	1.90	1.91	1.93	1.31
เครื่องใช้ของใช้ในครัว	1.15	2.48	1.36	2.27	4.78	2.07
ของใช้เบ็ดเตล็ดอื่นๆ	0.74	0.39	2.69	-2.88	0.35	-2.26
เครื่องแต่งบ้าน และบริเวณอื่นๆ	8.51	0.88	0.79	0.89	0.93	0.88
เครื่องเฟอร์นิเจอร์ทุกชนิด	-0.15	1.29	1.16	1.39	1.50	1.10
ที่นอน	-0.70	-0.16	-0.40	0.07	0.23	-0.42
เตาแก๊ส หรือเตาไฟฟ้า	0.61	1.65	3.68	2.19	1.39	1.29
ตู้เย็น	0.63	1.15	1.45	0.45	0.99	1.37
เตารีดไฟฟ้า	-0.55	0.41	1.59	-0.70	0.43	-0.67
พัดลมไฟฟ้า	-0.20	1.39	2.12	2.14	1.85	-1.49
หม้อหุงข้าวไฟฟ้า	0.85	2.60	4.74	3.73	2.88	0.97
จักรเย็บผ้า	-0.47	-0.64	-1.58	0.64	-3.05	0.76
เครื่องอบผ้า	-3.56	-	-	-0.43	-3.91	-
เครื่องใช้อื่นๆ	-0.39	2.24	2.51	2.32	5.38	-1.14
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำความสะอาด	0.77	0.80	0.76	0.56	0.93	0.85
สบู่และสบู่เกล็ด	0.58	0.40	0.39	-0.78	1.33	-0.48
ผงซักฟอก	-	0.66	0.60	0.59	0.77	0.67
แป้งลงผ้า น้ำยาขัดเงา ฯลฯ	0.95	1.39	1.20	0.63	1.44	1.50
ไม้กวาดและไม้กวาด	0.76	1.06	1.60	1.49	0.48	0.79

ภาคผนวก 1 (ต่อ)

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมท ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
ยาฆ่าแมลง	1.15	1.34	2.20	1.03	0.98	1.75
ค่าจ้าง ชักกรีตและชักแห้ง เสื้อผ้า	1.39	1.51	1.53	-0.82	1.83	2.51
เครื่องใช้ ในการทำความสะอาดอื่น ๆ	-	3.78	4.83	2.45	4.25	5.56
ค่าจ้างคนรับใช้ ในบ้าน	0.15	1.77	1.37	1.97	2.76	1.11
คนรับใช้ทั่วไปและคนครัว	-0.11	1.98	1.52	1.74	2.30	2.29
คนสวนและคนยาม	0.05	1.59	-3.81	2.59	5.30	2.41
คนขับรถ	0.23	-	-	-	-	-
คนชักกรีต คนเลี้ยง เด็ก ฯลฯ	0.92	2.01	5.18	2.47	3.10	-0.84
ค่าตรวจรักษาพยาบาลและค่ายา	3.06	0.44	0.53	0.91	0.44	0.07
ค่ายาและเวชภัณฑ์ต่างๆ	3.32	0.42	0.39	0.56	0.26	0.54
ยาแก้ไอ แก้หวัด ยาต้ม	1.89	0.71	1.02	-0.05	0.90	0.70
ยาแก้โรคกระเพาะ ฯลฯ	1.05	0.50	0.39	0.62	0.32	0.79
ยาปฏิชีวนะ	-2.56	0.54	-1.08	1.36	-0.56	1.65
ยาแก้ปวดและแก้ไข้	3.84	0.20	0.06	0.33	0.23	0.14
ยาแก้พิษสัตว์กัดต่อย	-3.72	1.37	1.17	1.54	1.42	1.54
ยามาเข็มนา และยาแผนโบราณอื่นๆ	2.60	-0.08	0.18	0.56	-0.82	0.14
ยาแผนโบราณชนิดอื่นๆ	2.72	1.26	3.11	1.75	1.29	0.52
วิตามิน	-0.53	0.51	0.54	1.10	0.46	0.16
ค่าทำแผลและค่าปฐมพยาบาลอื่นๆ	-	-1.28	-3.79	-1.00	0.17	-0.47
ค่ารักษาพยาบาล	0.91	0.65	0.59	1.14	0.53	0.51
จ่ายให้โรงพยาบาลเอกชนและคลินิก	1.15	0.96	1.06	1.59	0.71	0.81
จ่ายให้โรงพยาบาลรัฐบาล	-2.97	-1.49	-1.73	-0.62	-1.04	-2.94
ค่าทำฟัน กอนฟัน ใส่ฟัน	-0.37	0.88	2.10	0.92	-0.63	3.19
ค่าตรวจสายตาและทำแว่นตา	0.79	-	6.42	-2.52	1.72	-
ค่าหมอตาแย โรงพยาบาลและผดงครุฑ	-3.81	-0.27	-1.63	-0.31	0.01	0.98
ค่าบริการในการรักษาพยาบาลอื่นๆ	3.66	0.08	1.09	0.20	0.51	-2.08
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	3.72	0.78	0.84	0.69	0.78	0.76
ค่าบริการส่วนบุคคล	-	0.79	0.77	0.58	1.00	0.67
ตัดผม	1.07	0.60	0.72	0.80	0.84	0.21
ตัดผม	0.78	0.21	0.41	-0.59	-0.30	1.28

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมท ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
ค่าสระผมและ เซ็ทผม	1.46	1.32	1.39	0.86	1.51	1.29
บริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	3.80	4.89	1.31	1.45	8.35	5.66
ค่าของ ใช้ส่วนบุคคล	0.64	0.77	0.85	0.72	0.71	0.79
สบฟอกตัว	0.48	0.77	0.77	0.94	0.64	0.79
ยาสีฟัน	0.35	-0.04	-1.04	0.49	0.42	0.61
แชมพูสระผม	1.29	1.47	1.30	1.76	1.37	1.56
น้ำมัน สีดผมและยาบำรุงผม	-0.76	-0.53	-0.60	-1.37	-0.26	-0.36
ครีมทาผิว	0.80	1.11	2.31	-0.16	2.42	0.59
แป้ง ผัดหน้า	0.39	0.80	0.86	0.60	0.65	0.97
ลิปสติก	1.43	1.21	1.61	-0.50	1.58	1.80
เครื่องสำอางอย่างอื่น	0.90	0.64	1.52	0.47	0.54	0.04
แปรงสีฟัน แปรงแปรงผม	0.57	0.15	0.15	-0.06	0.43	0.03
มีดโกนหนวดและ ใบมีดโกน	1.10	0.91	1.56	1.05	0.98	0.52
กระดาษชำระและกระดาษเช็ดมือ	1.13	2.19	1.90	0.73	2.86	2.55
ผ้าอนามัย	0.74	0.90	1.16	0.74	0.94	0.69
ของ ใช้ส่วนบุคคลอื่น ๆ	1.81	1.63	6.81	1.14	-2.92	1.27
ค่าซื้อ ค่าโดยสารยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร	2.72	0.95	1.41	1.16	0.63	0.78
ค่าเดินทาง ในท้องถิ่น	-	0.94	0.49	0.55	1.09	1.29
รถประจำทาง	1.05	0.85	0.42	0.24	1.23	1.19
รถแท็กซี่ สามล้อ และสามล้อเครื่อง	1.27	0.54	0.62	0.63	0.89	0.37
เรือ	1.08	1.76	1.44	-4.61	2.18	1.98
ค้ายานพาหนะอื่น ๆ	4.42	1.36	0.77	2.55	-1.91	1.75
ค่าเดินทางออกนอกท้องถิ่น	1.20	1.27	1.25	1.53	1.68	0.89
รถไฟ	1.35	1.20	0.89	1.89	0.17	1.21
รถประจำทาง	0.75	1.37	1.40	1.31	1.76	1.04
เรือ	0.95	-	2.18	-	1.37	2.12
ค้ายานพาหนะอื่น ๆ และค่าที่พักระหว่างทาง	2.95	0.22	0.29	2.38	3.87	-1.31
ค่าทัศนอาจร เป็นหมู่คณะ	2.08	1.76	1.11	2.92	0.85	2.44
ค่าบริการรักษาและค่า ใช้จ่าย เกี่ยวกับยานพาหนะ	0.76	1.28	1.46	1.34	0.96	1.39
แก๊ส ใช้ ในรถยนต์	1.19	1.96	2.00	1.80	1.77	2.16

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
น้ำมันและน้ำมันเครื่อง	-0.19	-5.06	0.74	0.40	0.64	-6.51
ล้างรถ ปะยาง ยุกเครื่อง และซ่อมแซม	-0.31	0.26	0.46	2.11	-0.54	0.29
ยางนอก ยางใน และแบตเตอรี่	0.94	1.11	1.28	0.67	0.09	1.97
ค่าเบอนณาตขับขี่ยและค่าทะ เบียนยานพาหนะอื่นา	1.48	1.57	0.81	-0.19	1.01	3.10
ค่าใช้จายอื่นาเกี่ยวกับยานพาหนะ	-7.77	-2.01	-1.81	-8.19	0.57	0.60
ค่าชอยยานพาหนะ	-0.68	0.45	1.76	1.26	-0.87	-0.18
รภยนตส่วนคคค	-1.25	-0.30	3.48	-0.20	-3.16	-1.41
รภจกรยานยนต	0.88	1.14	1.30	3.26	0.41	0.48
รภจกรยาน	1.48	1.17	-0.74	1.31	1.36	3.27
ยานพาหนะอื่นา	-0.12	0.96	0.08	-0.37	4.91	1.32
ค่าใช้จายเกี่ยวกับการสื่อสาร	1.02	1.94	2.35	1.44	2.97	1.16
โทรทศน โทรเลข	1.03	2.16	2.49	1.16	3.38	1.49
ไปรษณียากร	1.85	1.94	2.39	2.66	3.21	0.46
ค่าใช้จายอื่นาเกี่ยวกับการสื่อสาร	-0.73	0.35	1.33	0.54	0.42	-0.78
ค่าใช้จายเกี่ยวกับการบันเทิงและการอ่าน	3.71	0.70	0.04	0.88	1.23	0.73
ค่าบัตรผ่านประตู	-	0.92	1.10	0.94	1.37	0.47
โรงภาพยนตร์	0.47	0.83	1.01	0.95	1.50	0.30
โรงละคร สนามมวย สนามกีฬาและงานเทศกาลต่างๆ	-0.03	0.57	1.32	0.25	0.37	0.06
พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ	-0.43	2.87	1.80	3.74	2.45	5.51
ค่าธรรมเนียมสมาชิก สโมสร และสมาคมต่างๆ	1.09	-0.87	-1.81	0.97	-2.96	-0.76
ค่าเครื่องกีฬา เครื่องเล่น สัตว์เลี้ยง และหนังสือไม่ประดับ	2.13	0.76	1.02	-0.07	1.26	0.70
ของเล่นเด็กชนิดต่างๆ	1.58	0.87	1.73	0.57	0.12	1.53
อุปกรณ์การกีฬา และเครื่องบริหารร่างกายต่างๆ	0.29	1.72	4.74	3.19	0.54	1.65
แผ่นเสียง และเทปต่างๆ	3.86	2.81	2.43	3.78	3.47	2.29
ค่าใช้จายเกี่ยวกับการทำสวนและเลี้ยงสัตว์เลี้ยง	2.45	0.02	-1.20	-1.01	2.19	-0.36
ค่าอุปกรณ์การบันเทิง	1.61	1.97	1.45	3.09	2.46	1.31
วิทยุ หรือทรานซิสเตอร์	-1.33	-0.08	0.06	-0.01	-0.88	0.43
เครื่องรับ โทรทัศน์ขาวดำและ โทรทัศน์สี	1.67	2.38	1.69	3.93	2.98	1.63
เครื่องเล่นจานเสียง เทป และเครื่องขยายเสียง ฯลฯ	1.84	0.88	0.58	1.62	0.79	0.93
ค่าอุปกรณ์การบันเทิงอื่นา	8.17	5.08	5.75	12.96	5.83	1.88

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการอ่าน	1.04	1.22	1.28	0.21	1.88	1.08
หนังสือพิมพ์	0.95	1.18	1.08	0.06	1.84	1.21
หนังสือรายสัปดาห์และรายเดือน	1.48	1.10	1.29	0.46	1.88	0.63
หนังสืออนุช ค่าธรรมเนียมการใช้ห้องสมุด และอื่นๆ	1.11	1.45	3.38	1.05	2.46	-0.66
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนา และลัทธิความเชื่อ	0.42	-0.11	-0.25	-0.14	-0.10	0.08
ดอกไม้	0.50	1.33	0.60	0.60	2.08	1.64
ธูป เทียนและอื่นๆ	-0.22	-0.25	0.75	-0.40	-0.69	-0.17
อาหารและของถวายพระ	0.52	-0.28	-0.51	-0.20	-0.31	-0.04
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	0.83	0.13	0.41	0.48	0.06	-0.10
ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน	0.39	0.42	0.46	0.07	0.05	0.84
ค่าลงทะเบียน ค่าธรรมเนียมในสถาบันการศึกษา ของรัฐบาลและเอกชน	2.43	1.62	1.11	2.93	1.95	1.19
ค่าหนังสือเรียน	0.93	1.16	0.72	1.12	1.21	1.43
ค่าอุปกรณ์การเรียน	1.88	1.06	1.02	1.70	1.39	0.36
ค่าเรียนดนตรี วิชาละคร วาดเขียน ฯลฯ	-1.02	-4.92	-0.92	-5.50	-2.31	-5.95
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาอื่นๆ	-	-4.69	-4.26	-4.71	-7.65	-3.56
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดงานในโอกาสพิเศษ	1.09	0.97	1.41	1.57	0.43	1.31
งานแต่งงาน	0.70	1.33	1.50	2.93	0.05	2.08
งานบวช	0.14	-0.07	-0.13	0.33	-0.06	-0.73
งานศพ	2.02	1.33	2.11	0.93	1.33	0.98
งานวันเกิดและงานอื่นๆ	1.34	1.06	1.07	1.48	0.49	1.39
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	-3.03	1.13	1.56	1.25	0.84	0.94
ค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย	-3.44	0.77	1.95	1.15	0.31	0.21
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	-2.44	1.64	1.18	1.45	1.29	2.58
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค	1.69	1.78	1.10	2.38	1.60	2.43
ค่าภาษี	1.24	0.54	0.54	-0.23	0.65	0.82
ภาษีเงินได้	1.45	0.74	0.63	-0.23	0.89	1.23
ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ค่ารับตามกฎหมายและอื่นๆ	-0.45	0.49	0.20	-0.26	-0.39	1.59

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
เงินบริจาค	2.76	2.47	2.44	2.78	2.19	2.88
ทางการศาสนา	2.10	-0.48	-2.13	1.15	0.61	0.86
ทางการศึกษา	-3.99	2.92	3.02	1.89	1.42	5.61
การเมืองและอื่น ๆ	3.30	4.29	2.58	2.22	6.28	4.97
บุคคลภายนอกครอบครัว	3.47	2.80	2.87	4.09	2.36	3.06
ค่าเบย์ประกัน	0.47	0.25	-1.29	1.01	2.22	1.56
ประกันโรครวมและอุบัติเหตุ	0.24	1.89	3.94	1.05	1.32	-1.10
ประกันทรัพย์สินเสียหาย	-4.38	-	-3.02	-	-1.15	-
ประกันชีวิตและอาบนิกาสภ	1.29	1.82	1.52	1.24	2.44	1.74
ประกันยานพาหนะ	0.67	-	-4.69	-2.23	-1.71	-
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1.03	1.57	1.98	2.75	0.71	2.30
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าสมาชิกอาชีพ	0.94	-0.89	-0.68	-0.30	0.00	-2.46
ค่าดอกเบี้ย	2.65	3.11	3.60	4.15	1.66	4.91
เงินสูญหาย	1.94	0.90	0.04	-0.88	4.13	1.49
เงินเดือนคนรับใช้ในบ้าน	1.58	-0.61	-0.29	0.38	-1.92	-0.22
เงินช้อสลากกินแบ่ง	0.66	2.08	1.60	3.11	2.01	1.80
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	-	0.07	3.39	2.68	-1.31	1.78

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม.

ภาคผนวก 2

ความยืดหยุ่นของรายจ่ายของครัวเรือนของสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร

จำแนกตามภูมิภาค, 2524-2528

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
รวมค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคต่อเดือน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
รวมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสินค้าและบริการ	1.20	1.12	1.37	1.45	1.21	0.47
รายจ่ายเพื่อการบริโภค	1.12	1.12	1.36	1.41	1.28	0.42
ค่าเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	0.18	0.27	0.50	0.69	0.06	-0.07
ผ้าและเสื้อผ้า	0.11	0.12	0.33	0.54	-0.13	-0.18
สำหรับผู้ชายและเด็กชาย	0.46	0.31	0.24	0.63	-0.08	0.44
ผ้าผ้าย	-3.77	-1.96	-1.14	-1.35	-1.79	-3.94
ผ้าใยสังเคราะห์หอนา	-2.79	0.56	2.65	-1.66	0.78	-0.28
เครื่องแบบนักเรียน	1.11	0.84	1.43	0.77	0.77	0.46
เครื่องแบบพนักงาน	-2.31	-0.51	2.11	-0.14	-2.50	-0.97
ชุดสากลและเสื้อกันหนาว	-	2.05	1.36	3.33	0.42	1.64
กางเกงขาสั้นและชายาว	0.81	-0.27	-0.31	0.14	-1.10	0.23
เสื้อเชิ้ต	1.09	0.26	0.56	-0.12	-0.09	0.60
เสื้อฮาวาย เสื้อกีฬา	3.37	1.84	1.89	4.55	2.60	0.00
เสื้อยัด	-0.64	1.11	0.02	2.08	1.50	0.96
เสื้อคลุม	0.15	-0.73	-4.17	0.18	-0.49	1.90
ใส่กางเกง	-3.92	1.00	3.09	0.43	-2.83	1.36
ชุดนอน กางเกงแพร	-3.59	-1.91	-2.38	3.95	-1.39	-13.34
กางเกงใน	0.46	-0.70	-0.93	0.33	-0.81	-1.36
กางเกง	0.43	1.50	2.07	1.22	1.63	1.01
เครื่องประดับอื่น ๆ	2.29	0.93	-0.36	-1.14	4.57	-0.86
ผ้าและเสื้อผ้าอื่น ๆ	1.05	-0.13	-2.56	0.65	-0.78	2.60
สำหรับผู้หญิงและเด็กหญิง	-0.18	-0.10	0.36	0.51	-0.29	-0.68
ผ้าผ้าย	0.81	-1.52	-0.36	-3.62	0.50	-2.98
ผ้าในลอน	-2.70	-2.88	0.17	-1.18	-1.94	-4.71
ผ้าใยสังเคราะห์หอนา	7.03	0.72	-2.03	0.02	4.02	1.99
เครื่องแบบนักเรียน	-0.13	0.59	2.05	-0.73	0.11	0.70

ภาคผนวก 2 (ต่อ)

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
เครื่องแบบพนักงาน	-7.82	2.56	1.98	3.20	0.77	15.23
เสื้อกันฝนและเสื้อแจ็กเก็ต	-	-8.81	0.45	2.35	-	-1.50
เสื้อกันหนาว	-	1.97	-0.09	3.63	-	-
กางเกงขาสั้นและชายาว	0.83	0.72	1.04	1.97	-0.32	0.53
กระโปรงชุด	0.74	-0.01	0.10	0.30	0.08	-0.42
กระโปรงอย่างเดียว	0.15	0.56	1.57	-0.79	1.87	-0.45
ใส่รองและผ้าถุง	-2.54	-0.93	-0.66	-0.33	-1.88	-0.96
ชุดนอน กางเกงแพร เสื้อคลุม	5.02	2.86	1.57	0.67	5.53	2.50
ชุดชั้นใน	0.06	0.40	-0.10	0.75	0.67	0.40
ถุงนอน	0.07	0.71	1.96	0.86	0.78	-0.38
เครื่องประดับอื่นๆ	-2.52	1.10	1.22	4.80	-5.52	4.40
ผ้าและเสื้อผ้าอื่นๆ	-0.59	0.10	-0.23	1.03	-0.84	0.18
สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 2 ขวบ	0.71	1.48	1.08	2.94	0.25	1.56
ค่าจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า	-0.03	-0.12	0.95	-0.56	0.79	-1.12
สำหรับเด็กชายและเด็กชาย	-0.14	1.46	1.82	3.35	0.36	1.47
สำหรับเด็กหญิงและเด็กหญิง	-0.24	-0.19	0.95	2.94	0.52	-2.50
สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 2 ขวบ	-1.52	-2.02	-	-	3.77	-
เครื่องประดับอื่นๆ	4.99	-2.40	-1.74	-3.68	3.77	1.79
รองเท้า	0.51	1.17	1.47	1.69	1.17	0.54
สำหรับเด็กชายและเด็กชาย	0.49	1.20	1.20	1.30	1.42	0.95
รองเท้าหุ้มส้นหนัง	-1.18	-0.77	-0.96	-1.73	-0.67	-0.23
รองเท้าหุ้มส้นอื่นๆและรองเท้าสาน	0.56	3.40	1.30	4.04	4.66	2.93
รองเท้าผ้าใบ	2.00	1.76	1.94	2.66	2.20	0.71
รองเท้าแตะหนัง	1.64	3.54	3.51	5.26	3.65	2.89
รองเท้าแตะยาง	2.94	1.44	1.37	1.21	1.19	2.01
ค่าซ่อมรองเท้าและอื่นๆ	2.69	-2.19	-3.78	2.18	-2.99	-11.44
สำหรับเด็กหญิงและเด็กหญิง	0.53	1.08	1.85	2.28	0.68	-0.17
รองเท้าหุ้มส้นหนัง	0.23	-0.08	1.55	0.51	-0.66	-1.09
รองเท้าหุ้มส้นอื่นๆและรองเท้าสาน	-1.87	-0.84	1.52	0.94	-0.16	-3.46
รองเท้าผ้าใบ	2.61	0.94	2.57	0.93	-0.47	0.33

สินค้าและบริการ	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
รองเท้าแตะหนัง	0.11	2.31	2.67	4.81	1.85	1.77
รองเท้าแตะยาง	2.38	1.37	1.48	1.77	1.80	0.26
ค่าซ่อมรองเท้าและอื่น ๆ	0.82	-2.42	2.56	0.26	-1.23	-5.41
สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 2 ขวบ	-0.25	2.92	1.13	2.03	4.49	3.18
ชายครึ่งรองเท้า และอื่น ๆ	3.60	0.63	1.74	0.69	4.14	-
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับทอยอาศัย และ เครื่องใช้ในบ้าน	1.18	1.29	1.53	1.60	1.34	0.66
ทอยอาศัย	1.12	1.03	1.44	2.13	0.58	0.04
ค่าเช่าทอยอาศัย	1.30	1.48	1.51	2.53	2.63	-0.26
ค่าเช่าทอยอาศัยรวมค่าน้ำ ค่าไฟ	1.75	4.09	6.38	2.77	2.96	2.70
ค่าเช่าทอยอาศัยรวมค่าน้ำ ค่าไฟ หรืออุปกรณ์อื่น ๆ	5.78	-9.43	-	-	-	-
ค่าเช่าที่ดินและค่าภาษีบำรุงท้องที่	1.33	-4.01	-1.34	-9.46	-2.68	-8.96
ค่าบริการกรรมการก่อสร้าง	-1.29	1.26	1.12	2.60	0.78	0.18
ค่าหาสี ค่าท่อน้ำประปา และค่าเดินสายไฟฟ้า	1.69	-1.61	-0.45	2.78	-10.19	-1.12
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1.71	1.59	4.12	0.90	0.52	1.28
ค่าบริการเช่าบ้านชั่วคราวเรือนเป็นเจ้าของและอยู่เอง	1.58	2.04	1.95	2.03	2.36	1.62
ค่าเช่าเพลิง แสงสว่าง และน้ำประปา	1.10	1.13	1.85	0.74	1.32	0.48
ไฟฟ้า	0.86	2.76	3.10	2.57	3.27	1.61
แก๊สหุงต้ม	1.55	2.89	3.40	2.14	3.42	1.82
กาน	-0.32	0.93	0.88	1.92	0.19	1.09
กานไม้	0.46	0.70	1.27	0.55	0.64	0.35
น้ำมันก๊าด	-3.33	-2.05	-1.88	-1.95	-2.18	-2.16
กานไฟฉาย	-1.04	-1.06	-0.53	-0.78	-1.45	-1.45
ไม้ขีดไฟและเทียนไข	0.17	1.41	1.03	1.82	1.06	1.70
หลอดไฟฟ้า	0.87	-0.47	2.99	0.26	-1.88	-0.28
เช่าเพลิงและเครื่องใช้แสงสว่างอื่น ๆ	0.35	1.88	8.91	0.33	0.32	0.29
น้ำประปา	2.70	-0.73	3.27	-4.17	1.45	-5.28
น้ำบาดาล	4.01	14.56	10.77	-	-	-
สิ่งทอสำหรับใช้ในบ้าน	-0.81	-0.56	-0.88	0.25	-1.26	-0.09
มุ้ง	0.08	0.14	-0.56	1.13	-1.04	1.34
ผ้าพันนอนและปลอกหมอน	-0.42	-0.32	0.61	-1.61	-0.74	0.09

สินค้าและบริการ	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
ผ้าไหม	-1.58	-0.62	-1.33	0.21	-0.23	-0.81
ผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดมือ และผ้าเช็ดจานชาม	0.55	1.43	0.98	2.79	1.13	0.84
เสื่อ	-2.43	-2.56	-2.53	-1.23	-5.94	-1.48
ผ้าคลุมเตียง และผ้าปูที่นอน	-5.26	-1.53	-0.82	2.59	-2.98	-2.68
เครื่องใช้ในบ้าน	-0.21	-0.86	-0.73	1.99	-3.06	-1.55
เครื่องแก้ว	-1.19	-0.83	0.48	-0.60	-5.20	0.72
ถ้วยชาม และหม้อหุงต้ม	-0.57	-0.72	0.50	1.71	-3.55	-1.33
มัต ช้อน ส้อม	-0.05	-1.35	0.03	-0.04	-3.93	-0.98
กะทะ	-1.89	-2.17	-2.71	1.44	-1.31	-6.67
ขันน้ำ ถัง อ่าง ฯลฯ	0.87	-1.57	-2.68	-0.20	-0.73	-3.78
กระติกน้ำ	0.46	-0.53	-1.09	2.80	-1.28	-1.22
เครื่องใช้ขนานในครัว	-1.10	-2.70	-1.70	2.01	-7.54	-4.29
ของใช้เบ็ดเตล็ดอื่นๆ	5.05	2.20	-2.05	10.39	0.40	5.49
เครื่องแต่งบ้าน และบริเวณนอน	-13.98	-0.27	0.34	0.22	-0.12	-1.23
เครื่องเฟอร์นิเจอร์ทุกชนิด	0.06	0.10	0.94	2.07	-0.29	-1.28
หมอน	1.37	0.10	0.29	-0.44	-0.55	0.94
เตาแก๊ส หรือเตาไฟฟ้า	0.35	0.04	3.17	1.94	-0.79	-3.42
ตุ๊กตา	-0.60	0.09	-1.39	-1.78	2.22	-0.61
เตารีดไฟฟ้า	0.63	0.08	-1.92	4.50	-1.14	0.66
พัดลมไฟฟ้า	-2.42	-0.65	-0.63	0.86	-2.79	4.08
หม้อหุงข้าวไฟฟ้า	-2.55	-1.14	1.24	0.37	-3.71	0.16
จักรเย็บผ้า	0.10	-6.29	-5.10	-8.29	-1.83	-9.09
เครื่องอบผ้า	2.42	1.15	0.22	6.88	-3.41	-
เครื่องใช้อื่นๆ	-0.03	1.79	4.49	7.30	-2.13	2.84
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำความสะอาด	1.06	1.60	1.83	1.79	1.78	0.94
สบู่และสบู่เกล็ด	-1.03	1.01	-0.49	3.84	-0.65	3.78
ผงซักฟอก	1.28	1.93	2.13	2.01	2.14	1.33
แป้งล้างผ้า น้ำยาขัดเงา ฯลฯ	-	-2.79	-0.38	-1.31	-1.31	-6.81
ไมกโฟนและไมกวาง	0.63	0.82	1.04	0.73	1.67	-0.21

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
ยาฆ่าแมลง	0.39	1.03	0.16	0.42	1.75	0.70
ค่าจ้าง ชักกรีตและชักแห้ง เสื้อผ้า	-0.22	-0.49	0.22	-0.65	-0.25	-1.66
เครื่องใช้ ในการทำความสะอาดอื่น ๆ	1.00	0.30	2.15	-0.78	0.89	-4.21
ค่าจ้างคนรับใช้ในบ้าน	-0.47	1.96	3.79	-0.04	0.81	2.28
คนรับใช้ทั่วไปและคนครัว	-0.42	0.31	3.15	0.87	-0.47	-8.78
คนสวนและคนยาม	0.31	3.71	12.78	-	-8.03	15.02
คนขับรถ	-1.65	-	-	-	-	-
คนชักกรีต คนเลี้ยงเด็ก ฯลฯ	-0.42	1.46	4.22	-1.48	0.28	2.25
ค่าตรวจรักษาพยาบาลและค่ายา	0.49	1.12	1.32	1.16	0.98	1.07
ค่ายาและเวชภัณฑ์ต่างๆ	0.56	0.38	1.01	0.25	0.57	-0.43
ยาแก้ไอ แก้หวัด ยาต้ม	0.52	-0.27	0.45	-0.09	-0.51	-0.69
ยาแก้โรคกระเพาะ ฯลฯ	0.08	-0.02	0.57	0.29	-0.42	-0.65
ยาปฏิชีวนะ	2.30	-0.84	1.88	-1.95	-0.27	-1.58
ยาแก้ปวดและแก้ไข้	1.08	1.02	1.35	0.97	1.50	-0.40
ยาแก้พิษสัตว์กัดต่อย	-0.27	-1.81	-1.47	-0.45	-2.74	-2.46
ยาฆ่าเชื้อรา และยาแผนปัจจุบันอื่นๆ	1.18	1.08	1.84	-0.20	2.11	-0.13
ยาแผนโบราณชนิดอื่นๆ	-1.16	1.10	1.04	0.86	1.01	1.34
วิตามิน	-0.14	-1.76	-0.24	-0.80	-3.56	-2.42
ค่าทำแผลและค่าปฐมพยาบาลอื่นๆ	1.44	1.49	3.59	2.98	0.44	-1.52
ค่ารักษาพยาบาล	0.46	1.46	1.46	1.61	1.16	1.72
จ่ายให้โรงพยาบาลเอกชนและคลินิก	-1.21	1.64	1.71	1.85	1.30	1.83
จ่ายให้โรงพยาบาลรัฐบาล	1.50	-0.14	-1.72	0.49	0.00	0.92
ค่าทำฟัน กอนฟัน ใส่ฟัน	1.02	-0.09	1.43	-1.11	-0.49	-0.54
ค่าตรวจสายตาและทำแว่นตา	2.64	0.55	1.59	9.78	-5.71	-
ค่าหมอด้าย พยาบาลและผดุงครรภ์	-	-1.53	0.23	-2.32	-9.34	0.31
ค่าบริการในการรักษาพยาบาลอื่นๆ	-1.00	0.89	-0.76	-1.50	3.01	-0.07
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	0.98	1.60	1.69	1.90	1.94	0.88
ค่าบริการส่วนบุคคล	0.79	1.33	1.66	1.50	1.53	0.64
ตัดผม	0.98	1.55	1.76	1.40	1.97	0.92
ตัดผม	1.86	2.04	1.82	3.12	2.42	1.10

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
ค่าสระผมและเซ็ทผม	0.89	1.02	1.04	-0.17	2.16	-0.27
บริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	-2.08	-2.31	1.53	1.22	-6.28	-1.11
ค่าของใช้ส่วนบุคคล	1.05	1.67	1.70	1.98	2.06	0.94
สบฟอกตัว	0.77	1.44	1.42	1.71	1.80	0.81
ยาสีฟัน	1.34	2.05	2.14	2.15	2.33	1.51
แชมพูสระผม	1.19	2.18	2.17	2.22	2.60	1.62
น้ำมัน โส้ผมและยาบำรุงผม	0.24	-0.93	-0.30	-0.22	-0.39	-3.68
ครีมทาผิว	0.08	-0.07	-0.88	0.33	1.17	-0.90
แป้ง ผัดหน้า	1.76	1.93	2.06	2.42	2.36	1.08
ลิปสติค	0.24	1.29	2.11	2.82	2.17	-3.04
เครื่องสำอางอย่างอื่น	0.45	0.30	-0.95	1.09	1.38	-0.84
แปรงสีฟัน แปรงแปรงผม	1.37	1.73	2.04	2.03	1.45	1.55
มีดโกนหนวดและใบมีดโกน	0.35	0.77	0.66	2.03	1.15	0.03
กระดาษชำระและกระดาษเช็ดมือ	1.10	1.54	3.27	0.95	1.40	-0.05
ผ้าอนามัย	1.25	2.12	2.24	2.28	2.37	1.61
ของใช้ส่วนบุคคลอื่น ๆ	-2.65	-2.47	-3.69	9.34	2.33	-13.80
ค่าเช่า ค่าโดยสารยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร	1.57	1.28	1.36	1.77	1.84	0.34
ค่าเดินทาง ในท้องถิ่น	0.96	0.40	0.54	-0.50	1.71	-0.65
รถประจำทาง	0.87	-1.25	-2.02	-1.50	-0.50	-1.78
รถแท็กซี่ สามล้อ และสามล้อเครื่อง	0.07	-1.12	-1.32	0.10	3.00	-6.58
เรือ	-2.11	-4.29	-5.64	3.68	-3.60	-6.51
ค้ายานพาหนะอื่น ๆ	-2.19	4.31	5.74	1.55	12.26	1.73
ค่าเดินทางออกนอกท้องถิ่น	2.98	0.38	1.83	0.60	-0.55	-0.14
รถไฟ	0.30	-1.00	2.04	0.43	-1.89	-2.89
รถประจำทาง	3.82	0.08	0.48	0.92	-0.88	0.05
เรือ	-0.75	-5.80	-	8.84	-10.67	-4.18
ค้ายานพาหนะอื่น ๆ และค่าที่พักระหว่างทาง	2.27	2.14	4.95	-0.15	-1.89	3.03
ค่าทัศนอาจร เป็นหมคนะ	2.97	3.41	8.70	-3.00	4.08	1.61
ค่าบริการรักษาและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ	1.56	2.19	2.92	2.89	2.47	0.90
แก๊ส ใช้ ในรถยนต์	0.15	1.28	1.43	1.11	1.50	0.99

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมท ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
น้ำมันและน้ำมันเครื่อง	0.91	2.84	3.61	3.18	3.33	1.35
ล้างรถ ปะยาง ยกเครื่อง และซ่อมแซม	1.89	2.99	4.71	4.55	2.72	0.91
ยางนอก ยางใน และแบตเตอรี่	2.52	5.61	6.94	4.43	8.22	3.00
ค่าใบอนุญาตขับขี่และค่าทะเบียนยานพาหนะอื่นๆ	1.98	-4.09	-4.99	-7.42	-1.46	-6.39
ค่าใช้จ่ายอื่นๆเกี่ยวกับยานพาหนะ	11.38	11.74	14.93	17.75	14.89	0.26
ค่าชื้อยานพาหนะ	2.51	1.10	-0.22	2.49	2.37	0.55
รถยนต์ส่วนบุคคล	2.90	2.53	-0.43	5.18	6.87	1.13
รถจักรยานยนต์	2.53	-0.01	-1.22	-0.24	-1.21	1.65
รถจักรยาน	-2.94	-4.27	-3.30	-0.78	-5.22	-8.02
ยานพาหนะอื่นๆ	-1.52	1.00	3.32	3.98	-2.89	-13.18
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสื่อสาร	1.56	3.16	2.59	3.00	4.83	1.99
โทรศัพท์ โทรเลข	0.83	3.42	2.93	3.53	5.21	1.35
ไปรษณีย์	1.03	1.91	1.06	1.19	0.43	4.12
ค่าใช้จ่ายอื่นๆเกี่ยวกับการสื่อสาร	9.68	2.52	1.63	3.76	0.31	4.31
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิงและการอ่าน	1.26	0.76	1.28	1.13	0.77	-0.30
ค่าบัตรผ่านประตู	-0.26	-0.42	-0.33	1.30	-0.52	-2.29
โรงภาพยนตร์	-2.18	-1.96	-2.51	-0.25	-3.11	-2.31
โรงละคร สนามมวย สนามกีฬาและงานเทศกาลต่างๆ	-0.03	1.96	1.31	3.03	3.10	-0.58
พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ	3.29	-1.10	-1.10	4.51	-2.81	-14.30
ค่าธรรมเนียมสมาชิก สโมสร และสมาคมต่างๆ	3.29	8.73	11.26	5.99	14.87	4.42
ค่าเครื่องกีฬา เครื่องเล่น สัตว์เลี้ยง และพันธุ์ไม้ประดับ	2.49	2.03	2.56	1.41	2.57	1.27
ของเล่นเด็กชนิดต่างๆ	1.15	1.75	0.36	0.57	3.44	1.27
อุปกรณ์การกีฬา และเครื่องบริหารร่างกายต่างๆ	-4.11	-0.34	2.43	-1.96	-0.59	-2.44
แผ่นเสียง และเทปต่างๆ	3.28	2.21	2.82	4.67	2.79	-0.64
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำสวนและเลี้ยงสัตว์เลี้ยง	2.50	2.41	5.65	1.81	1.76	2.27
ค่าอุปกรณ์การบันเทิง	0.50	-0.64	0.19	-0.15	-1.58	-0.72
วิทยุ หรือทรานซิสเตอร์	-2.16	-3.12	-3.12	-2.07	-3.06	-3.79
เครื่องรับโทรทัศน์ขาวดำและโทรทัศน์สี	0.45	-0.94	-0.53	-0.88	-1.85	-0.15
เครื่องเล่นจานเสียง เทป และเครื่องขยายเสียง ฯลฯ	-2.93	0.44	1.89	3.62	-0.40	-4.20
ค่าอุปกรณ์การบันเทิงอื่นๆ	-4.95	1.41	4.13	2.38	-0.59	1.38

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการอ่าน	-0.07	0.29	0.77	1.43	0.77	-1.60
หนังสือพิมพ์	-0.16	0.23	0.93	1.17	0.71	-1.95
หนังสือรายสัปดาห์และรายเดือน	0.50	0.50	1.08	1.79	0.60	-1.05
หนังสืออื่นๆ ค่าธรรมเนียมการใช้ห้องสมุด และอื่นๆ	-0.99	1.39	-1.60	2.31	2.33	3.53
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนา และลัทธิความเชื่อ	2.62	2.55	3.17	2.10	2.87	1.45
ดอกไม้	1.37	1.13	2.02	0.09	1.64	-1.01
รูป เทียนและอื่นๆ	1.30	1.29	1.11	1.43	1.83	0.15
อาหารและของถวายพระ	3.62	3.02	3.63	2.45	3.40	2.00
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	1.11	1.67	2.02	2.16	2.29	0.30
ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน	0.53	1.95	2.22	2.38	2.97	0.32
ค่าลงทะเบียน ค่าธรรมเนียมในสถาบันการศึกษา ของรัฐบาลและเอกชน	-1.18	2.71	3.14	4.33	2.24	1.36
ค่าหนังสือเรียน	0.39	1.03	1.34	1.89	1.29	-0.10
ค่าอุปกรณ์การเรียน	1.21	1.84	1.92	1.57	2.19	1.69
ค่าเรียนดนตรี รำละคร วาดเขียน ฯลฯ	-1.78	-4.95	-0.84	0.75	-7.72	-8.39
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาอื่นๆ	7.23	-0.35	3.48	2.44	4.04	-12.22
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดงานในโอกาสพิเศษ	1.62	1.26	2.33	0.87	1.80	-0.79
งานแต่งงาน	1.30	1.12	2.61	1.43	0.98	-0.08
งานบวช	2.79	3.48	4.67	1.84	3.78	2.55
งานศพ	-0.42	-0.09	0.90	0.03	-0.13	-2.15
งานวันเกิดและงานอื่นๆ	5.02	0.18	3.27	-1.68	2.16	-7.87
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	10.13	1.83	2.47	0.66	1.61	1.72
ค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย	4.59	-0.76	0.16	-0.79	2.66	-25.14
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	9.97	3.44	4.04	2.30	0.69	4.58
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค	1.77	1.10	1.45	1.73	0.81	0.79
ค่าภาษี	1.39	0.99	1.54	1.61	2.49	-2.67
ภาษีเงินได้	1.35	1.43	1.66	2.06	2.72	-1.80
ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ค่าปรับตามกฎหมายและอื่นๆ	1.90	-1.28	0.92	-0.48	0.81	-6.28
เงินบริจาค	1.21	1.02	0.80	1.10	0.78	1.42
ทางการศาสนา	0.29	0.28	0.12	0.85	0.85	-1.78
ทางการศึกษา	5.65	-1.99	-1.47	1.90	-0.86	-4.76

ภาคผนวก 2 (ต่อ)

สินค้าและบริการ	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ ออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
ทางการศึกษา	5.65	-1.99	-1.47	1.90	-0.86	-4.76
การเมืองและอื่นๆ	-1.13	-5.02	-2.31	-2.62	-4.84	-9.89
บุคคลภายนอกครอบครัว	1.42	1.97	1.50	1.58	1.52	2.89
ค่าเช่าประกัน	2.24	1.73	2.49	1.67	2.33	-0.92
ประกันโรครวมและอสังหาริมทรัพย์	0.82	-2.70	-4.33	-3.58	2.50	-11.35
ประกันทรัพย์สินเสียหาย	-2.05	2.30	14.48	-	6.41	-
ประกันชีวิตและฌาปนกิจศพ	2.66	2.06	3.42	2.20	2.20	-0.65
ประกันยานพาหนะ	2.89	3.86	10.25	-0.04	6.74	-1.69
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	2.72	1.04	1.88	2.50	0.05	-0.18
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าสมาชิกอาชีพ	0.97	3.22	2.84	3.20	3.00	4.71
ค่าดอกเบี้ย	3.43	1.45	0.91	4.94	1.64	-0.70
เงินลงทุน	4.30	-0.45	-0.71	-3.27	3.33	-6.84
เงินเดือนคนรับใช้ในบ้าน	1.30	1.94	1.01	0.16	-	0.48
เงินซื้อสลากกินแบ่ง	2.74	2.92	2.93	-	0.08	1.92
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	2.08	-3.98	-0.75	-1.20	-6.22	-9.50

หมายเหตุ: ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในปี 2529 ปรับโดยเพิ่มค่าใช้จ่ายในแต่ละรายการบนร้อยละ 20

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม.

ภาคผนวก 3

ความยืดหยุ่นของรายจ่ายของครัวเรือนของสินค้าที่ไม่ใช่อาหาร

จำแนกตามภูมิภาค, 2518-2529

สินค้าและบริการ	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ ออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
รวมค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคต่อเดือน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
รวมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสินค้าและบริการ	1.06	1.10	1.24	1.27	1.08	0.88
รายจ่ายเพื่อการบริโภค	0.98	1.05	1.25	1.18	1.04	0.77
ค่าเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	0.42	0.35	0.57	0.42	-0.07	0.49
ผ้าและเสื้อผ้า	0.37	0.26	0.49	0.35	-0.19	0.41
สำหรับผู้ชายและเด็กชาย	0.16	0.21	0.41	0.22	-0.23	0.44
ผ้าชาย	-1.48	0.31	0.43	-0.29	0.89	0.47
ผ้าใช้สังเคราะห์	-0.45	-1.19	0.18	-0.92	-2.35	-1.43
เครื่องแบบนักเรียน	0.09	0.46	0.63	0.87	0.26	0.18
เครื่องแบบพนักงาน	-1.86	-0.65	1.08	-0.10	-1.76	-0.93
ชุดสากลและเสื้อกันหนาว	-	0.37	0.69	0.53	-0.62	0.03
กางเกงขาสั้นและชายาว	0.13	0.08	0.26	0.09	-0.41	0.44
เสื้อเชิ้ต	0.59	0.33	0.50	-0.04	-0.25	1.51
เสื้อฮาวาย เสื้อกีฬา	0.57	1.12	1.81	1.32	0.98	0.63
เสื้อยัด	1.94	1.54	1.51	1.56	1.40	1.66
เสื้อคลุม	-2.32	-3.24	-3.93	-3.65	-3.77	-1.91
โสร่ง	-0.85	0.80	0.61	-0.93	-0.27	0.72
ชุดนอน กางเกงแพร	-1.29	0.78	1.74	3.27	0.68	-3.25
กางเกงใน	0.54	0.38	0.40	0.40	0.59	0.09
รองเท้า	1.03	0.70	1.25	0.26	0.74	0.45
เครื่องประดับอื่นๆ	1.13	2.28	1.27	1.73	3.02	2.76
ผ้าและเสื้อผ้าอื่นๆ	-0.01	-0.69	-0.78	-0.94	-1.56	1.74
สำหรับผู้หญิงและเด็กหญิง	0.46	0.34	0.61	0.39	-0.04	0.44
ผ้าชาย	0.79	0.77	-0.12	0.46	1.04	1.81
ผ้าในลอน	0.07	-0.43	0.33	-0.70	-0.72	-0.42
ผ้าใช้สังเคราะห์	1.00	-0.26	-0.32	0.68	0.25	-0.80
เครื่องแบบนักเรียน	-0.16	0.57	1.24	0.67	0.10	0.34

สินค้าและบริการ	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
เครื่องแบบพนักงาน	-3.97	1.12	1.97	1.69	0.02	3.66
เสื้อกันฝนและเสื้อแจ็กเก็ต	-	-4.49	-0.19	-1.27	-	-5.61
เสื้อกันหนาว	-	-1.20	0.19	0.15	-3.39	-5.84
กางเกงขาสั้นและชายาว	1.04	0.62	1.29	1.03	-0.35	1.11
กระโปรงชุด	1.17	0.72	0.72	0.59	2.98	0.00
กระโปรงอย่างเดี๋ยวน	0.73	-0.15	0.97	0.58	-1.31	3.71
เสื้อและผ้ากาง	-0.31	1.00	-0.13	0.10	4.70	3.30
ชุดนอน กางเกงแพร เสื้อคลุม	0.54	0.78	2.23	1.65	-0.03	1.44
ชุดชั้นใน	0.94	1.24	0.45	0.25	3.23	2.60
ถุงนอน	0.72	0.19	1.26	1.38	-0.25	-0.36
เครื่องประดับอื่นๆ	-1.12	-1.06	0.25	1.04	-3.75	-0.34
ผ้าและเสื้อผ้าอื่นๆ	0.60	0.14	1.58	-0.80	-0.01	0.83
สำหรับเด็กที่อายุต่ำกว่า 2 ขวบ	1.36	-0.99	1.10	2.06	-2.69	-0.82
คางจางตัดเย็บเสื้อผ้า	0.84	0.43	0.12	1.00	0.17	0.54
สำหรับผู้ชายและเด็กชาย	0.71	-0.78	-0.17	0.14	-1.70	-0.51
สำหรับผู้หญิงและเด็กหญิง	0.94	1.76	0.27	1.16	7.58	10.02
สำหรับเด็กที่อายุต่ำกว่า 2 ขวบ	-2.70	4.24	-	-	-	-
เครื่องประดับอื่นๆ	0.66	1.11	1.05	0.82	2.65	2.86
รองเท้า	0.67	0.94	1.09	0.89	0.77	1.00
สำหรับผู้ชายและเด็กชาย	0.63	0.85	0.93	0.65	0.66	1.14
รองเท้าหุ้มส้นหนึ่ง	0.05	-0.17	-0.31	-1.01	-0.38	0.78
รองเท้าหุ้มส้นอื่นๆและรองเท้าสาน	0.44	1.63	1.47	2.87	2.16	1.02
รองเท้าผ้าใบ	1.15	1.26	1.37	1.27	1.26	1.14
รองเท้าแตะหนึ่ง	2.03	2.59	3.04	2.97	2.67	1.99
รองเท้าแตะชาย	0.69	1.09	1.31	1.09	0.40	1.67
ค่าซ่อมรองเท้าและอื่นๆ	1.18	-0.89	-0.43	0.37	-0.38	-5.39
สำหรับผู้หญิงและเด็กหญิง	0.72	1.05	1.32	1.26	0.88	0.75
รองเท้าหุ้มส้นหนึ่ง	0.56	0.73	1.11	0.58	0.76	0.46
รองเท้าหุ้มส้นอื่นๆและรองเท้าสาน	-0.26	0.25	1.07	0.87	-0.57	-0.10
รองเท้าผ้าใบ	1.68	1.39	2.04	0.72	1.25	1.21

ภาคผนวก 3 (ต่อ)

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมท ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
รอง เท้าแตะหนัง	0.78	1.38	1.38	1.25	1.63	1.17
รอง เท้าแตะยาง	1.45	0.41	1.28	1.23	0.87	-0.86
ค่าซ่อมรองเท้าและอื่นๆ	0.11	-1.83	-0.33	-2.71	-1.70	-2.40
สำหรับเด็กทอายุต่ำกว่า 2 ขวบ	0.79	2.27	1.62	2.02	2.77	2.31
ชายั้ตรงเท้า และอื่นๆ	0.62	-0.09	1.40	-0.46	-0.41	-
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับทอยอาศัย และ เครื่องใช้ในบ้าน	-	1.43	1.45	1.58	1.55	1.12
ทอยอาศัย	1.46	2.44	2.61	3.08	2.70	1.57
ค่าเช่าทอยอาศัย	1.13	1.28	1.39	0.92	2.08	0.64
ค่าเช่าทอยอาศัยรวมค่าน้ำ ค่าไฟ	2.93	1.63	2.99	2.91	-0.04	2.49
ค่าเช่าทอยอาศัยรวมค่าน้ำ ค่าไฟ หรืออบปรุเฉพาะ	-	-	-	-	-	-
ค่าเช่าที่ดินและค่าภาษีบางท้องถิ่น	0.25	0.25	0.92	-0.13	0.91	-2.30
ค่าอบปรุการก่อสร้าง	2.49	3.68	3.42	4.72	4.01	2.67
ค่าทาสี ค่าทอน้ำประปา และค่าเดินสายไฟฟ้า	2.53	4.14	3.50	4.87	4.49	4.41
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	1.97	4.88	4.49	4.54	5.37	6.24
ค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของและอยู่เอง	1.21	1.46	1.45	1.37	1.68	1.23
ค่าเช่าเพลิง แสงสว่าง และน้ำประปา	0.97	1.18	1.23	1.29	1.31	0.89
ไฟฟ้า	1.12	2.57	2.43	2.16	3.09	2.20
แก๊สหุงต้ม	1.30	2.35	2.51	2.32	3.03	1.42
ถ่าน	-0.04	0.94	0.76	1.39	0.62	1.19
ถ่านไม้	1.14	0.93	1.19	1.40	1.03	0.31
น้ำมันก๊าด	-1.52	-0.43	-0.48	-0.22	-0.99	-0.13
ถ่านไฟฉาย	-0.33	-0.21	-0.75	0.24	-0.22	0.37
ไม้ขีดไฟและเทียนไข	0.25	1.13	0.87	1.12	1.11	1.28
หลอดไฟฟ้า	0.69	1.49	0.54	2.41	1.99	1.85
เช่าเพลิงและเครื่องใช้แสงสว่างอื่นๆ	-0.59	0.90	2.88	1.22	0.10	-0.20
น้ำประปา	1.32	1.51	1.84	1.18	2.13	-0.63
น้ำบาดาล	-	-	-	-	-	-
สิ่งทอสำหรับใช้ในบ้าน	0.04	0.56	0.35	0.86	0.19	1.06
มง	-0.36	0.40	0.18	0.86	-0.29	1.26
ผ้าปทนอนและปลอกหมอน	0.36	0.54	0.69	0.45	0.13	0.75

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมท ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
ผ้าไหม	0.17	0.39	0.06	0.37	0.49	0.86
ผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดมือ และผ้าเช็ดจานชาม	0.91	1.33	1.47	1.28	1.55	1.13
เสื่อ	-0.19	1.04	0.96	1.86	-0.51	1.89
ผ้าคลุมเตียง และผ้าปูที่นอน	-1.79	1.46	1.56	1.46	2.12	0.75
อื่น ๆ	0.98	1.20	0.79	1.62	1.83	0.77
เครื่องใช้ในบ้าน	0.53	0.66	0.75	1.18	0.09	0.50
เครื่องแก้ว	0.17	0.68	0.89	-0.13	-0.07	1.24
ถ้วยชาม และหม้อหุงต้ม	0.51	0.73	1.01	1.17	-0.03	0.63
มัต ช้อน ส้อม	0.64	0.25	0.17	0.21	-0.53	1.09
กะทะ	0.33	0.58	0.50	1.57	0.85	-0.84
ขันน้ำ ถัง อ่าง ฯลฯ	0.36	0.04	0.31	0.43	-0.35	-0.90
กระติกน้ำ	0.24	0.97	0.88	2.23	0.78	0.48
เครื่องใช้ของใช้ในครัว	0.29	0.68	0.31	2.18	0.35	-0.03
ของใช้เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ	2.38	1.02	1.07	1.95	0.37	0.30
เครื่องแต่งบ้าน และประภคภัณฑ์	-0.04	0.48	0.64	0.64	0.55	0.18
เครื่องเฟอร์นิเจอร์ทกชนิด	-0.07	0.88	1.08	1.64	0.86	0.32
หมอน	0.09	-0.07	-0.16	-0.12	-0.05	0.02
เตาแก๊ส หรือเตาไฟฟ้า	0.51	1.09	3.51	2.10	0.61	-0.26
ตู้เย็น	0.16	0.78	0.48	-0.36	1.43	0.72
เตารีดไฟฟ้า	-0.10	0.29	0.39	1.19	-0.13	-0.23
พัดลมไฟฟ้า	-1.04	0.68	1.18	1.67	0.18	0.34
หม้อหุงข้าวไฟฟ้า	-0.44	1.29	3.54	2.51	0.51	0.70
จักรเย็บผ้า	-0.25	-2.61	-2.78	-2.61	-2.61	-2.49
เครื่องบัดไฟฟ้า	-1.29	-1.12	-	2.23	-3.73	-
เครื่องใช้ของอื่น ๆ	-0.26	2.08	3.19	4.13	2.68	0.17
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำความสะอาด	0.88	1.08	1.12	1.01	1.23	0.88
สบู่และสบู์เกล็ด	-0.03	0.61	0.09	0.90	0.62	0.92
ผงซักฟอก	-	1.10	1.12	1.11	1.26	0.89
แป้งลงผ้า น้ำยาขัดเงา ฯลฯ	-	-0.07	0.66	-0.08	0.45	-1.24
ไม้กวาดและไม้อัด	0.71	0.98	1.41	1.21	0.91	0.46

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
ยาฆ่าแมลง	0.87	1.24	1.50	0.80	1.26	1.40
ค่าจ้าง ชักรีดและซักแห้ง เสื้อผ้า	0.77	0.81	1.08	-0.76	1.08	1.13
เครื่องใช้ในการทำความสะอาดอื่น ๆ	-	2.57	3.91	1.28	3.04	2.34
ค่าจ้างคนรับใช้ในบ้าน	-0.09	1.83	2.20	1.24	2.06	1.49
คนรับใช้ทั่วไปและคนครัว	-0.23	1.40	2.08	1.42	1.31	-1.36
คนสวนและคนขาม	0.15	2.32	1.87	-	0.51	6.57
คนขับรถ	-0.48	3.83	0.05	-	-	-
คนชักรีด คนเลี้ยงเด็ก ฯลฯ	0.41	1.82	4.85	1.03	2.09	0.18
ค่าตรวจรักษาพยาบาลและค่ายา	2.08	0.68	0.80	1.00	0.63	0.40
ค่ายาและเวชภัณฑ์ต่างๆ	2.27	0.41	0.60	0.45	0.37	0.22
ยานักไอ แก้วหวัด ยาต้ม	1.37	0.37	0.83	-0.06	0.40	0.24
ยานักโรคกระเพาะ ฯลฯ	0.68	0.32	0.45	0.50	0.05	0.32
ยาปฏิชีวนะ	-0.71	0.06	-0.06	0.16	-0.46	0.59
ยาแก้ปวดและแก้ไข้	2.79	0.48	0.50	0.56	0.69	-0.04
ยาแก้พิษสัตว์กัดต่อย	-2.41	0.26	0.27	0.82	-0.07	0.22
ยาฆ่าเชื้อรา และยาแผนปัจจุบันอื่น ๆ	2.06	0.32	0.75	0.28	0.23	0.05
ยาแผนโบราณชนิดอื่น ๆ	1.25	1.21	2.40	1.43	1.19	0.79
วิตามิน	-0.38	-0.28	0.27	0.41	-0.99	-0.69
ค่าหาแผลและค่าปฐมพยาบาลอื่น ๆ	-	-0.32	-1.26	0.45	0.27	-0.81
ค่ารักษาพยาบาล	0.74	0.93	0.89	1.31	0.76	0.91
จ่ายให้โรงพยาบาลเอกชนและคลินิก	0.25	1.20	1.28	1.68	0.92	1.15
จ่ายให้โรงพยาบาลรัฐบาล	-1.27	-1.02	-1.73	-0.22	-0.67	-1.67
ค่าทำฟัน กอนฟัน ใส่ฟัน	0.16	0.54	1.87	0.18	-0.58	1.96
ค่าตรวจสายตาและหาแว่นตา	1.49	1.40	4.77	1.95	-0.95	-
ค่าหมอตาแยะ พยาบาลและผดุงครรภ์	-	-0.71	-0.99	-1.04	-3.35	0.76
ค่าบริการในการรักษาพยาบาลอื่น ๆ	1.88	0.36	0.45	-0.42	1.41	-1.41
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	2.68	1.06	1.13	1.13	1.20	0.80
ค่าบริการส่วนบุคคล	-	0.98	1.07	0.92	1.19	0.66
ตัดผม	1.04	0.93	1.08	1.02	1.25	0.44
ตัดผม	1.20	0.85	0.89	0.76	0.68	1.22

สินค้าและบริการ	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
ค่าระดมและ เชื้อหมม	1.25	1.21	1.27	0.49	1.74	0.77
บริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	1.56	2.39	1.39	1.37	3.10	3.43
ค่าของ ใช้ส่วนบุคคล	0.79	1.09	1.14	1.17	1.20	0.84
สับฟอกตัว	0.59	1.00	0.99	1.22	1.06	0.80
ยาสีฟัน	0.72	0.69	0.05	1.09	1.11	0.90
แชมพูสระผม	1.25	1.72	1.60	1.92	1.81	1.58
น้ำมัน สีส้มและยาบำรุงผม	-0.38	-0.67	-0.50	-0.95	-0.31	-1.46
ครีมทาผิว	0.53	0.70	1.22	0.02	1.97	0.10
แป้งผัดหน้า	0.91	1.19	1.27	1.26	1.26	1.01
ลิปสติก	0.98	1.23	1.78	0.70	1.79	0.20
เครื่องสำอางอย่างอื่น	0.73	0.52	0.67	0.69	0.84	-0.25
แปรงสีฟัน แปรงแปรงผม	0.87	0.70	0.80	0.70	0.80	0.53
มิด โคนหนวดและ โคมัด โคน	0.81	0.86	1.25	1.41	1.04	0.36
กระดาษชำระและกระดาษเช็ดมือ	1.12	1.97	2.37	0.81	2.34	1.69
ผาอนามัย	0.93	1.32	1.53	1.30	1.45	1.00
ของ ใช้ส่วนบุคคลอื่น ๆ	0.12	0.21	3.21	4.12	-1.04	-3.70
ค่าซื้อ ค่าโดยสารยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร	2.28	1.07	1.39	1.38	1.07	0.63
ค่าเดินทาง ในท้องถิ่น	-	0.76	0.51	0.17	1.31	0.65
รถประจำทาง	0.98	0.12	-0.41	-0.39	0.61	0.21
รถแท็กซี่ สามล้อ และสามล้อเครื่อง	0.82	-0.04	-0.04	0.44	1.65	-1.92
เรือ	-0.14	-0.35	-0.98	-1.60	0.10	-0.82
ค้ายานพาหนะอื่น ๆ	1.91	2.39	2.47	2.19	3.18	1.74
ค่าเดินทางออกนอกท้องถิ่น	1.88	0.96	1.45	1.19	0.88	0.55
รถไฟ	0.95	0.44	1.29	1.36	-0.57	-0.14
รถประจำทาง	1.91	0.92	1.09	1.17	0.81	0.71
เรือ	0.31	-0.73	-	-	-2.96	0.04
ค้ายานพาหนะอื่น ๆและค่าที่พักระหว่างทาง	2.69	0.88	1.89	1.46	1.81	0.12
ค่าทัศนอากรเป็นหมคคะ	2.42	2.33	3.71	0.77	1.88	2.17
ค่าบริการรักษาและค่า ใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ	1.06	1.60	1.96	1.90	1.50	1.23
แก๊ส ใช้ ในรถยนต์	0.79	1.72	1.80	1.55	1.67	1.77

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
น้ำมันและน้ำมันเครื่อง	0.23	-2.31	1.72	1.41	1.61	-3.92
ล้างรถ ปะยาง ชกเครื่อง และซ่อมแซม	0.53	1.21	1.91	3.00	0.63	0.49
ยางนอก ยางใน และแบตเตอรี่	1.54	2.67	3.22	2.04	3.01	2.31
ค่าใบอนุญาตขับขี่และค่าทะเบียนยานพาหนะอื่นๆ	1.67	-0.40	-1.17	-2.82	0.12	-0.03
ค่าใช้จ่ายอื่นๆเกี่ยวกับยานพาหนะ	-0.49	2.78	3.92	1.24	5.72	0.49
ค่าซื้อขายยานพาหนะ	0.53	0.68	1.08	1.71	0.29	0.06
รถยนต์ส่วนบุคคล	0.33	0.69	2.14	1.75	0.45	-0.57
รถจักรยานยนต์	1.51	0.74	0.44	1.99	-0.17	0.87
รถจักรยาน	-0.20	-0.72	-1.62	0.55	-1.00	-0.45
ยานพาหนะอื่นๆ	-0.66	0.97	1.19	1.21	2.10	-3.46
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสื่อสาร	1.22	2.37	2.44	2.00	3.57	1.43
โทรศัพท์ โทรเลข	0.95	2.60	2.64	2.02	4.04	1.44
ไปรษณีย์	1.54	1.93	1.93	2.13	2.21	1.67
ค่าใช้จ่ายอื่นๆเกี่ยวกับการสื่อสาร	3.23	1.10	1.43	1.71	0.38	0.90
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิงและการอ่าน	2.78	0.72	0.46	0.97	1.07	0.39
ค่าบัตรผ่านประตู	-	0.46	0.61	1.07	0.69	-0.44
โรงภาพยนตร์	-0.53	-0.14	-0.19	0.51	-0.15	-0.56
โรงละคร สนามมวย สนามกีฬาและงานเทศกาลต่างๆ	-0.03	1.05	1.32	1.26	1.35	-0.15
พิพิธภัณฑ์ ส่วนสาธารณะ	0.98	1.49	0.81	4.02	0.56	-1.02
ค่าธรรมเนียมสมาชิก สโมสร และสมาคมต่างๆ	1.93	2.47	2.66	2.80	3.45	0.95
ค่าเครื่องกีฬา เครื่องเล่น สัตว์เลี้ยง และพันธุ์ไม้ประดับ	2.27	1.20	1.55	0.47	1.73	0.89
ของเล่นเด็กชนิดต่างๆ	1.42	1.18	1.26	0.57	1.31	1.45
อุปกรณ์กีฬา และเครื่องบริหารร่างกายต่างๆ	-1.38	1.00	3.95	1.32	0.13	0.30
แผ่นเสียง และเทปต่างๆ	3.64	2.60	2.57	4.10	3.22	1.32
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำสวนและเลี้ยงสัตว์เลี้ยง	2.47	0.85	1.14	-0.06	2.04	0.51
ค่าอุปกรณ์การบันเทิง	1.18	1.06	1.02	1.91	1.01	0.64
วิทยุ หรือทรานซิสเตอร์	-1.65	-1.14	-1.02	-0.76	-1.66	-0.96
เครื่องรับโทรทัศน์ขาวดำและโทรทัศน์สี	1.21	1.23	0.93	2.18	1.24	1.04
เครื่องเล่นจานเสียง เทป และเครื่องขยายเสียง ฯลฯ	0.03	0.73	1.03	2.35	0.36	-0.76
ค่าอุปกรณ์การบันเทิงอื่นๆ	3.18	3.80	5.20	9.11	3.52	1.71

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการอ่าน	0.61	0.90	1.10	0.85	1.48	0.20
หนังสือพิมพ์	0.53	0.85	1.03	0.46	1.44	0.17
หนังสือรายสัปดาห์และรายเดือน	1.11	0.89	1.22	0.94	1.42	0.08
หนังสืออื่นๆ ค่าธรรมเนียมการใช้ห้องสมุด และอื่นๆ	0.31	1.43	1.68	1.51	2.41	0.72
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนา และลัทธิความเชื่ออื่น	1.26	0.82	0.92	0.87	0.97	0.53
ดอกไม้	0.83	1.26	1.08	0.41	1.93	0.78
ธูป เทียนและอื่นๆ	0.36	0.29	0.88	0.26	0.21	-0.06
อาหารและของถวายพระ	1.70	0.86	0.91	0.76	1.02	0.63
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา	0.94	0.67	0.96	1.09	0.86	0.03
ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน	0.44	0.95	1.06	0.91	1.10	0.67
ค่าลงทะเบียน ค่าธรรมเนียมในสถาบันการศึกษาของรัฐบาลและเอกชน	1.06	2.00	1.80	3.44	2.06	1.25
ค่าหนังสือเรียน	0.72	1.11	0.94	1.40	1.24	0.93
ค่าอุปกรณ์การเรียน	1.62	1.33	1.33	1.65	1.68	0.80
ค่าเรียนดนตรี รำละคร วาดเขียน ฯลฯ	-1.31	-4.93	-0.89	-3.23	-4.25	-6.75
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาอื่นๆ	-	-3.18	-1.61	-2.11	-3.45	-6.41
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดงานในโอกาสพิเศษ	1.29	1.07	1.72	1.31	0.92	0.62
งานแต่งงาน	0.93	1.26	1.88	2.39	0.39	1.37
งานบวช	1.15	1.16	1.51	0.88	1.32	0.35
งานศพ	1.10	0.83	1.70	0.60	0.81	-0.05
งานวันเกิดและงานอื่นๆ	2.74	0.75	1.83	0.33	1.09	-1.68
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	1.98	1.38	1.87	1.04	1.12	1.19
ค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย	-0.38	0.24	1.34	0.45	1.15	-8.15
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	2.28	2.27	2.16	1.78	1.08	3.24
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการบริโภคบริโภค	1.72	1.54	1.22	2.15	1.32	1.89
ค่าภาษี	1.30	0.70	0.88	0.43	1.31	-0.33
ภาษีเงินได้	1.41	0.98	0.98	0.60	1.55	0.23
ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ค่ารับตามกฎหมายและอื่นๆ	0.44	-0.12	0.45	-0.34	0.04	-1.01
เงินบริจาค	2.17	1.97	1.88	2.17	1.68	2.40
ทางการศาสนา	1.41	-0.21	-1.36	1.04	0.69	-0.01
ทางการศึกษา	-0.33	1.21	1.49	1.89	0.60	2.19

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมท ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
การเมืองและอื่นๆ	1.61	1.05	0.90	0.46	2.28	0.07
บุคคลภายนอกครอบครัว	2.69	2.51	2.40	3.18	2.06	3.00
ค่าเบย์ประกัน	1.14	0.76	0.00	1.25	2.26	0.74
ประกันโครงการและอสังหาริมทรัพย์	0.46	0.29	1.11	-0.63	1.74	-4.48
ประกันทรัพย์สินเสียหาย	-3.49	2.36	2.97	-	1.56	-
ประกันชีวิตและแผนบำนาญ	1.81	1.90	2.17	1.59	2.35	0.95
ประกันยานพาหนะ	1.44	0.53	0.42	-1.43	1.32	-
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	1.67	1.39	1.95	2.66	0.47	1.48
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าสมาชิกอาชีพ	0.95	0.54	0.53	0.97	1.08	-0.10
ค่าดอกเบี้ย	2.95	2.53	2.68	4.44	1.66	3.06
เงินสูญหาย	2.84	0.43	-0.22	-1.75	3.84	-1.26
เงินเดือนคนรับใช้ในบ้าน	1.47	-0.04	0.15	0.30	-0.43	0.01
เงินซื้อสลากกินแบ่ง	1.45	1.94	2.06	2.83	1.32	1.84
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	-	-1.34	1.97	1.27	-3.08	-1.94

หมายเหตุ: ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในปี 2529 ปรับโดยเพิ่มค่าใช้จ่ายในแต่ละรายการชน ร้อยละ 20

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม

ภาคผนวก 4

ความยืดหยุ่นของรายจ่ายครัวเรือนสำหรับสินค้าประเภทอาหาร

จำแนกตามภูมิภาค, 2518-2524

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเดือน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค	0.80	0.90	0.87	0.83	0.95	0.93
ซื้อและปรังทบ้าน	0.07	0.70	0.70	0.67	0.70	0.73
ข้าวและอาหารที่ทำจากแป้ง	0.39	0.54	0.55	0.67	0.49	0.47
ข้าวเจ้า	0.40	0.46	0.65	0.25	0.53	0.38
ข้าวเหนียว	0.03	0.64	0.55	0.86	-1.10	0.43
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี ฯลฯ	-1.31	0.42	-0.26	-0.98	-0.60	1.20
กล้วยเดี๋ยว เส้นหมี่ วนเส้น มกกะโรนี	0.88	1.54	1.62	3.58	0.59	2.00
เต้าหู้และน้ำเต้าหู้	2.10	-0.91	-1.18	-2.56	-0.42	-0.64
ขนมปัง	0.80	1.37	0.96	2.71	2.00	0.70
ขนมเค้ก และขนมอื่น ๆ	-0.12	0.51	-0.66	1.17	0.65	0.71
อาหารอื่น ๆ ที่ทำจากแป้ง	0.80	3.54	0.80	5.51	3.52	4.55
เนอสัตว์และสัตว์ปีก	-	0.94	0.87	0.69	0.90	1.25
สด	0.06	0.94	0.86	0.72	0.89	1.24
หมเนอแดง หมสามชั้น	0.37	0.53	0.16	-0.19	0.90	0.85
มันหมู	-1.43	-1.26	-1.66	-1.57	-1.34	-0.38
กระดกซี่โครงหมู	0.07	1.70	2.14	-0.56	2.65	0.80
ส่วนอื่น ๆ ของหมู	-0.11	0.87	1.25	-0.31	0.99	0.85
เนื้อวัว เนื้อควาย	0.08	0.71	1.01	0.16	0.40	1.04
ส่วนอื่น ๆ ของเนื้อวัว เนื้อควาย	-0.80	0.51	0.96	0.14	1.23	0.11
ไก่	0.49	1.14	1.11	0.90	1.88	0.88
เป็ด	-0.88	1.80	0.11	2.93	0.58	2.59
กบ	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ	4.16	2.71	3.86	1.38	4.29	9.04
ห้ำสำเร็จรูป และแปรรูป	-	0.91	1.02	0.37	1.10	1.50
หมย่างและหมแดง	0.78	1.51	1.35	1.84	2.71	0.18
หมเค็ม หมแฮมและไส้กรอก	-1.03	0.99	0.04	1.73	1.77	0.95

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
เนื้อเค็ม	-	-	-	-	-	-
เนื้อไก่ทำสำเร็จรูป	-	3.04	3.10	2.23	3.72	3.63
เนื้อสัตว์ทำสำเร็จรูปอื่น ๆ	0.74	-0.53	0.41	-1.86	-2.14	0.37
ปลาและสัตว์น้ำ	0.54	0.93	1.00	1.05	0.84	0.87
สด	-	0.85	0.86	0.98	0.70	0.86
ปลาน้ำจืด	0.15	0.89	0.82	1.14	0.51	1.28
ปลาทะเล	-0.29	0.67	-0.65	-0.62	0.54	0.75
กุ้ง	1.30	0.87	1.66	1.02	1.39	0.47
กุ้งทะเล	1.17	1.00	1.81	1.22	1.30	0.56
ปลาหมึก	0.17	0.79	1.55	-0.88	1.91	0.25
หอยต่างๆ	0.23	1.10	1.67	0.31	1.89	0.95
บด ปลาทะเล	0.38	0.61	1.22	-0.21	1.26	0.04
สัตว์น้ำชนิดอื่นๆ	0.86	1.65	2.69	0.36	2.56	2.80
ทำสำเร็จรูปและแปรรูป	-	1.13	1.31	1.26	1.13	0.89
ปลานึ่ง	0.90	1.44	1.58	1.74	1.46	0.65
ปลาแห้ง	0.62	1.00	0.69	0.72	1.50	1.06
ปลาเค็ม	1.27	1.05	1.79	0.81	1.24	0.48
กุ้งแห้งและกุ้งเค็ม	0.09	0.07	0.79	0.00	-0.67	0.57
ลูกชิ้นปลา	1.36	1.08	1.29	-0.48	1.52	0.92
ปลาร้า ปลาเจ่า	-	-	-	-	-	-
ปลา และสัตว์น้ำสำเร็จรูปอื่น ๆ	1.78	0.01	-0.49	-1.97	1.03	1.34
นม เนยแข็ง โย	0.52	0.99	0.81	0.74	1.11	1.10
นมสด	1.88	1.64	1.76	1.84	1.98	1.09
นมข้นหวาน	0.06	1.00	0.27	-0.09	1.47	1.05
นมผง	2.35	3.11	2.78	1.68	3.20	3.55
ครีมเทียม	-1.68	-0.41	-	0.00	-	-0.15
โยเกิร์ต	1.57	2.06	1.63	1.19	3.35	1.60
โยเกิร์ต	-0.34	0.46	0.57	0.74	0.28	0.39
โยเกิร์ต	0.54	1.24	1.29	2.39	0.81	1.56
อาหารประเภทนม เนยแข็งและ โย ชนิดอื่นๆ	-0.73	2.61	2.01	0.66	3.49	6.35

ภาคผนวก 4 (ต่อ)

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ ออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
น้ำมันและไขมัน	0.11	0.49	0.67	-0.27	0.55	0.47
น้ำมันหม	-0.30	0.58	0.70	-0.23	0.71	0.65
น้ำมันพืช น้ำมันมะพร้าว	0.93	0.31	0.58	-0.47	-0.28	0.41
เนยสดและเนยเทียม	-0.33	-4.02	-	-	-	-3.38
อาหารจำพวกน้ำมันและไขมัน ชนิดอื่น	0.41	3.51	-	-	7.41	1.96
ผลไม้	1.03	0.78	0.60	0.12	1.08	0.84
สด	-	0.79	0.56	0.11	1.17	0.80
กล้วย	0.37	0.52	0.23	-0.05	1.18	0.41
มะพร้าว มะพร้าวขูด	0.66	0.78	0.58	-0.98	1.04	0.98
ส้ม	1.18	0.49	0.56	0.05	0.51	0.56
มะละกอ	0.89	0.25	0.79	0.00	1.45	0.20
สับปะรด	0.81	1.33	0.37	1.50	1.98	1.19
องุ่น	1.55	1.46	2.28	-0.23	1.67	1.33
มะม่วง	0.63	1.52	0.79	0.42	2.65	1.21
แตงโม แตงไทย	0.62	0.66	0.57	1.11	0.25	0.84
แอปเปิ้ล	2.36	0.73	-1.49	0.00	0.27	2.89
ผลไม้ชนิดอื่น	1.83	0.91	1.67	0.58	1.01	0.71
ตากแห้ง ตอง แช่อม	-	0.53	3.23	-	-3.37	3.57
กล้วยตาก	1.27	0.77	6.45	-	-	0.20
ผลไม้ตอง แช่อม	-0.86	0.47	2.91	-	-4.22	5.00
ผลไม้บรรจุกระป๋อง	-0.72	0.75	1.41	-	1.34	-0.88
ผัก	-	0.62	0.72	0.50	0.68	0.53
สด	-0.42	1.17	1.31	0.98	1.28	1.09
กะหล่ำปลี	0.09	0.67	0.40	-0.27	1.37	0.66
แตงกวา	-0.62	0.67	0.34	1.29	0.51	0.64
ผักกาดขาว	-0.70	1.07	-0.06	-	-	0.22
ผักกาดเขียว	-1.84	-0.15	0.23	-1.42	0.62	-1.12
ผักคะน้า	-0.15	0.00	-0.24	-0.84	0.28	-0.07
ผักกวางตุ้ง	-	-1.42	0.69	-7.52	-0.60	0.13
หน่อไม้	-0.33	0.90	0.73	0.82	1.34	1.20

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมท ภ ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวัน ออกเฉียง เหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
มะเขือต่างๆ(ยกเว้นมะเขือเทศ)	-0.01	0.46	0.67	-0.09	0.86	0.01
มะเขือเทศ	-0.87	0.24	0.59	0.46	0.24	-0.93
งั่ว กว้างอก	-0.69	0.66	0.87	0.44	0.85	0.22
พริกทอง	-2.20	0.67	1.33	0.39	0.34	-0.06
มันฝรั่ง มันเทศ	-	-0.18	1.24	-2.39	-0.29	-0.65
งั่ว ต้นหอม	0.97	-0.76	0.80	-1.39	-0.09	-0.15
พริกต่างๆ	1.19	-0.28	0.12	-1.46	0.32	-0.22
ผักชี	-0.18	0.30	1.27	-0.60	0.95	-0.86
งั่ว กัวลิ้นเต่า	-0.72	0.32	0.91	0.00	-0.28	0.17
บวบ ฟัก	2.04	2.66	3.21	3.96	2.45	1.32
มะนาว	1.97	2.05	2.36	2.46	2.81	1.03
ผักกาดหอม	-3.42	0.16	-	-2.39	-	-
งั่ว กัวผักยาว	1.47	1.43	1.57	1.99	1.30	0.98
ผักบุ้ง	1.45	1.36	1.10	1.53	1.94	0.78
ผักสดอื่นๆ	5.04	6.89	7.99	7.04	5.98	7.86
ดอง ท้าเค็ม	-	-1.54	-1.10	-3.34	-0.43	-2.17
ผักกาดดอง	-0.11	-2.65	-2.65	-4.62	-0.88	-3.09
หัวไชโป๊และผักกาดดองอื่นๆ	-0.72	0.27	1.33	-0.73	0.13	-0.43
ตากแห้ง	-	0.03	-0.15	0.16	-0.12	0.23
หัวหอมแห้ง	-0.23	0.36	0.10	0.23	0.51	0.43
หัวกระเทียมแห้ง	-0.03	0.24	0.04	0.49	0.28	0.25
พริกแห้งและพริกไทย	-0.91	-0.37	-0.61	-0.12	-0.69	-0.09
เห็ด ฯลฯ	2.92	2.84	5.32	3.89	0.83	2.66
งั่ว กัวลิ้นส่ง	-0.21	-0.76	0.75	1.84	-1.69	-0.86
งั่ว กัว และ เมล็ดพืชตากแห้งอื่นๆ	2.38	0.66	2.62	1.50	-0.87	1.16
น้ำตาล และขมหวาน	0.69	0.45	0.18	0.06	0.21	0.73
งั่ว น้ำตาลทราย	-0.11	0.19	-0.03	-0.41	-0.32	0.66
งั่ว น้ำตาลทรายแดง ฯลฯ	0.91	0.39	-0.43	-2.17	0.42	0.91
ลูกกวาด	1.96	0.75	-0.07	0.00	1.83	0.33
งั่ว อื่นๆ	1.78	1.08	2.39	1.95	1.13	0.72

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
			ออกเงิน			
เครื่องปรังรส เครื่องเทศ กาแฟ ฯลฯ	0.66	0.65	0.51	0.18	0.85	0.72
เกลือ	-0.23	0.23	-0.15	0.27	0.74	0.23
น้ำตาล	0.62	0.51	0.51	0.36	0.57	0.57
น้ำตาล	-2.09	-1.23	-0.65	-2.39	-0.24	-1.36
ข้าวและซอส	1.04	-0.21	0.13	-2.13	1.94	-0.82
กะปิ	-0.11	0.73	0.43	-1.19	0.60	0.89
มะขามเปียก	0.17	1.61	1.95	2.20	2.54	0.88
เครื่องเทศอื่นๆ	-3.11	0.97	2.26	-2.39	-0.45	0.96
ผงชูรส	-0.16	-0.11	-0.24	-0.04	0.08	-0.29
เครื่องปรังรสอื่นๆ	3.20	1.66	2.60	-0.44	3.28	0.83
กาแฟเมล็ดและกาแฟผง	4.47	3.12	2.30	3.01	2.33	3.68
ใบชาและชาผง	0.38	2.89	2.81	0.00	0.88	4.07
โกโก้	-	-	-	-	-	-
ไอวันติน	1.35	1.01	1.38	-	-	-0.17
อื่นๆ	-	1.00	-	-3.01	1.15	-
เครื่องดื่มหมักแอลกอฮอล์	1.10	0.59	0.94	-0.50	0.44	0.95
ไซดา	-	-	-	-	-	-
น้ำอัดลมและน้ำหวานต่างๆ	1.49	1.44	-0.21	0.03	2.76	0.93
น้ำดื่ม	4.66	-0.93	2.25	-4.93	2.97	2.43
น้ำผลไม้	1.71	3.32	0.65	3.49	4.10	7.14
น้ำแข็ง	0.48	0.22	0.66	0.00	0.31	-0.16
กาแฟ	0.22	-0.56	-0.12	-2.05	-1.91	0.99
น้ำชา	4.22	1.27	0.63	1.50	-2.42	1.43
เครื่องดื่มอื่นๆ	0.09	-0.08	1.76	0.23	-1.09	1.82
อาหารสำเร็จรูป	2.54	2.66	2.91	3.64	2.62	2.25
ซอสมะเขือเทศ	3.80	2.07	2.50	2.82	2.34	1.27
ข้าวแกง	3.74	4.16	4.66	3.23	4.94	3.31
กวยเตี๋ยวผัด	1.66	1.11	1.18	0.35	1.56	0.78
ข้าวผัด	1.58	1.78	3.23	0.88	0.41	2.81
อาหารเข้า กลาง วัน เย็น	6.04	3.10	3.21	4.36	3.14	2.00

ภาคผนวก 4 (ต่อ)

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมท ภมภาค	ภมภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคกลาง	ภาคใต้
อาหารว่างและเบคเตลิตอนๆ	2.95	0.85	3.54	4.36	2.62	-0.40
อาหารสำเร็จรูป	4.52	1.52	1.11	1.75	-0.41	2.67
อาหารบริโภคนอกบ้าน	2.25	2.82	2.51	4.12	2.73	2.68
อาหารเช้า	3.21	3.66	3.46	5.87	3.63	3.20
อาหารกลางวัน	1.90	2.69	2.36	4.06	2.50	2.67
อาหารเย็น	3.86	3.83	3.54	5.26	3.49	3.92
อาหารว่าง	0.22	2.08	1.46	2.39	2.36	1.89
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	2.36	0.82	-	0.65	2.51	0.73
อาหารและเครื่องดื่มอื่นๆ	0.94	3.00	4.45	-	1.92	1.91
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	0.61	1.21	0.94	1.82	0.64	1.89
เบียร์	0.73	1.34	1.50	3.14	0.65	0.56
ไวน์	-3.50	1.03	-1.04	2.17	1.30	1.54
วิสกี้ เหล้า	1.02	1.17	0.96	1.74	0.60	1.87
อื่นๆ	-1.80	2.44	0.31	-2.39	1.57	3.84
ยาสูบ หมาก ฯลฯ	0.64	0.73	0.58	0.40	1.20	0.68
บุหรี่	0.74	1.00	1.10	0.67	1.23	0.86
ซีการ์ ยาเส้น	-0.18	0.00	-0.37	-0.11	0.65	0.14
หมาก พล ยาสูบ ยาจัด เมียง ยานต์ก ฯลฯ	-0.68	0.72	0.46	0.68	1.43	0.48

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม

ภาคผนวก 5

ความยืดหยุ่นของรายจ่ายครัวเรือนสำหรับสินค้าประเภทอาหาร

จำแนกตามภูมิภาค, 2524-2529

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเดือน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค	0.63	0.59	0.53	0.50	0.71	0.57
ซื้อและปรังทบ้าน	0.62	0.62	0.54	0.55	0.76	0.60
ข้าวและอาหารที่หาจากแบ่ง	0.13	-0.25	-0.16	-0.51	-0.15	-0.15
ข้าวเจ้า	-0.08	-0.14	-0.35	0.22	-0.29	-0.05
ข้าวเหนียว	1.18	-0.77	-0.33	-0.96	-0.78	-3.36
แบ่งข้าวเจ้า แบ่งสาลี ฯลฯ	2.69	-0.99	0.53	-0.72	2.34	-3.20
กล้วยเตยว เส้นหมี่ วุ้นเส้น มั๊กกะโรนี	0.14	1.06	1.35	1.48	1.69	-0.96
เตาหและน้ำเตาห	0.80	1.91	2.19	-0.67	2.32	1.41
ขนมปัง	1.14	-	-	-	-	-
ขนมเค้ก และขนมอื่นฯ	0.78	1.10	2.91	1.19	0.55	0.92
อาหารอื่นฯที่หาจากแบ่ง	3.27	-1.54	0.52	-4.54	0.97	-4.04
เนื้อสัตว์และสัตว์ปีก	0.43	1.06	0.84	1.46	1.40	0.57
สด	0.54	1.03	0.82	1.45	1.36	0.54
หมเนอแดง หมสามชั้น	0.42	1.27	1.20	1.50	1.63	0.73
มันหมู	2.49	2.18	3.03	1.53	2.77	-2.73
กระตักซี่โครงหม	-0.28	1.34	0.07	2.94	1.80	1.24
ส่วนอื่นฯของหม	-0.35	1.44	1.43	3.02	1.50	0.66
เนอวว เนอควาย	0.63	0.75	0.20	1.60	1.11	0.31
ส่วนอื่นฯของเนอวว เนอควาย	1.19	1.61	0.18	3.04	-0.82	2.42
ไก่	0.54	0.61	0.48	1.05	0.38	0.48
เป็ด	3.22	1.94	2.98	1.76	3.26	0.11
กบ	6.43	0.71	-0.64	0.92	-	0.31
อื่นฯ	-1.04	0.23	0.69	1.65	-2.56	-2.20
ทำสำเร็จรูป และแปรรูป	0.13	1.56	1.07	1.68	2.05	2.11
หมย้างและหมแดง	-0.87	1.82	1.99	0.21	1.20	3.32
หมเค็ม หมแยมและไส้กรอก	1.99	1.56	2.03	1.72	0.64	2.55

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
เนื้อเค็ม	0.19	4.78	2.11	4.73	-	4.70
เนื้อไก่ทำสำเร็จรูป	-0.49	0.87	0.50	1.22	1.17	0.41
เนื้อสัตว์ทำสำเร็จรูปอื่น ๆ	1.18	1.55	0.70	1.28	4.08	3.49
ปลาและสัตว์น้ำ	0.25	0.87	0.80	0.79	0.77	1.09
สด	0.19	0.74	0.60	0.57	0.58	1.09
ปลาน้ำจืด	0.21	0.54	0.59	0.46	0.48	0.73
ปลาทะเล	0.81	1.27	0.59	2.21	0.63	1.36
กุ้ง	-0.42	1.00	1.24	1.16	0.78	1.08
กุ้งทะเล	0.05	1.50	-2.28	0.54	2.62	1.64
ปลาหมึก	-0.17	0.71	1.17	2.53	1.38	-0.10
หอยต่างๆ	0.91	0.86	0.19	1.55	0.69	0.70
ปลา ปทะเล	-0.59	2.15	1.70	0.71	1.22	3.33
สัตว์น้ำชนิดอื่นๆ	0.90	-1.01	0.60	-0.02	-3.01	-3.16
ทำสำเร็จรูปและแปรรูป	0.34	1.17	1.14	1.35	1.11	1.08
ปลานึ่ง	0.21	1.21	1.38	1.82	0.37	2.33
ปลาแห้ง	-0.64	0.85	1.44	1.17	1.90	-0.38
ปลาเค็ม	0.12	1.34	-0.36	3.01	0.40	2.77
กุ้งแห้งและกุ้งเค็ม	0.98	1.66	2.52	2.97	3.28	-0.98
ลูกชิ้นปลา	-1.38	1.60	0.98	1.98	3.27	-0.46
ปลาร้า ปลาเจ่า	0.37	2.04	1.62	0.70	-	2.29
ปลา และสัตว์น้ำสำเร็จรูปอื่นๆ	2.04	0.02	1.19	0.76	-0.84	-0.13
นม เนยแข็ง โย	1.09	1.69	1.96	2.19	1.59	1.37
นมสด	1.90	4.60	3.83	4.60	4.72	5.04
นมข้นหวาน	2.30	0.84	2.58	1.55	1.24	0.05
นมผง	0.98	2.31	5.95	4.60	1.36	1.34
ครีมเทียม	3.82	6.92	-	-3.73	-	5.80
โยเกิร์ต	1.30	3.05	3.35	3.59	2.58	3.06
โยเกิร์ต	-0.36	0.78	0.19	1.52	0.72	0.89
โยเกิร์ต	-0.06	1.47	0.99	2.43	2.61	0.07
อาหารประเภทนม เนยแข็ง และ โย ชนิดอื่นๆ	-0.55	4.51	6.74	4.78	6.36	0.62

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
น้ำมันและไขมัน	0.97	1.38	1.26	2.94	1.01	1.48
น้ำมันหม	0.08	0.84	1.27	2.38	0.25	0.48
น้ำมันพืช น้ำมันมะพร้าว	1.85	2.30	1.29	5.26	3.77	1.82
เนยสดและเนยเทียม	1.09	8.40	-	-	-	5.72
อาหารจำพวกน้ำมันและไขมัน ชนิดอื่นๆ	5.10	-3.93	-9.10	-	-5.09	-2.70
ผลไม้	0.59	0.90	0.72	1.29	0.95	0.81
สด	-0.05	0.88	0.76	1.29	0.81	0.87
กล้วย	0.15	0.35	0.48	0.82	-0.05	0.48
มะพร้าว มะพร้าวขูด	-1.48	-1.72	-1.41	-1.83	-1.26	-2.21
ส้ม	1.35	3.91	3.51	3.12	4.24	4.00
มะละกอ	-0.59	1.96	1.21	2.00	1.87	2.74
สับปะรด	0.45	0.57	1.61	1.06	0.96	-0.54
องุ่น	-	6.32	2.64	6.01	6.39	7.60
มะม่วง	0.05	0.07	-1.95	0.26	-1.21	2.77
แตงโม แตงไทย	1.94	1.20	-0.03	1.36	2.71	0.09
แอปเปิล	-	-	-	-	-	-
ผลไม้ชนิดอื่นๆ	-0.39	0.09	1.48	0.25	-0.57	0.10
ตากแห้ง ดอง แช่เย็น	3.49	1.86	-1.33	0.38	8.47	-3.61
กล้วยตาก	4.28	3.50	-6.48	-8.48	-	-1.02
ผลไม้ดอง แช่เย็น	5.99	-0.27	-0.43	2.42	6.93	-6.47
ผลไม้บรรจุกระป๋อง	2.27	6.58	0.95	-2.37	8.47	6.03
ผัก	0.51	0.75	0.39	1.00	0.75	0.91
สด	0.33	0.59	0.23	0.88	0.53	0.83
กะหล่ำปลี	-0.49	0.25	0.86	0.69	-0.24	-0.01
แตงกวา	1.06	0.96	0.95	0.65	1.06	1.13
ผักกาดขาว	0.21	2.27	1.33	0.99	-	1.42
ผักกาดเขียว	1.69	0.42	-0.17	1.70	1.26	1.78
ผักคะน้า	0.39	2.29	2.43	2.59	1.80	3.24
ผักกวางตุ้ง	1.32	-1.80	2.29	4.10	-5.59	0.87
หน่อไม้	0.16	0.05	0.14	-0.09	0.16	-0.04

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
มะเขือต่างๆ(ยกเว้นมะเขือเทศ)	0.03	0.74	0.04	2.09	0.28	1.20
มะเขือเทศ	0.61	1.97	1.92	1.42	2.17	2.80
ม่วงเอก	0.16	1.14	1.40	0.20	1.10	1.19
พริกทอง	1.93	-0.32	-1.02	1.27	-0.65	0.21
มันฝรั่ง มันเทศ	-0.07	-0.22	-2.67	5.64	0.09	0.08
ต้นหอม	-0.09	1.02	0.72	0.26	1.75	3.70
พริกต่างๆ	0.70	0.82	0.40	0.39	0.90	1.63
ผักชี	1.10	1.98	0.35	3.26	1.96	2.93
กวางตุ้ง	-0.82	2.30	2.44	-0.24	2.56	2.67
บวบ ฟัก	-0.25	0.73	-0.39	1.30	0.65	2.35
มะนาว	1.42	0.90	-0.38	0.52	0.90	2.03
ผักกาดหอม	0.34	3.03	-0.14	2.03	-	2.75
ถั่วฝักยาว	0.84	1.26	0.63	0.98	1.49	1.97
ผักบุ้ง	-0.51	0.98	1.70	1.41	0.08	0.93
ผักสลัดอื่นๆ	0.11	-0.09	-0.63	0.88	-0.34	-0.64
คอง ทาเค็ม	-0.59	0.13	-0.70	0.56	0.56	0.22
ผักกาดคอง	-0.46	1.14	1.02	0.38	1.40	1.22
หัวไชโป๊และผักกาดคองอื่นๆ	-0.82	-0.93	-2.18	0.72	-0.49	-1.04
ตากล้าง	1.33	1.20	1.11	1.40	1.26	1.07
หัวหอมแห้ง	1.43	0.97	1.12	1.97	0.43	0.95
หัวกระเทียมแห้ง	1.50	1.78	1.68	2.48	1.64	1.64
พริกแห้งและพริกไทย	1.69	1.03	0.82	0.95	1.25	1.10
เห็ด กล้วย	-2.04	-2.10	-0.68	-2.07	-1.04	-8.02
กวางตุ้ง	0.16	0.60	2.46	-3.34	1.59	-1.03
ถั่ว และ เมล็ดพืชตากแห้งอื่นๆ	2.01	1.23	-1.09	-0.34	3.71	0.28
น้ำตาล และขนมหวาน	1.83	1.16	1.81	1.61	1.84	0.35
น้ำตาลทราย	1.85	1.83	2.67	2.00	2.69	0.90
น้ำตาลทรายแดง กล้วย	1.16	0.40	0.62	1.89	0.75	-0.29
ลูกกวาด	1.24	3.98	2.79	6.50	5.12	1.10
อื่นๆ	2.31	0.47	0.13	0.70	2.15	-0.15

ภาคผนวก 5 (ต่อ)

สินค้าและบริการ	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
เครื่องปรงรส เครื่องเทศ กาแฟ ฯลฯ	2.39	1.60	1.94	2.00	1.75	1.13
เกลือ	0.92	1.56	2.05	1.30	1.72	1.31
น้ำตาล	1.22	1.58	1.80	1.85	1.24	1.54
น้ำตาลม	6.30	5.27	7.63	7.76	7.59	2.92
ซอว์และซอส	4.80	5.90	6.28	8.44	6.37	4.56
กะปิ	1.54	0.83	1.08	3.75	0.98	0.60
มะขามเปียก	-1.28	-0.14	-1.61	-0.96	-0.87	0.77
เครื่องเทศอื่นๆ	-0.41	-1.04	-5.00	8.39	0.48	-2.47
ผงชูรส	1.30	0.95	0.96	1.07	1.29	0.11
เครื่องปรงรสอื่นๆ	-1.28	0.25	0.73	3.86	0.61	-0.92
กาแฟเมล็ดและกาแฟ	4.58	4.30	7.46	6.46	5.03	2.38
ใบชาและชาผง	5.49	1.95	1.62	6.25	4.37	0.83
โกโก้	6.66	-	-	-	-	-
โอวัลติน	4.79	7.05	6.51	2.70	-	5.67
อื่นๆ	-2.19	-2.06	1.89	-6.18	-6.69	1.25
เครื่องดื่มไม้มอลต์กลูทออล	1.18	0.49	0.67	0.53	0.91	-0.19
โซดา	2.92	4.09	-2.16	3.79	-	-0.75
น้ำอัดลมและน้ำหวานต่างๆ	0.72	-0.63	0.68	-1.08	-0.48	-1.70
น้ำตาลม	1.66	3.81	0.60	7.74	0.63	5.21
น้ำตาลไม้	1.21	0.89	1.92	-2.45	1.43	0.93
น้ำแข็ง	1.45	0.24	-1.17	0.26	-0.24	1.67
กาแฟ	-0.11	0.75	0.33	-1.08	0.10	1.27
น้ำชา	-2.73	-1.80	-0.77	-	4.27	-2.15
เครื่องดื่มอื่นๆ	-2.56	1.92	3.66	2.69	2.57	-1.11
อาหารสำเร็จรูป	0.57	0.59	0.93	0.58	0.52	0.45
ขอมาบรีโกคหบาน	1.16	1.36	1.73	1.28	1.38	0.96
ข้าวแกง	7.55	6.65	7.06	11.42	6.35	5.17
กวยเตี่ยวผัด	1.23	3.41	3.52	3.68	3.35	3.27
ข้าวผัด	3.95	4.18	2.85	2.69	6.63	3.83
อาหารเข้า กลางวัน เย็น	-8.25	-10.33	-9.39	-10.80	-11.07	-10.07

ภาคผนวก 5 (ต่อ)

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
อาหารว่าง และ เบเกอรี่อื่น ๆ	-0.66	-2.92	-0.20	-3.30	-6.18	-1.83
อาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ	-3.28	-2.43	-2.28	1.16	-2.13	-4.72
อาหารบริโภคนอกบ้าน	0.34	0.28	0.47	0.23	0.17	0.29
อาหารเช้า	-0.13	-0.28	-1.02	0.28	-0.85	0.28
อาหารกลางวัน	0.55	0.96	1.19	0.60	0.94	0.98
อาหารเย็น	-1.10	-0.46	-0.30	-0.70	-0.43	-0.51
อาหารว่าง	1.52	-3.00	0.20	0.35	-5.85	-2.44
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	2.07	2.24	-	1.94	1.02	1.04
อาหารและ เครื่องดื่มอื่น ๆ	2.13	-6.57	-7.26	-5.79	-5.84	-5.93
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	1.82	0.77	0.53	-0.24	1.92	0.32
เบียร์	2.29	-3.47	-5.75	-1.81	-3.40	-5.01
ไวน์	5.03	-1.26	2.13	-4.44	-4.47	2.10
วิสกี้ เหล้า	1.84	1.04	0.74	-0.10	2.16	0.82
อื่น ๆ	-2.57	-0.84	0.20	7.31	3.95	-6.31
ยาสูบ หมาก ฯลฯ	0.68	-0.06	-0.88	-0.35	0.10	0.54
บุหรี่	0.74	0.58	0.02	-0.02	0.71	1.00
ซิการ์ ยาเส้น	0.84	-0.16	-1.03	0.06	-0.59	0.62
หมาก พล ยาฉุน ยาจิต เมียง ยานัตก ฯลฯ	-1.92	-2.26	-3.18	-1.57	-2.01	-2.09

หมายเหตุ: ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในปี 2529 ปรับโดยเพิ่มค่าใช้จ่ายในแต่ละรายการขนร้อยละ 20

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม.

ภาคผนวก 6

ความยืดหยุ่นของรายจ่ายครัวเรือนสำหรับสินค้าประเภทอาหาร

จำแนกตามภูมิภาค, 2518-2529

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อเดือน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค	0.73	0.79	0.75	0.71	0.87	0.81
ซื้อและปรังทบาน	0.28	0.67	0.65	0.63	0.72	0.69
ข้าวและอาหารที่ทำจากแป้ง	0.29	0.27	0.30	0.24	0.26	0.26
ข้าวเจ้า	0.22	0.25	0.31	0.24	0.24	0.24
ข้าวเหนียว	0.47	0.15	0.25	0.20	-0.99	-0.82
แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี ฯลฯ	0.21	-0.07	0.01	-0.89	0.46	-0.25
กล้วย เตยว เส้นหมี่ วุ้นเส้น มั๊กกะโรนีน	0.60	1.37	1.53	2.82	0.98	1.02
เต้าหู้และน้ำเต้าหู้	1.60	0.07	-0.03	-1.87	0.57	0.03
ขนมปัง	0.93	-	-	-	-	-
ขนมเค้ก และขนมอื่นๆ	0.22	0.72	0.56	1.18	0.62	0.78
อาหารอื่นๆที่ทำจากแป้ง	1.74	1.77	0.71	1.86	2.60	1.72
เนอสัตว์และสัตว์ปีก	-	0.98	0.86	0.97	1.08	1.03
สด	0.24	0.97	0.84	0.98	1.06	1.01
หมเนอแดง หมสามชั้น	0.39	0.79	0.51	0.42	1.16	0.81
มันหมู	0.06	-0.06	-0.05	-0.44	0.13	-1.15
กระตักซี่โครงหมู	-0.06	1.57	1.43	0.72	2.34	0.94
ส่วนอื่นๆของหมู	-0.20	1.07	1.31	0.90	1.18	0.79
เนื้อวัว เนื้อควาย	0.29	0.72	0.74	0.68	0.65	0.80
ส่วนอื่นๆของเนื้อวัว เนื้อควาย	-0.04	0.89	0.69	1.19	0.50	0.87
ไก่	0.51	0.95	0.89	0.96	1.34	0.75
เป็ด	0.68	1.84	1.09	2.50	1.54	1.77
กบ	-	-	-	-	-	-
อื่นๆ	2.18	1.85	2.77	1.48	1.83	5.34
หาล้าเรจรูป และแปรรูป	-	1.14	1.03	0.85	1.44	1.70
หมย่างและหมแดง	0.15	1.82	1.57	1.25	2.17	1.21
หมเค็ม หมแยมและไส้กรอก	0.12	1.19	0.72	1.73	1.37	1.48

สินค้าและบริการ	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
เนื้อเค็ม	-	-	-	-	-	-
เนื้อไก่ทำสำเร็จรูป	-	2.29	2.21	1.86	2.80	2.56
เนื้อสัตว์ทำสำเร็จรูปอื่น ๆ	0.91	0.19	0.51	-0.72	0.10	1.40
ปลาและสัตว์น้ำ	0.43	0.91	0.93	0.96	0.82	0.94
สด	-	0.81	0.77	0.83	0.66	0.94
ปลาน้ำจืด	0.17	0.77	0.74	0.90	0.50	1.10
ปลาทะเล	0.13	0.88	-0.23	0.41	0.57	0.95
กุ้ง	0.64	0.92	1.52	1.07	1.16	0.67
กุ้งทะเล	0.75	1.18	0.41	0.97	1.77	0.92
ปลาหมึก	0.04	0.76	1.42	0.36	1.72	0.14
หอยต่างๆ	0.49	1.02	1.16	0.76	1.46	0.87
ปลา ปะทะ เล	0.01	1.14	1.39	0.13	1.24	1.12
สัตว์น้ำชนิดอื่น ๆ	0.87	0.73	1.98	0.22	0.56	0.83
ทำสำเร็จรูปและแปรรูป	-	1.14	1.25	1.29	1.12	0.95
ปลานึ่ง	0.64	1.36	1.51	1.77	1.07	1.21
ปลาแห้ง	0.14	0.95	0.95	0.88	1.64	0.59
ปลาเค็ม	0.83	1.15	1.06	1.61	0.94	1.24
กุ้งแห้งและกุ้งเค็ม	0.43	0.62	1.39	1.08	0.75	0.06
ลูกชิ้นปลา	0.32	1.26	1.18	0.41	2.15	0.46
ปลาร้า ปลาเจ่า	-	-	-	-	-	-
ปลา และสัตว์น้ำสำเร็จรูปอื่น ๆ	1.88	0.01	0.09	-0.97	0.36	0.86
นม เนยแข็ง โย	0.74	1.24	1.20	1.27	1.28	1.18
นมสด	1.89	2.67	2.47	2.84	2.97	2.39
นมข้นหวาน	0.91	0.94	1.06	0.51	1.39	0.72
นมผง	1.82	2.83	3.86	2.74	2.54	2.82
ครีมเทียม	0.41	2.14	3.37	-1.36	4.04	1.82
โยเกิร์ต	1.46	2.41	2.22	2.06	3.08	2.08
โยเกิร์ต	-0.35	0.57	0.44	1.02	0.44	0.55
โยเกิร์ต	0.31	1.32	1.19	2.40	1.45	1.07
อาหารประเภทนม เนยแข็งและ โย ชนิดอื่น ๆ	-0.66	3.27	3.63	2.16	4.53	4.46

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
น้ำมันและไขมัน	0.44	0.80	0.87	0.90	0.71	0.80
น้ำมันหม	-0.16	0.67	0.89	0.72	0.55	0.60
น้ำมันพืช น้ำมันมะพร้าว	1.28	1.00	0.83	1.62	1.17	0.87
เนยสดและเนยเทียม	0.21	-0.40	1.65	-	-	-0.38
อาหารจากพวกน้ำมันและไขมัน ชนิดอื่น ๆ	2.19	0.92	-	0.23	2.92	0.43
ผลไม้	0.86	0.82	0.64	0.55	1.03	0.83
สด	-	0.82	0.63	0.54	1.04	0.83
กล้วย	0.28	0.46	0.31	0.26	0.74	0.43
มะพร้าว มะพร้าวขูด	-0.16	-0.09	-0.10	-1.29	0.21	-0.09
ส้ม	1.23	1.68	1.57	1.17	1.85	1.70
มะละกอ	0.33	0.85	0.93	0.73	1.60	1.04
สับปะรด	0.67	1.06	0.80	1.34	1.61	0.62
องุ่น	-	3.15	2.41	2.04	3.36	3.40
มะม่วง	0.41	1.02	-0.15	0.36	1.27	1.72
แตงโม แตงไทย	1.12	0.85	0.37	1.20	1.13	0.59
แอปเปิล	-	-	-	-	-	-
ผลไม้ชนิดอื่น ๆ	0.98	0.63	1.60	0.46	0.44	0.51
ตากแห้ง ตอง แช่หม	-	0.99	1.67	-	0.88	1.21
กล้วยตาก	2.42	1.72	2.03	-	1.99	-0.20
ผลไม้ตอง แช่หม	1.74	0.21	1.77	-	-0.21	1.22
ผลไม้บรรจุกระป๋อง	0.42	2.78	1.25	-	3.90	1.40
ผัก	-	0.66	0.61	0.68	0.71	0.66
สด	-0.14	0.97	0.94	0.95	1.01	1.00
กะหล่ำปลี	-0.13	0.52	0.56	0.08	0.79	0.44
แตงกวา	0.01	0.77	0.55	1.06	0.71	0.80
ผักกาดขาว	-0.36	1.49	0.41	-	-	0.62
ผักกาดเขียว	-0.50	0.05	0.09	-0.28	0.85	-0.16
ผักคะน้า	0.05	0.80	0.68	0.41	0.82	1.02
ผักกวางตุ้ง	-	-1.55	1.24	-3.30	-2.39	0.37
หน่อไม้	-0.15	0.61	0.53	0.49	0.92	0.79

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมทุก ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
มะเขือต่างๆ(ยกเว้นมะเขือเทศ)	0.00	0.56	0.45	0.71	0.65	0.40
มะเขือเทศ	-0.30	0.84	1.05	0.81	0.93	0.30
กะหล่ำปลี	-0.36	0.83	1.05	0.35	0.94	0.54
พริกทอง	-0.63	0.32	0.53	0.71	-0.02	0.03
มันฝรั่ง มันเทศ	-	-0.20	-0.10	0.53	-0.16	-0.41
ต้นหอม	0.56	-0.14	0.77	-0.79	0.57	1.12
พริกต่างๆ	1.01	0.10	0.22	-0.79	0.53	0.39
ผักชี	0.31	0.89	0.95	0.80	1.31	0.39
กะหล่ำปลี	-0.76	1.01	1.43	-0.09	0.74	0.99
บวบ ฟัก	1.17	1.99	1.98	2.99	1.80	1.66
มะนาว	1.76	1.65	1.42	1.75	2.13	1.36
ผักกาดหอม	-1.99	1.16	-	-0.78	-	-
กะหล่ำปลี	1.23	1.37	1.25	1.82	1.37	1.31
ผักบุ้ง	0.70	1.23	1.30	1.49	1.27	0.83
ผักสดอื่นๆ	3.17	4.46	5.04	4.80	3.71	5.06
ดอง ท้าเค็ม	-	-0.96	-0.97	-1.92	-0.07	-1.38
ผักกาดดอง	-0.24	-1.33	-1.40	-2.80	-0.06	-1.67
หัวไชโป๊และผักกาดดองอื่นๆ	-0.76	-0.15	0.13	-0.20	-0.09	-0.63
ตากแห้ง	-	0.44	0.28	0.61	0.38	0.51
หัวหอมแห้ง	0.40	0.58	0.45	0.86	0.48	0.60
หัวกระเทียมแห้ง	0.55	0.77	0.80	1.22	0.77	0.71
พริกแห้ง และพริกไทย	0.08	0.12	-0.12	0.27	0.00	0.30
เห็ด ฯลฯ	1.03	1.12	3.27	1.72	0.16	-0.86
กะหล่ำปลี	-0.07	-0.29	1.33	-0.04	-0.51	-0.92
ถั่ว และ เมล็ดพืชตากแห้งอื่นๆ	2.24	0.86	1.35	0.83	0.77	0.87
น้ำตาล และขนมหวาน	1.13	0.70	0.74	0.62	0.79	0.61
น้ำตาลทราย	0.83	0.76	0.89	0.46	0.76	0.74
น้ำตาลทรายแดง ฯลฯ	1.00	0.40	-0.07	-0.69	0.54	0.52
ลูกกวาด	1.69	1.87	0.91	2.36	3.01	0.59
อื่นๆ	1.98	0.87	1.62	1.50	1.50	0.43

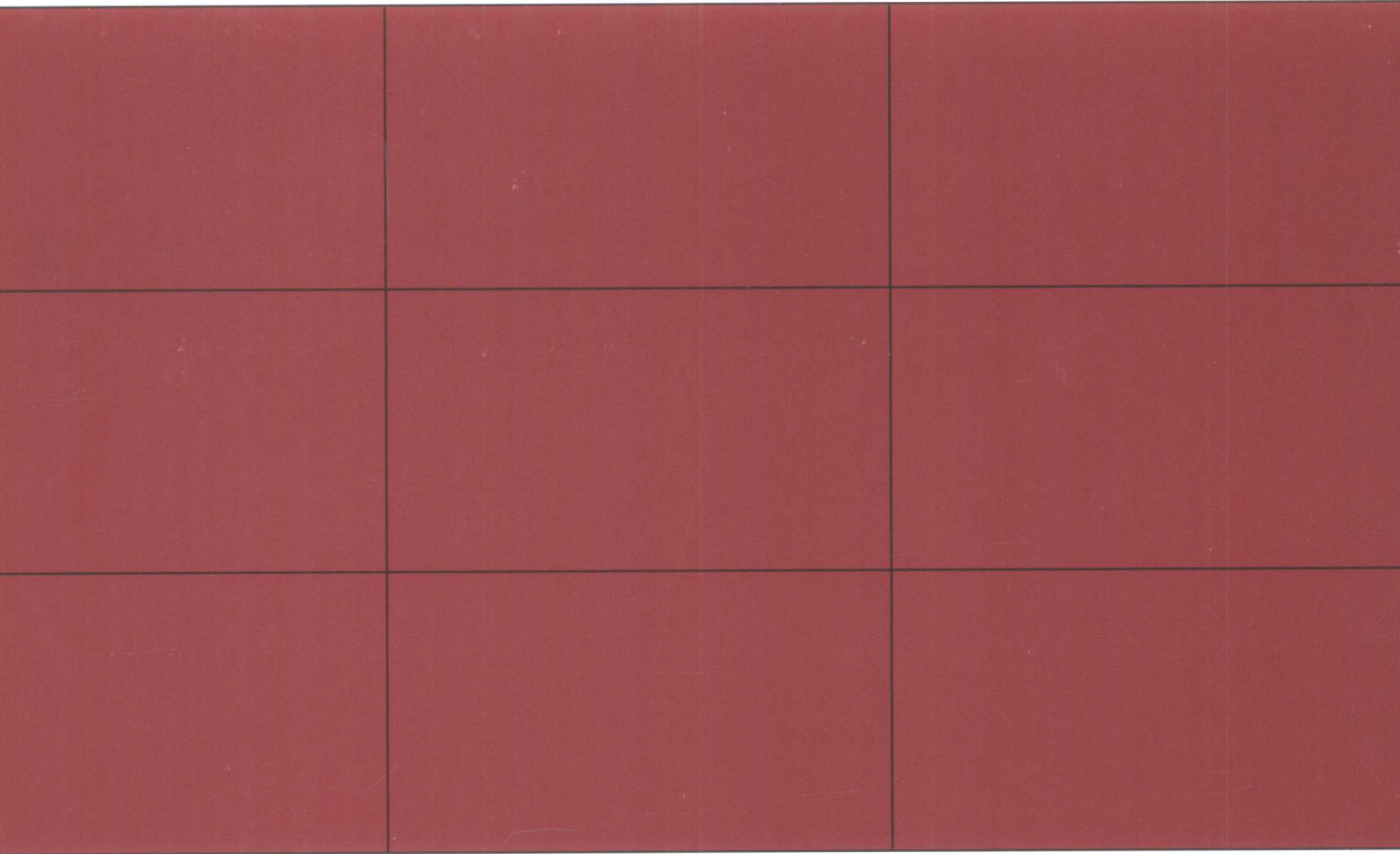
สินค้าและบริการ	กรุงเทพฯ และปริมณฑล	รวมท ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
เครื่องปรงรส เครื่องเทศ กาแฟ ฯลฯ	1.32	0.98	1.00	0.84	1.17	0.88
เกลือ	0.21	0.70	0.60	0.65	1.09	0.59
น้ำตาล	0.85	0.88	0.96	0.90	0.81	0.89
น้ำส้ม	1.10	1.03	2.18	1.31	2.57	0.05
ซีอิ้วและซอส	2.47	1.92	2.24	1.71	3.53	0.95
กะปิ	0.52	0.77	0.65	0.61	0.73	0.80
มะขามเปียก	-0.38	1.00	0.73	1.05	1.31	0.84
เครื่องเทศอื่นๆ	-2.08	0.27	-0.23	1.53	-0.12	-0.17
ผงชรส	0.39	0.26	0.17	0.36	0.52	-0.16
เครื่องปรงรสอื่นๆ	1.50	1.17	1.96	1.13	2.32	0.25
กาแฟเมล็ดและกาแฟผง	4.51	3.53	4.07	4.27	3.30	3.25
ใบชาและชาผง	2.32	2.56	2.41	2.27	2.14	3.00
โกโก้	-	-	-	-	-	-
โอวัลติน	2.66	3.11	3.14	-	-	1.76
อื่นๆ	-	-0.06	-	-4.16	-1.67	-
เครื่องตมท ไม้มแอลกอฮอล์	1.13	0.56	0.85	-0.12	0.61	0.58
โซดา	-	-	-	-	-	-
น้ำอัดลมและน้ำหวานต่างๆ	1.20	0.72	0.09	-0.37	1.59	0.06
น้ำดื่ม	3.52	0.72	1.68	-0.32	2.13	3.35
น้ำผลไม้	1.52	2.47	1.09	1.33	3.14	5.09
น้ำแข็ง	0.85	0.22	0.03	0.09	0.12	0.44
กาแฟ	0.09	-0.10	0.03	-1.70	-1.19	1.08
น้ำชา	1.57	0.20	0.15	-	-0.01	0.25
เครื่องตมอื่นๆ	-0.92	0.62	2.41	1.12	0.22	0.85
อาหารสำเร็จรูป	1.79	1.94	2.23	2.53	1.87	1.66
ซอมาบร โศคหบ้าน	2.79	1.82	2.23	2.26	1.99	1.17
ข้าวแกง	5.19	5.03	5.48	6.21	5.45	3.92
ก๋วยเตี๋ยวผัด	1.49	1.91	1.98	1.56	2.20	1.60
ข้าวผัด	2.48	2.62	3.10	1.54	2.64	3.15
อาหารเข้า กลางวัน เย็น	0.61	-1.57	-1.10	-1.16	-1.96	-1.98

ภาคผนวก 6 (ต่อ)

สินค้าและบริการ	กรุงเทพ และปริมณฑล	รวมท ภูมิภาค	ภูมิภาค			
			ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
อาหารว่าง และ เบเกอรี่อื่น ๆ	1.58	-0.46	2.26	1.57	-0.54	-0.87
อาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ	1.56	0.14	-0.05	1.53	-1.03	0.23
อาหารบริโภคนอกบ้าน	1.52	1.93	1.81	2.70	1.81	1.89
อาหารเช้า	1.94	2.29	1.93	3.84	2.02	2.24
อาหารกลางวัน	1.38	2.09	1.96	2.80	1.94	2.11
อาหารเย็น	1.97	2.34	2.23	3.09	2.08	2.46
อาหารว่าง	0.71	0.31	1.03	1.65	-0.59	0.46
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	2.25	1.32	1.40	1.12	1.98	0.83
อาหารและเครื่องดื่มอื่น ๆ	1.39	-0.33	0.44	-	-0.87	-0.67
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	1.07	1.06	0.80	1.07	1.10	1.37
เบียร์	1.32	-0.33	-0.88	1.34	-0.80	-1.27
ไวน์	-0.25	0.23	0.05	-0.24	-0.77	1.72
วิสกี้ เหล้า	1.33	1.13	0.88	1.07	1.16	1.53
อื่น ๆ	-2.09	1.30	0.27	1.14	2.42	0.50
ยาสูบ หมาก ฯลฯ	0.66	0.46	0.08	0.12	0.80	0.63
บุหรี่	0.74	0.86	0.73	0.42	1.04	0.90
ซีการ์ ยาเส้น	0.21	-0.06	-0.59	-0.05	0.20	0.30
หมาก พล ยาฉุน ยาจัด เมียง ยานัดก ฯลฯ	-1.15	-0.32	-0.79	-0.14	0.19	-0.37

หมายเหตุ: ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในปี 2529 ปรับโดยเพิ่มค่าใช้จ่ายในแต่ละรายการร้อยละ 20

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม.

Thailand Development Research Institute Foundation

565 Ramkhamhaeng 39, Wangthonglang, Bangkok 10310 Thailand

Tel: (662) 7185460; Fax: (662) 7185461-62; Web site: <http://www.info.tdri.or.th>